سـبـینـسـر) بکەنەوە. ئەو ژنە هەرزەکـارە زۆر ڕۆمـانسـییـەی بووە ژنی پرێنس، لە دواڕۆژا دەبێتە شاژنی ئینگلتەرا. جارێک تشارلز بە ژنێکی دۆستی خۆی وتبوو:

بەڕاستی لە جوانییدا بێ نموونەیە، بووکە شووشەیەکی تایبەتە، بەڵام منالّە.!

## چ جۆرە سۆزێک..؟

ستیف کرۆفت پێشکەشکەری بەرنامەی 60 minuters لە کەناڵی CBS وتبووی، کە بەرنامەیەکی تایبەتیم لەسەر داواکردنی دیانا لە لایەن پرێنسەوە ساز کردبوو، لەو بەرنامەیەدا دەرکم کرد، کەوا ژنانی ئەمەریکی زۆر لە قسەو بۆچوونەکانی تشارلز تووڕە ببوون، کە سەبارەت بە دیانا لە ڕۆژی خوازبێنییەکەی وتبووی.

لە دیداری دوو قـۆڵیدا لەگەڵ تـشارلز لە هەمـان کەناڵدا لە ڕۆژی ٢٤ ی فـبرایری ساڵی ١٩٨١ وتبووی: من دڵشادو سەرسامم کە دیانا ئامادەیە کۆنترۆڵی بیرم بکات. کـە پرسـیـاریش لە دیانا کـراوە، تۆ تشـارلزت خـۆش دەوێت، ئەویش لە وەڵامـدا بە پێکەنینێکی منالانە، وتبووی:

بێگومان.

توانجی تشارلزیش ئەوە بووە، کە وتبووی:

ئەو خۆشەویستییە مانای هەر چی بێت.!

ئەو لێدوانەی پرێنس کـاریگەری زۆری لەسـەر ژیانی دەبوو، بەڵام مـیـدیاکـان ئەو بەشەی دیدارەکەیان بڵاو نەکردەوە، پاشان دیانا وتبووی:

من لەو لێـدوانەی تشـارلز زۆر دڵگران ببـووم، بەڵام جـورئەتی ئەوەی نەکـردبوو بپـرسـم، ئایا کـە نـاوی دەسـتگیـرانـەکـەی هێنـاوە، مـەبەسـتی منە، یان مـەبەسـتی کەسانی ترە...!!

پاش تێپـەڕبوونی دە سـاڵێک بەسـەر ڕووداوەکـە، کە جوناثان دیمبلبی ژیاننامـەی پرێنس تشارلزی نووسیبۆوە، نووسیبووی:

پرێنس لە لای من وتوویەتی، ئەو هەرگیز پرێنسیس دیانای خۆشنەویستووە، بەڵام کـە دایک و باوکی زۆریان لێ کـردم بە ناچاری داوام کـرد. ئەو لێـدوانەی ئەو، کـە پاشـان لە لاپەڕەی یەکەمی ڕۆژنامـە جیهانییەکان، لە ژێر ناونیشـانی (من هەرگیز



دیانام خۆشنەویسـتووە)، بڵاو بوونەوە. کە هەواڵەکە بڵاو کرایەوە، پرێنسـیس دیانا زۆر تووڕە بوو، بۆیە ڕۆژنامـەکـانی ناچار کـرد، وێنەکـانی ڕۆژانـەی جـاری دووەمی مانگی هەنگوینی خۆیانی لەگەڵ پرێنس تشـارلز لە سـاڵی ١٩٨٢ لە کەناری باهاماس بڵاو کـردەوە، وێنەکـانیـان بە ناونیـشـانی (پاشـای درۆزن) بڵاو کـردەوە. پاش ئەو لێـدوانەی تشـارلز هاوسـەریەتی نێـوان ئەو جـووتە کـۆتایی هـات، کـەوتنە شـەڕی جیابوونەوەو تەڵاق.

کە لە سـاڵی ٢٠٠٥ تشـارلز کـامیـلای هێنا، زۆر چیرۆکی ڕۆمانسی جوانی نوێ لەسەر بوونی پەیوەندی نێوان کامیلاو تشارلز بڵاو بوونەوە.

پسـپـۆری گـەیاندن لە لای پرێنس تشـارلز مـارک بۆلاند، زۆر جار لە لای کـامیـلا وتبووی:

پرێنس بەڕاسـتی و زۆر دیانای خۆشـدەویست، کە لە بۆنە تایبـەتییـەکانی منالان تشارلز ئامادە بوو، لەوێ بە شێوەیەکی ناسک و زیرەکانە مامەڵەی لەگەڵیان کردووە. لەوێش وتوویەتی:

ئەو ڕەوشـتە ناسکەو ئەو جـۆرە مامـەڵانە لەگەڵ دیانا فـێربووم، ئـەو فێری کردووم، ئەو لەو کـارانەدا شـارەزاو لێزان بوو، بۆ منـالان نازدارانە دەنووشـتـایەوە، گـوێی لە قسەکانیان رادەگرت.

سێ ڕۆژ پاش جەنازەکەی پرێنسیس دیانا، یەکێک لە هاوڕێیەکانی دیانا، هەستی بە ژان کردبوو، کە تشارلز بە خەمگینییەکی راستگۆیانە پێی وتبوو:

هەرچی لە نێوانماندا گوترابێت، دەزانی ئێمە کە بووینە هاوسـەر، زۆر یەکترمـان خۆشویست.

بۆ پەیوەندییەکە وای لێهات...؟

هۆکاری گۆڕانەکان چی بوون...؟

یەکێک لە یاریدەرەکانی تشارلز وتبووی:

دیانا نـەیدەتوانی بڕوا بکات، ئەرکـەکـانی سـەر شـانی زۆرن، بۆی نـەدەکـرا، بڕوا بکات. ئەو ئەرکانە ژیانی داگیر دەکات، هەموو کەسێک کە ناسکیش بێت، ئەرکی

لەسەر شانەو دەبێ ڕایانپەڕێنێت، ئەوان خێزانێکی ڕاستگۆ بوون، نەدەکرا، ئەو سۆزەی دیانا بۆیانی دەڕوانی نەدەکرا وەری گرن. تشارلز زۆر بڕوای بەوە نەبوو، دیانا ببێتە هاوسەری ئەو، چونکە ئەو بە ئاسانی نەیدەتوانی ئەرکەکانی خانەوادەی پاشایەتی سەر شانی ڕاپەڕێنێت. ئەو نەیدەتوانی لەگەڵ ئەو ژیانە تازەیەی ناو کۆشک بگونجێت.

لە گەشتێکی بۆ وڵاتی هیند، پرێنس تشارلز وتبووی:

من وەک پیاوانی تر ناتوانم دوو ساڵی تەواو، وەک کەسانی تر لەگەڵ یەک ژنا بژیم. بۆیە دەبێ زوو بڕیارێ بدەم، ئەوەش بڕیارێکی ئازایانەی دەوێت، ئەگەرنا ئێوە هەمووتان ڕەخنەم لێ دەگرن.!

ئەو ڕۆژانەی تشارلز لە هیند بوو، هیچ پەیوەندی بە دیانا نەکردبوو، بۆیە زۆر تووڕە ببوو، بۆیە بە ژنە پەروەردەکارەکەی ماری روبیرتسۆنی وتبوو، من ئەگەر ئەو پەیوەندییەم سەرنەکەوێت، دەمرم، من جارێکی تر ناتوانم لە بەر چاوان دەرکەوم.!
روبیرتسۆن وتبووی، دیاناو تشارلز کە بوونە هاوسەر تەنها چەند جارێک دیداریان بووە، بەڵام خۆیان تەنها نەبوون، دیارە کەوا پرێنس تشارلز وازی لە ڕەوشتە کۆنەکەی نەهێناوە، دەڵێن کە لە وڵاتی هیند گەڕاوەتەوە، بە دزی دوو ڕۆژ لەگەڵ کامیلا بووە، دیانا دەیزانی پێگەی ئەو بەرزو بەرچاوە، بۆیە لە پەیوەندییەکانی گومانی هەبوو، دیارە کەوا شووکردنەکەی ئەویش تەنها ویستێکی تاکە کەسی بووەو چاوی لە مەرامی تایبەتی خۆی بووە. ئەو سەرچاوەی شانازی و شکۆ بووە بۆ خێزانەکەی، بەڵام وتبووی:

من دەترسم بەڵێنێک بدەم و نەتوانم جێبەجێی بکەم،

دیانا زۆر پەرۆشی ئەوە بووە، دایک و باوکی شانازییان بەوە بێت، کەوا کیژەکەیان بووکی بنەماڵەی پاشایەتییە، بۆیە نەیدەویست بە هەر هۆیەک بێت، ئەو پرۆسەیە بڕووخێت.

لە چی دەترسێت...؟

پرێنس لەو بڕیارە زۆر دەترسا، لە ینایری ساڵی ١٩٨١ لە نامەیەکدا بۆ برادەرێکی نووسیبووی:



من نازانم ئەوەی دەیکەم ڕاستە، یان نا.. لەو بڕیارە دەترسێم، من بۆ وڵاتەکەم و خێزانەکەم دەترسێم، دەترسێم بەڵێنێک بدەم، پاشان پەشیمان ببمەوە، ئەو پەشیمانییەش داد نادات، تا مردن لەگەڵم دەبێت. لە شەوی سەرە ساڵی ١٩٨٠ دا، هەموو ئامادەبووان سەرسام بوون بە ئامادەبوونی دیانا لەو ئاهەنگەی سالآنە پرێنسیس مارگرێت، لە کۆشکی باکینگهام ساز دەکرێت، یەکێک لە ئامادەبووان ڕۆماننووسێکی ژن بوو، بە دیتنی دیانا ئەویش سەرسام ببوو، بۆیە لێی نزیک ببۆوەو پێی وتبوو:

بۆ تۆش وەک ئەندامانی خێزانی پاشایەتی لە ساندریگهام ئامادە نیت، ئەوان سالآنە لە شەوی سەری ساڵدا لەوێ کۆدەبنەوە.

ئەویش لە وەڵامدا وتبووی:

ئەو هێشتا بە ڕەسمی نەهاتووتە خوازبێنیم.

لەو ئاهەنگەدا فستانێکی تەماوی ڕەنگ بەنەفسەجی لەبەربوو، لەو شوێنە بە ترسەوە، بە زلییەوە، بە نیگەرانی، بە دڵەڕاوکێوە لە ترسی ڕۆژنامەنووسان دانیشتبوو، چونکە ئەوان لە هەموو شوێنێک تەنگیان پێ هەڵدەچنی، دانیشتبوو، قسەی نەدەکرد، من کە بەو شێوەیە بینیم، دڵم بۆی سووتا، وەک کیژە ئینگلیزێکی سادە دانیشتبوو.

دیانا بۆ شاژن و پرێنس فیلیپ دۆقی ئەدنبرە، بووە جێگەی دڵەڕاوکێ و سەرئێشە، چونکە ڕۆژنامەنووسان زۆر دیانایان تەنگاو کردبوو، لە نامەیەکدا بۆ کوڕەکەی نووسیبوو:

زۆر بیر لەو پەیوەندییە بکەنەوە، لەو کارەدا ناوبانگت لەسەر تەرازووە، ئازا بە و خۆت ڕزگار بکەو مەسەلەکە ببڕێنەوە.

ئەو نامەیە بۆ تشارلز وەک نامەیەکی داواو گوشار بوون، تا زوو دیانا بهێنێت. نیکۆلاس سومیسی هاوڕێی پرێنس سەبارەت بەو ژنهێنانە وتبووی:

ئەو هاوسەرگیرییە هاوسەنگ نییەو هەرەس و رووخانەکەی مسۆگەرە.!

ئەو رای وابوو دیانا لە ئاستی ئەودا نییە، ئەو وەک منالێک دەجوولێتەوە، شکۆ و لیاقەکەی لە تشارلزو پێگەکەی ناوەشێتەوە. بەڵام ماری روبرتسۆن رای وابوو ئەو

دووانە هاوسـەنگی سـێکسـیـان نەبوو، بۆیە تشـارلز گـومـانی لە دیانا هـەبوو، ئەو وتوویەتی:

دیانا هـیـچی نەدەزانی، ئەو ئاگـاداری هیـچ نەبوو چواردەوری گـیـرابوو، کـەمـیش بایەخی پێدراوە. کە دیانا لە سەعات ٥ ی ئێوارەی ڕۆژی ٦ ی ١٩٨١ گەیشتە قەڵاتی ویندسور، پرێنس چاوەڕوانی بوو،

پی وتبوو:

من زۆر پەرۆشی تۆ بووم، ئایا دەزانی ڕۆژێ دێ تۆ دەبیتە شاژن..!

کە قسەکەی بە گاڵتە وەرگرتبێت، سەرسوڕمانی ناوێت. دیانا وتبووی، لە ناخەوە چرپەیەک هاتە بەرگوێم، پێی وتم، تۆ نابیتە شاژن، ڕۆڵێکی ئاستەمت دێتە پێش.!

کە پرێنسەکە گەڕابۆوە ماڵێ، بە پرێنسی برای وتبوو:

ئەوەی من هەستم پێکرد، دیانا رازییە. ئەوەشی بە دڵشادییەوە بە براکەی وتبوو.!

دیانا بەگەرمی لە کۆشکی باکینگهام پێشوازی لێ کرا، لە ژوورێکی تایبەتی دانرا، چەپکە گوڵێکیان بۆی دانا، کە لە لایەن پرێنس تشارلزەوە پێشکەشی کرابوو، هەر لەو دیدارەدا نامەیەکی (کامیلا بارکر) یان لە دەستی نا، لە نامەکەدا نووسرابوو:

ئای کە هەواڵێکی خۆشە، بەیەکەوە کۆدەبینەوە، بۆ نانخواردن.!!!

لەو کاتەی پرێنسی ویلز سـەفـەری ئوسـترالیـاو نیـوزیلاند دەکات، کە سێ هـەفـتـە دەمـینێتـەوە، من دەمـەوێت ئەنگوسـتیلەکەی داخـوازییـەکـەت ببینم. لەگـەڵ سـڵاوی کامیلا.!

دیانای نازدارو خەمگین.

## مەرجەکانی سەرکەوتن:

پرێنس تشارلز بۆ بەڕێکردنی لە سەفەرەکەی، لە کامیلاوە تەلەفۆنێکی بۆ هاتبوو. دیانا لە ژوورەکە دوورکەوتەوە، تا لە تووڕەییدا، نەک لە دڵتەنگییەوە، تەنها بۆ خۆی تێر بگرێت.

سەبارەت بە دیدارەکەی بە کامیلا دیانا وتبووی:

بەڕاستی ژنێکی فێڵبازە، ئەو ویستی لەو دانیشتنەدا بۆ موڵکیەتی من و خۆی سنوورێک دابڕێژێت، من چیم بەردەکەوێت و ئەو چی بەردەکەوێت.!

ریتشارد بارکر. برای مێردی پێشووی کامیلا وتبووی:

کامیلا لەگەڵ دیانا لە رووبەڕووبوونەوەیەکی بەردەوام بوو، بەڵام کامیلا بە چاوی سووکەوە دیانای دەبینی.! دەکرا دیانا لەو شەڕانەدا بەسەر کامیلا سەرکەوێت، ئەگەر لە جیاتی فرمێسکەکانی فێڵی بەکارهێنابووایە، یان لە جیاتی غیرەی سێکسی لێزانی سێکسی پەیڕەو کردبووایە. بەڵام بەداخەوە دیانا مناڵ بوو، ئەوەندە زۆرزان نەبوو، ئەو شتانە درک پێ بکات.

مایکل کۆلبورن سکرتێری تایبەتی پرێنس، دەرسی تایبەتی بۆ فێربوون و راهاتنی بنەماکانی پرۆتۆکۆلەکانی تایبەت بە بنەماڵەی پاشایەتی بە دیانا دەدا. دیانا زۆر باش لەگەڵ رەوشە تازەکە ئاوێتە ببوو، بڕوای تەواوی بەو پەیوەندییە تازەیە وەرگرتبوو، لە ژوورەکەیدا چاوی بەو دیارییانە دەکەوت کە لە کۆشکەوە پێشکەشی دەکران، جارێکیان لە ژوورەکەیدا پاکێتێکی دیاری بینی، لە ناو پاکێتەکەدا بازنەیەکی زێڕی بەرچاو کەوت، بە دوو پیتی ک، ھ، نەخشابوو، ئەو پیتەش پیتی یەکەمی کیژی هەینی بوون، پرێنس زووتر ئەو ناوەی لە کامیلا نابوو.

ئایا ئەو ناولێنانە، ناوی کیژی هەینی لەبەرئەوە بوو کە ڕۆژانی هەینی بەیەکەوە دەبوون..؟ یان مانای نهێنی تری لە پشتەوەبوو.

دیانا خەونی بە ناوی جووتەی پرێنس و پرێنسیس دەبینی، بەڵام لەناکاو ناوێکی تری لێ پەیدابوو، ئەویش ناوی کامیلا بوو. ئەگەرچی تشارلز نارازییش بوو، بەڵام دیانا بواری ئامادەبوونی کامیلای نەدا لە خوانی نانی بەیانی ڕۆژی پێش



بووکێنییەکەی ئامادەبێت. ستیڤن باری خزمەتکاری تایبەتی تشارلز وتبووی:

لە دوای شەوی ژنهێنانەکەیدا پرێنس، بۆ دوا دیداری کامیلا خۆی دزیبۆوە.

ژنە دۆق ویستمینستر رایگەیاندبوو، کەوا پرێنس لە مەراسیمەکەی ژن گواستنەوەکەیدا ماوەیەک دیار نەمابوو، بووکەکەی ناچارکردبوو، ئەو ماوەیە بەتەنها لەگەڵ هاوڕێکانی خۆی بخافڵێنێت. دیانا لەگەڵ چەند کەسێک کەوتبووە دەمەتەقی زووتر ئەوانەی نەناسیبوو، ئەوەش هێمای ئەوەبوون پرێنس بایەخی بەو نەداوەو خۆشی نەویستووە. پاشان دیانا وتبووی:

من کامیلام لە ئاهەنگەکەدا بە شەپقەیەکی خاکییەوە بینیبوو.

دیارە نیگاکەی دیاناش لەو ساتانەدا، چاوی ترسی تێ نەبڕیبوو، بەڵکو بە چاوی سەرکەوتنەوە نیگای تێ کردبوو. لەو ساتانەشدا کامیلا لە ناخەوەدا دەکوڵا، لە پێش چاوەکانیدا دیارە کەوا ئەو پیاوەی ماوەیەکی زۆر خەون و کەسی پیرۆزی ئەو بووە، وا بە ئاسانی لە لایەن پرێنسیسێکی زۆر جوانی نازداری گەنجەوە رفێنراوە. لە راستیشدا وانەبوو، لەو ساتانەدا ئەو کەسی سەرکەوتوو نەبوو. پرێنس تشارلز لە لای برادەرێکی خۆی وتبووی:

شەوی یەکەمم لەگەڵ دیانا باش و تایبەتی نەبوو، باش بوو، بەڵام تا رادەیەکی زۆر سەرنجڕاکێش نەبوو.! دیانا بەردەوام دەرشایەوەو تەندروستی بە زۆری باش نەبوو، ئەوەش هۆکاری ئەوەبوو پەیوەندییە جنسییەکانی باش نەبێت، من زۆرتر بۆ ئەوە دەسووتام، تا من ببمە پاشای کامیلا بارکر.

## خانووەکەی تەژی بوو لە بیرەوەرییەکانی لەگەڵ دۆستەکەی:

لە ڕۆژی دووەمی مانگی هەنگویندا، تشارلز پەیوەندی بە کامیلا کردبوو، لەو پەیوەندییەدا پێی وتبوو:

من بێ تۆ ناتوانم بژییم، پێویستم بە تۆ هەیە، تا زیندووم بکەیتەوە.

نامەیەکی سێ لاپەڕەیی بۆ نووسیبوو، لە نامەکەیدا باسی رەوشی ئاڵۆزی خۆی، پاش ژنهێنانەکەی بۆ کردبوو.

ستیڤن باری خزمەتکاری تایبەتی پرێنس وتبووی:

دەبووایە پرێنس بەردەوام پەیوەندی بە کامیلا هەبووایە تا بتوانێت، ئەرکەکانی بە جوانی و بە سەرکەوتوویی راپەڕێنێت، ئەگەرنا ئەو ڕۆژە مەزاجی ئاڵۆز دەبوو، نیگەرانی پێوە دیاربوو. ئەو گەشتە بۆ دیانا باش بوو، ئەگەر مێردەکەی ئەو شەوە، کە یەکەم شەوی هاوسەری بوو، نازو رووی پێ بەخشیبووایە، گەشتەکەی ژیانی میسالی دەبوو، بەڵام کە هەستی کردووە، مێردەکەی زۆر ساردەو بێزار دیارە، ئەوەش لەوە رەنگی داوەتەوە، کە زۆر غیرەی لە کامیلا کردووەو مێردەکەی سارد کردیتەوە. لە دانیشتنی نانخواردنی ئێوارەدا دیانا نەخشی پیتی (ک) ی لەسەر قۆچپەی قەمیسەکەی تشارلز بینیوە. کەی ئەوە مەعقولە پرێنس لەو ساتەو لەو کاتەدا قەمیسی لەو شێوەیە بۆ ئەو بۆنە ئامادە دەکات، لە مانگی هەنگوینی ئەوەی نیشان دەدات..؟

جیاوازی تەمەنی نێوان دیاناو پرێنس تشارلز زۆر بوو، بۆیەش ئەو دوو کەسە بە ئاسانی بۆیان نەکرا لەیەک بگەن.

دیانا خۆت تووشی چی کرد..؟

***

**دیانا ساڵی ١٩٨١:**

زۆر ئامۆژگاری دیانا کرا، تا شوو بە پرێنس نەکات. پرێنس تا روو نەداتە ژنەکەی، کە لە ماڵەوە بەیەکەوە دەبوون، خۆی خەریکی خوێندنەوە دەکرد، ئەوەش هۆکاری سەرەکی بوو ئەو ژنەو مێردە هەستیان بە تەنهایی دەکرد.

بوونی کامیلا پەیوەندی و ژیانی دیانای شێواند، تا ڕۆژێکیان لە ناو دەفتەرێکی تایبەتی پرێنس وێنەیەکی کامیلای لێ کەوتە خوارەوە، ئەویش وێنەکەی بینیبوو. پاش گواستنەوەیان بۆی روون بوویتەوە، کەوا کامیلاو پرێنس لە ماوەی بەدەستگیرانییەکەدا پەیوەندییان هەبووە، ئەوەش لە هەموو ژیانی رەنگی دابۆوە. ئەو کێشەیە بووە بە بەشێکی دانەبڕاو لە دوارۆژو ژیانیدا.

یەکێک لە ژنە کارمەندەکانی پرێنس تشارلز، بەو شێوە باسی دیانای کردووە:

ئەو هەستی دەکرد، بەڕاستی ئەو دەبێتە شاژن، یان ژنێکی زۆر ناسراو لە جیهان.

ڕۆژ بە ڕۆژ بۆ دیانا ئاشکرا دەبوو، کەوا ژیانی سیمای تەنهایی و ئارامی و





ساردییەکی مەترسیدار وەردەگرێت. بۆشی روون بۆوە، کەوا ئەو نابێتە تاکە خەونی پرێنس، ئەو وەک ژنێکی ناسک و خۆشەویست سەیری ناکات و چاوی لە کەسێکی ترە.

**سەرچاوەی بێزارییەکە:**

کامیلا سەرچاوەی یەکەمی بێزاری و شێواندنی ژیانی بوو، ئەوەندەی بیری لە پەیوەندی کامیلاو مێردەکەی دەکردەوە، تا دووچاری نارەحەتی زۆری کرد، بە ناچاری دکتۆری پسپۆڕ هاتنە سەردانی بۆ چارەسەری.

دیانا بە ناچاری ڤالیۆم و دەرمانی تری بۆ ئارامبوونەوە لە دکتۆرەکان بە زۆری وەرگرتووە. ئەو چارەسەری وەرنەگرتووە، لەوە ترساوە ئەو جۆرە دەرمانانە ئازادی دەبەستێت، زۆرتر کۆبەندی دەکات. دیانا وتوویەتی:

کە کوڕی دووەممان بوو، تشارلز بە بوونی پرێنس هاری دڵی توندبوو، ئەو حەزی دەکرد کیژیان ببێت، کە هنری (دوو ناویان پێ وتووە.. و:) بە قژی سوورەوە لەدایک بوو، ئەو لە نەخۆشخانە لە ژووری نەشتەرگەرییەکە بە گریاوی دەرچووە.

**نووسەری ژیاننامەی دیانا نووسیویەتی:**

لە پاش لەدایکبوونی هاری، کە دووبارە کامیلا لە ژیانی تشارلز پەیدابۆوە، رووخانی پرۆسەی هاوسەرییەکەیان سەری هەڵدا. لە ساڵی ١٩٨٣ پرێنس بە جەستەو بە رووحەوە گەڕایەوە سەر کامیلای دۆستی جارانی. دیاناش ئەوەی باش دەزانی.

(جیل براندرێت)، یەکێکە لە کەسە لایەنگیرەکانی پرێنس تشارلز، ئەوەی هۆکاری گەڕانەوەی پرێنس بوو، بۆ لای کامیلا، چونکە جارێکیان دیانای بینیبوو سەمای لەگەڵ فیلیپ دیونی کۆنە برادەری کردبوو، مەزندەی ئەوەشی کردووە، کەوا دیانا ویستوویەتی پەیوەندی لە دەرەوەی پرۆسەی هاوسەرگیریەتی هەبێت. بەڵام ئەو بیانوویەش بەس نەبوو، ئەو بگەڕێتەوە سەر کامیلا، دیارە کەوا سەمای ئەو لەگەڵ برادەرێک کردووە، ئەگەر دیانا لەگەڵ ئالیس سەمای کردووە، هەمان شەو ئەو لەگەڵ کامیلاش سەمای کردووە، بۆیە ئەو سەمایە نابێتە هۆکاری رووخانی پرۆسەکەیان.

## ئازارو فرمێسکەکانی:

پرێنس تشارلز لە پشووەکانی کۆتایی هەفتەدا، لە هایجرۆف لەگەڵ کامیلای دۆستی دەمایەوە، دیاناش لەو ژووانانەی مێردەکەی ئاگادار بوو. ئەو دەیزانی کامیلا لە هایجرۆف وەک لە ناو ماڵەکەی خۆی بێت، ئاوا دەسوورێتەوە. دڵنیاش بوو لەوەی پەیوەندی ئەو بە مێردەکەی زۆر دوورە لە برادەرایەتی. جوانییەکەی دیانا لەو مەسەلەیەدا وەک چەکێکی لاواز بەکارهاتووە. ڕۆژانەش ڕەوشە دەروونییەکانی دیانا بەرەو خراپی دەچوو. پاسەوانە تایبەتییەکەشی باری ماناکی، بەردەوام هاوڕێی دەبوو، هەروەها خەفەتی گەورەشی ئەوەبوو، هەردوو جگەرگۆشەکانی ویلیام و هاری زۆرتر ئارەزوویان بوو لەگەڵ پاسەوانەکە بمێننەوە، حەزیان لە لای دایک و باوکیان نەدەکرد. ئەوان چەندین نهێنی ژیان و ڕۆژانەی کامیلا ئازاری کوشندەیان دەدا.

دیاناو پاسەوانەکەی ماناکی



## بەڵام چۆن ئەو پاسەوانە بۆ ئەو پرێنسیسە نازدارە جوانە دانرا..؟

ئەو پیاوە، کەسێکی بەهێزو زانابوو ژنیشی هەبووە، بە زیرەکی ئەو لە زۆر گرفت دەربازی دەبوو.

کۆلین پیبات زووتر پاسەوانی تایبەتی دیانا بووە، ئەو وتوویەتی:

تا لە مەترسی دووریان بخەیتەوە، دەبێ دوور رابگیرێن، دەبێ ئەوەش باش بزانیت، بۆ بوون و بەردەوامی پەیوەندییەکان سنوورێک هەیە.! بۆ ئەو ژنە بەندەی ناو قەفەسێکی زێڕین، تاکە کەس هەبێت پەیوەندی ڕۆمانسی لەگەڵ بکات، پاسەوانە تایبەتییەکەیەتی، ئەو تاکە پیاوە بە هێزی دەست و بازووی، بواری بۆ خۆش دەکات و ڕێگەی دەرچوونی بۆ دەکاتەوە، چاوەکانی ئەوەندە تیژن لە دوورەوە شتەکانی بۆ دەبینێت.

لە ساڵی ١٩٨٥رەقیب (باری ماناکی) بۆ پاسەوانی بنەماڵەی ویلز دامەزراوە. لە مانگی نیسانی ساڵی ١٩٨٣ ماناکی ئەرکی پاسەوانی تایبەتی لە لایەن سەرۆکی لێکۆڵینەوەران گراهام سمیث، ئەوەی بە نەخۆشی کانسەر لە ساڵی ١٩٩٣ کۆچی دوایی کرد وەرگرتووە. کە ماناکی ئەو ئەرکەی وەرگرت، ڕەوشی پرێنسیس دیانا خراپ بوو، لاوازو بێدەستەڵات بوو، دەیویست لە ناو زیندانی مێردەکەی بۆ خۆی بژیت، بەڵام نەیدەویست لە پێناوی پێویستی بە خۆشەویستی بە هیچ شێوەیەک تەنازل بکات.

## ماناکی پیاوێکی شۆخ بوو، لە چاوەکانیدا سۆزو گەرمی و ناسکی سادە دەبینرا:

پەیوەندی بەو پیاوە دەگەڕێتەوە، بۆ ئەو کاتەی لە پشوودانی هاوینەی بنەماڵەکەیان لە بالمۆرال کارەساتێکیان هاتە پێش. دیانا لە ڕاوە ماسیدا بوو، کە ئارەزوویەکی زۆر پیرۆزی پرێنس بوو، لەگەڵ مێردەکەی لە باکوری خۆرئاوای کەنداوی سکۆتلاند بوو. دیانا چاوی لە قولاب و دەستی مێردەکەی بوو، لەو حاڵەتەدا لە ناکاو قولابی یەکێکیان لە برۆی چاوی دیانا گیربوو، ماناکی پاسەوانە تایبەتییەکەیان بۆ وەرگرتنی چارەسەری خێرای پێویست، ئەرکی گەیاندنەوەی دیانا بۆ ماڵەوە، خرایە ئەستۆ، ئەو بەتەنها هاوشانی ڕۆیشت، دیارە کەوا مێردەکەی خەمی لێ نەخوارد،

بەشداری ژانەکەی نەکرد.

چەند مانگێک پاش ڕووداوەکە، دیانا رایگەیاندبوو، ئەو لەمەودوا حەز دەکات بە ترێنی پاشایەتی سەفەر بکات، چیتر فڕۆکە بۆ سەفەرەکانی بەکارنەهێنێت، دیارە ئەویش وەک مێردەکەی ویستوویەتی لە ناو ترێندا ژووانەکانی ڕێک بخات.

ماناکی پاسەوان لە سەفەرەکانی دیانا، بۆ وڵاتانی ئیتالیاو ئوستورالیاو ئەمەریکا هاوڕێی دەبوو. دیارە ئەو دەیتوانی لە هەموو بۆنە رەسمییەکان زووتر ئارامی و هێمنی رەهای بۆ دابین بکات. ماناکی بە سەرپەرشتیاری ماڵەکەیان، ویندی بیریی وتبوو:

دیانا بەردەوام، بە گریانەوە خۆی دەهاویشتە باوەشمەوەو هاواری دەکرد، من ناتوانم، من ئەوەم پێ تەواو ناکرێت. منیش کۆششم دەکرد ژیری بکەمەوە، چیترم لە دەست نەدەهات.. چیتر بکەم..؟

ئەو وای دەزانی تا لە کارەکەی بەردەوام بێت، کارێکی تری لە ناو کۆشک وەرگرتبووایە، بەڵام وای نەکردبوو. (کۆلین تریمینگ) بەرپرسی باڵای پاسەوانیەتی لە تشارلز، ئامۆژگاری ماناکی کردبوو، ئەوەندە زۆر ناسک و گوێڕایەڵ مەبە، بەڵام ئەو بە گوێ نەکردبوو..! لە ناو کارەکەرەکانی لە هایجرۆف دەنگۆی ئەوە هەبووە، گوایە، ماناکی زۆر بە دیانا سەرسامە! بەڵام ئەو شێلگیرانە نکۆڵی لەو سۆزە دەکرد.

بەڵام دیانا لە لای (بیتر ساتالان) نهێنییەکی درکاندبوو و وتبووی:

کە ئەوم لە لا دەبێت، هەست بە شادی دەکەم.

ئەو بۆ پاسەوانەکە، وەک کیژۆڵەیەکی بچووک وابوو، کە ئەو لەوێ بووایە ئارەزووی بوو گوێی لە قسەکانی بێت.!

ماناکی بووکە شووشەیەکی لە شێوەی کوندەبەبوو بە دیاری پێشکەش بە دیانا کردبوو، تا ئەویش وەک بووکە شووشەکانی تری لە لای خۆی ریزیان بکات. بە بۆچوونی ئەفسەری پۆلیس (جیمس هاویت)، ئەو دیارییە بوو، پەیوەندی ماناکی بە دیانای، لە پاسەوانییەوە گۆڕی بە پەیوەندی تر.



## گەمەکردن بە ئاگر:

پێش ئەوەی دیانا بێتە دەرەوە، زووتر پرسی بە ماناکی کردووە.

(باری چۆن دیارم...؟)

ئەویش وڵامی داوەتەوە.

(وەک خۆشت دەزانی، زۆر جوانی ئەوەی بتبینێت، پێت سەرسام دەبێت،!).

بۆ ماناکی ئاسان نەبوو خۆی بەرامبەر سیحری جوانییەکەی دیانا راگرێت.

ئەگەرچی ئەو قسەیە زۆر بڵاو بۆوە، کەوا دیاناو ماناکی پەیوەندییان بەیەکەوە هەیە، بەڵام کۆلین ثیبات و سەرپەرشتیاری ماڵەکە (ویندی بیری)، بڕوایان نەدەکرد، ئەوەیان بە پڕۆپاگەندەی ناحەزەکانیان دەزانی، بەڵام دیانا لەو فیلمەی (بیتر ساتالان) لە ساڵی ١٩٩٠ دروستی کردبوو، لەوێ هەستی خۆی بەرامبەر پاسەوانەکەی دەربڕیبوو، بەڵام باسی بوونی پەیوەندی جەستەیی نەکردبوو.

دیانا خەونی بەوە دەبینی واز لە هەموو شتێک لەو دونیایە بهێنێت، بە تەنیا لەگەڵ ئەو بڕوات و بەیەکەوە بژین.

(دەبووایە من یاری بە ئاگر بکەم، واشم کرد).

ئەوە قسەی سەر زاری ئەو بوو، بەردەوام ئەو قسەیەی دەکرد، دیارە ئەو پەیوەندییەی ئەو، یەکەم پەیوەندی بووە، لە دەرەوەی سنووری هاوسەرگیرییەکەی.

زۆر لە برادەرەکانی ئەو، لەوانە دکتۆری هاوڕێی (جیمس کۆلسورست) و (جیمس هاویت) لە بیرەوەرییەکانیدا ئاشکرایان کردووە، کەوا دیانا خۆی پێی وتوون، من و ماناکی بەیەکەوە پەیوەندی دڵدارییمان هەبووە، بڕواش ناکەم کە هاویت ئەوەی نووسیوە، مەبەستی نەبووە لەو بارەوە درۆیەک بکات.

کە ئەو هەواڵانە بڵاو بوونەوە، ماناکی زۆر لەوە ترساوە جارێکیان بەیەکەوەیان بگرن، ئەو زۆر لە ژیانی خۆی دەترسا، لە خۆی و لە کارەکەی دەترسا، حەقی بوو بترسێت. لە شەوی بە زاوابوونی پرێنس (ئەندرۆ) لە ٢٣ ی یولیۆی ساڵی ١٩٨٦، لەو شەوەدا یەکێک پرێنسیس دیاناو ماناکی پاسەوانەکەیان بە شێوەیەکی زۆر ناگونجاوی شەرمەزار بینیبوو.

زوو زوو ئەندامانی دەستەی ماڵی پاشایەتی دەگۆڕان، ئەوەی دوور دەخرایەوە، ماوەیەک ناوی دەهات، پاشان لە بیر دەکرا. بەڵام ماناکی زۆر بە خێرایی دوورخرایەوە. پاش ئەو ڕووداوە شەرمەزارییە لە دەستەی خزمەتی کۆشک دوور خرایەوە، گواسترایەوە تیمی پاسەوانانی دیپلۆماسی. نۆ مانگ پاش دوورخستنەوەکەی مرد، بەڵام دیانا دڵنیابوو، ئەو بە مردنی خۆی نەمردووە، ئەو کوژرابوو.

ماناکی لە ٢٢ ی مایۆی ساڵی ١٩٨٧ بە کارەساتێکی ماتۆرسیکل مردبوو. دیاناو تشارلز بەیەکەوە لە ڤیستیڤاڵی سینەمایی کانی فەرەنسی بوون، کە پرێنس بە دیانای ڕاگەیاندبوو، کەوا ماناکی مردووە. ئەگەرچی دیانا لە ناو فیستیڤاڵەکە، لە پێش چاوی پرێنس دڵشادو سەرفراز دیاربوو، بەڵام لە ناخییدا خەمێکی قووڵ دایگرتبوو. ئەوە بۆ ئەو پێشهاتێکی مێژوویی بوو، تا ئەو وەک پرێنسیسی ویلز شارەزای پرۆتۆکۆڵە تاڵ و شیرینەکانی ئەو بنەماڵەیە بێت. شاردنەوەی نهێنییەکان و درۆ دوو شت بوون دیانا لە تشارلز فێربوو، چونکە زۆری لێ بینیبوو.

**دۆستە نوێیەکەی:**

من بەردەوام شەوانە تۆم لە بیرە، زۆر سوپاسی خودا دەکەم کە تۆی بۆ من نارد.

ئەوە دێڕێکە لەو نامەیەی دیانا لە ئوگستی ساڵی ١٩٨٩ بۆی ناردبوو.

جێمس هاویت دیمانەی لەگەڵ دیانا لە ئاهەنگێک، لە پایزی ساڵی ١٩٨٦ بە بەرنامەیەکی داڕێژراو دەزانی. ئەو کاتانە دیانا تەمەنی ٢٦ ساڵان بوو، هاویت تەنیا دوو ڕۆژ لەو گەورەتر بوو، کاری ئەو پلەی نەقیبی هەبوو لە پاسەوانانی پاشایەتی، بە مردنی دیانا دووچاری نەخۆشی هاتووە، ئەو ماوەی پێنج ساڵ لەگەڵ دیانا ماوەتەوە، کەس ڕێگەی ئەو پەیوەندییەی لێ نەدەگرت. ئەو بە پێچەوانەی ماناکی بوو. هاویت بە ڕەزامەندی پرێنس تشارلز ببووە دۆستی پرێنسیس دیاناو بەرەکەتی مێردەکەی وەرگرتبوو.

ئەو بە پێچەوانەی ماناکی بوو، زانی چون یاری بە ئەسولەکانی یارییەکە بکات. ئەو لە خێزانێکی نەجیبزادەی چینە ناوەندییەکانی ئەو وڵاتە لەدایک ببوو، ئەندامانی



بنەماڵەکەی لە سەربازییدا پلەی شکۆدارییان هەبوو. لە قوتابخانەیەکی ناوخۆی پایەدار دەرچووبوو، ئەویش وەک پرێنس تشارلز کەسێکی بەڕێزو خۆشەویست و شۆخ بوو. بە فێڵ دیانا داوای لێ کردبوو سوارئەسپی فێر بکات و دەرسی تایبەتی بداتێ.

هاویت کتێبێکی بە ناوی (ئەڤین و شەڕ) لە ساڵی ١٩٩٩ بڵاو کردبۆوە، لەوێ بە ئاشکرا نووسیبووی، ئێمە هەڵەیەکمان کرد، کە یەکترمان خۆشویست. ئەو دوو کەسە هەڵەی زۆرتریان کردبوو، سەرەتا هاویت نوایەکی ئارام و هێمن و پشوودان بوو بۆ دیانا، ئەو هەستی بە نەخۆشی بولیمیا دەکرد، کەسێکی خۆشەویست نەبوو، ئەو ژنە پێویستی بە باوەشێکی ناسک و ئارام هەبوو، ئەو سۆزەی لە لایەن مێردەکەی پێ نەدرا، پرێنسیسە بزێوەکەی ویلز پەیوەندییەکی گەرمی دەویست. بەڵام هاویت وەک ماناکی بە ڕێکەوت ئەو ژنەی خۆش نەویستووە، ئەو ئەڤینە بەرنامەی بۆ داڕێژرابوو، مێردەکەی ڕێی بۆ خۆش کردبوو.

جیمس هایت، بە زانینی
مێردەکەی ببووە دۆستی دیانا

**داوەکە لە ئەسپسوارییەکەوە بوو:**

لە بەرنامە سەربازییەکەی ئاهەنگی تایبەتی ژنگواستنەوەکەی پرێنس ئەندرۆ، دیانا ئەو ڕۆژە تەنوورەیەکی هاوینەی درێژی لەبەردابوو بە پێخواسی بوو، لەو ئاهەنگەدا، چاوی بەو ئەفسەرە کەوتبوو، لەو دیتنەدا، چاوەکانی سەرنجی راکێشابوو، زوو دیانا داوای لە ژنە هاوڕێیە تایبەتییەکەی (هازیل ویست) کردبوو، ئەو ئەفسەرە ئەسپسوارە داوەتی ئاهەنگێکی تایبەتی بکات. دیارە دەیەوێت لە سوارچاکی کارامەتری بکات، وانەی تایبەتی بداتێ، بەرامبەر ئەوەش سوومەند دەبێت.

ئەو دەرسە تایبەتییانە بەردەوام و ڕێکوپێک بوون، دیانا بەیانییان زوو لە لەندەنەوە دەگەیشتە ویندسور پارک، تا بەیەکەوە سواربازی بکەن، دیانا لەو دیدارانەدا دەستپێشخەری کردووە، زوو ئەفسەرەکەی ماچ کردووە و پێی وتووە:

من پێویستم بە تۆ هەیە، تۆ دەتوانیت هێزم پێ ببەخشیت، لە دووری تۆ ناحەوێمەوە، ناکرێ دوور بیت لێم، من دەمەوێت بەیەکەوە بین، وا هەست بە خۆشەویستیت دەکەم، بەڕاستی هەست بە ئەڤینت دەکەم!

کە پرێنس تشارلز لە دووری کۆشکی کانسینجتۆن و هایجرۆف دەمایەوە، دیانا بەرنامەی بۆ هایت دادەنا، وەک بەرنامەکانی پێش شووکردنەکەی بە پرێنس نەبوو، شتەکانی لەژێر کۆنترۆڵی خۆی دادەنا. کە داوەتی هایت دەکرا، دیانا کەسانی تریشی لە هەمان داوەتدا بانگ دەکرد، تا کەس هەست بەو پەیوەندییە نەکەن. لە دوورکەوتنەوەکانی پرێنس، هایت مێوانی بەردەوامی دیانا دەبوو، زۆر دەهات، زۆر هاموشۆی ناو خێزانەکەی دیانای کردووە، تا هەردوو منداڵەکەی ویلیام و هاری خۆشیان دەویست. دیانا جارێک پێی وتبوو، تشارلز بەو پەیوەندییەی ئێمە دەزانێت، بۆیە هاویت هەستی کردبوو ئەوەش بە رەزامەندی هەردووکیانە. وەک چۆن خاتوو بارکر بەشێک بوو لە ژیانی تشارلز، منیش بوومە بەشێک لە ژیانی دیانا. بەڵام هایت لە هایجرۆف زۆر دڵشاد نەبوو، چونکە هەموو لایەک چاودێرییان دەکرد. هەموو جوولەو چالاکییەکانی چاودێری دەکرا.



هاویت دیانای وەک کیژۆڵەیەکی گوندی تەماشا دەکرد، بۆیە دیانا بەو پەیوەندییە زۆر مرتاح بوو. بەیەکەوە پیاسەی دوورودرێژیان دەکرد، ترسیان شکابوو، باش فێری سوارچاکی دەکرد.

دیانا حەزی لە ژیانی لادێ دەکرد، ئەوەش بە پێچەوانەی مێردەکەی بوو، دیارە لە ڕۆژانە جنسییەکانی مرتاح بووە. هاویت وای دەزانی ئەو پەیوەندییانە ژیانی دیانا رزگار دەکات، ئەو ماوەی پێنج ساڵان هاوشان و هاوڕێی بوو، زۆر ئاگاداری بووە، بەو ژیانە تازەی دیانا زۆر بڕوای بە خۆی کردیتەوە. لە پرێنسیسێکی شەرمنەوە بووەتە ئەڤیندارێکی بەدەست.

لە هاوینی ساڵی ١٩٨٨ دا هاویت داوای لێبووردنی لە دیانا کردبوو، کەوا ناتوانێت بیبینێت. چونکە ئەو لە هامشایر دەبێت بۆ پێشبڕکێی یاری پۆلۆ، دیانا زوو وتبووی منیش لەوێ دەبم. بەڕاستی رۆیشت، لە تەنیشت ئەوانەوە لەسەر چیمەنەکە، لە نزیک دایکی و خوشکەکانی هایت پاڵ کەوتبوو.

ئەوەی جێگای سەرسوڕمان بوو، میدیاکان بۆ ماوەی پێنج ساڵ لە بەڵگەیەک بۆ پەیوەندی دیانا بە هایت دەگەڕان. کە دیانا لە فەرەنسا بووە، نامەیەکی لە ساڵی ١٩٨٩ بۆ هاویت نووسیبوو، تێدا نووسیبووی:

بە درێژاییی شەوەکان تۆم لە بیرە، سوپاس بۆ خودا تۆی بۆ ناردم، شەیدای ئەو ڕۆژەم هەتا هەتایێ بەیەکەوە بین.

ئەڤینی دیانا بۆ هایت فێری کرد شەڕی سارد لەگەڵ پیاوەکەی بباتەوە، کە لە بۆنە رەسمییەکان دەردەکەوت دەوری دوو کەسی سەرکەوتووی لەگەڵ بنوێنێت. کە لە ساڵی ١٩٨٨ لە ئوستراليا بەیەکەوە لەسەر تەلەڤزیۆن دەردەکەوتن، هایت زۆری لا سەیربوو، دیانا چۆن دەتوانێت، وا دڵشاد لەگەڵ پیاوێک لەسەر تەلەڤزیۆن دەرکەوێت، کە زۆر رقی لێیەتی.

هاوسەرایەتی دیانا و تشارلز بەبوونی هایت و کەسانی ترەوە راوەستابوو. مانەوەی هایت هاوشانی دیانا، مانای بەردەوامی و خۆڕاگری بوو، ئەویش بەردەوام دیاری بۆ دەنارد، بۆیە (ئیما ستیوارت) ی کۆنە برادەرێکی هایت، مانەوەو بەردەوامی دیانای دوورخستیتەوە.

## بەختیارە بە جیابوونەوەکە:

هایت لە هاوینی ١٩٨٩ بە دیانای وتبوو:

من بۆ ماوەی دوو ساڵ دەچمە ئەڵمانیا.

کە دیانا هەواڵەکەی بیستبوو، ئەو ژنە بەنازە، پێی وتبوو:

ئەو سەفەرەت پێویست نییە، من کۆشش دەکەم پلەت بەرز بکەنەوە، پێویستییەکانت جێبەجێ دەکەم. مانەوەی هایت بۆ دیانا، تێرکەرە سێکسییەکانی بوو، لەبەر ویستە زۆرەکانی، ئەو بەناچاری وەک کەسێکی خۆپەرست ڕەفتاری دەکرد، بۆیە دیانا سەرەتا دووری خستەوە.

(بڕیارت دابوو هاوشانم بمێنیتەوە، بەڵام بەڵێنەکانت نەهێنایە دی).

هایت پێش ئەوەی سەفەرەکەی بۆ ئەڵمانیا بکات، هەستی دەکرد دیانا زۆر گۆڕاوە، بەختیار و دڵشاد دیارە.

(ئێمە بەیەکەوە کاروانێکی گرینگمان بەڕێ کردبوو). وشەی ئێمە لەو قسەیەی هەڵەیەکی گەورە بوو، سێ مانگ بوو یەکتریان نەدیبوو.

## پەیوەندییە سەرپێیەکانی:

کە هایت بەرەو ئەڵمانیا سەفەری کرد. دیانا وەک ژنێکی تەنها لە ناو بازنەی ئەڤینی خۆیەوە مایەوە، لە سەرەتاکانی هەشتاکاندا، چەند پەیوەندی سەرپێیی پەیداکردبوو، یەکێک لەوانە (فیلیپ دۆن) بوو، ئەو پیاوە پلەی ئەفسەری لە سوپادا هەبوو، هەروەها ئەو پیاوانەشی ناسیوە، (دایڤیدوتر هاوس) و (روی سکۆت) و (جیمس جیلبی) بازرگانی کڕین و فرۆشتنی ئۆتۆمبێل.

کان وارف وتوویەتی:

ئەوانە هەموویان شێوە و ڕوخسار و زەوقیان وەک یەک بوو، هەمووشیان لەگەڵ ژنەکانیان ناکۆک بوون.



## سەرچاوەی ئیلهام:

سەرچاوەی ئیلهامەکەی دیانا، خولقاندنی کەشێکی سازگارو شاردنەوەی نهێنییەکانی بوو لە ژیانیدا. کە تەمەنی گەیشتە ٢٧ ساڵ وەک ئەستێرە ناودارەکانی هونەر ڕاهاتبوو سەرنجی خەڵک بۆ خۆی ڕاکێشێت، ئەوەش هۆکاری مەزن بوو، گۆڕانی گەورە و دیار لە ژیانیدا ڕوو بدات. ڕۆژانە پرێنسیس کەسایەتی تری لێ دەردەچوو، ئارەزووی گەورەتری دەبوو، زۆرتر دەوری لە ژیانیدا دەنوواند.

لەو ڕۆژانەدا بەڕێز تاتشر سەرۆک وەزیرانی بەریتانیا، کۆششی بوو بێکاری لە ناو وڵاتا چارەسەر بکات، لە ناو پیشەسازی بەریتانیادا پێشبڕکێ و زۆرانە دروست بکات، لە ئاکامی ئەوەدا نێوانی دەوڵەمەندەکان و هەژارانی ئەو وڵاتە بەرینترو فراوانتر دەبوو، بۆیە لە ساڵانی ١٩٨٤ و ١٩٨٥ دا، چەندی دیاردەی توندوتیژی بەرپا بوو. کە ئەو سەردەمەش رابرد و نەما، ئاکاری شاری لەندەن گۆڕا، زۆرتر بەرچاوتر هاتە پێش چاوان، بەڵام لە سەردەمی تاتشر لە ناو کۆمەڵگەی بەریتانی چەندین ئاشووبە و گرفت هاتنە کایەوە. لەو دەمانەدا بۆ یارمەتیدانی حکوومەت، بۆ چارەسەری ئەو رەوشە تازانە، پرێنسیس دیانا بەرنامەی خێرخوازی دەست پێکرد، لەو بوارەدا ئەستێرەیی و ناوەکەی خۆی خستبووە گەڕ، هەموو لایەک بە هاتنەوەی ئەو، بۆ ناو ئەو پرۆژەیە کامەران بوون، چەندین ئاهەنگی خەیریان سازکرد. دیانا کە تەمەنی گەیشتە ٢٩ساڵی زۆرتر پێویستی بە خۆشەویستی هەبوو. لە هاوینی ساڵی ١٩٩٥ جیمس هایت لە ئەڵمانیا بۆ بەشداری لە شەڕی کەنداو گواسترایەوە ناوچەکە.

## لەگەڵ سەربازێکدا:

ئەو کاتەی هایتی کۆنە دۆستی دیانا وەک سەربازێک لە کەنداو بوو، پەیوەندییان بەیەکەوە نەمابوو، بەڵام دیانا تا سەربازێکی خۆشبوێت، تا پەیوەندی بە سەربازێکی وڵاتەکەیەوە هەبێت، نامەی زۆری بۆ هایت دەنارد، بەڵێنی پێی دابوو شووشی پێ بکات. بە قسەی (کان وارف)، هایت گفتەکەی بە راستی وەرگرتبوو، هەردوو لا بڕوایان وابوو، ئەوەی لە ژیانیاندا ماوە، با بەیەکەوە بەسەربەرن. (ئێما

ستیوردسۆن) ی کیژە هاوڕێی هایتی پێشووی بە ڕۆژنامەی (نیوز ئیف ژا ورلد) ڕاگەیاندبوو، کەوا دیانا دۆستە کورەکەمی فڕاندووە، لە دەستم چوو. لە نامەکانیدا بە هایتی وتبوو، بەیەکەوە دەچینە ئاهەنگی ئۆپرایەک، بەڵام دیانا هایتی بە دوورکەوتنەوەی تشارلز لە هایجرۆف دیدارێکی بۆ سازاندبوو.

**بای بای... تەواو بووین:**

کە هایت گەڕایەوە ئەلمانیا، ویستی پەیوەندی بە دیانا نوێ بکاتەوە، بەڵام ئەو وەڵامی پەیوەندییەکانی نەدەدایەوە. بە قسەی ڕاوێژکاری دارایی ئەو کاتەی دیانا (جۆزیف ساندرز)، دیانا قسەو ڕەفتارەکانی وەک یەک نەبوون، هەڵسوکەوتەکانی ئەو دەمانەی زۆر گۆڕابوو، بۆیە وتبووی:

دیانا کە پەیوەندییەکی کۆتایی پێدەهێنا، زۆر ماندوو دەبوو، ئەستەنگی زۆری دەهاتە پێش، بۆ چارەسەرکردنی ئەو کێشانە لەگەڵ بەرامبەرەکەی دانوستانی نەدەکرد، تەنها بە بێدەنگی وەڵامی دەدایەوە.

لەو دەمانەدا هایت کۆششی دەکرد بەهۆی وارف لە مەسەلەکە بگات، لەگەڵ دیانا پێناویان بکات، دەیویست لە هۆکاری وەڵام نەدانەوەکەی تێ بگات، لە بەرامبەریشدا دیانا کۆششی بوو، بە هۆی برادەرەکانەوە نامەکانی لای جیمس هایت وەرگرێتەوە، بەڵام هایت رازی نەبوو نامەکانی دیانا، بۆی ڕەوانە بکاتەوە، بیانووشی ئەوەبوو، ئەو نامانە بۆ یادگاری خۆشەویستییەکی قووڵ دەپارێزێت.!

لەبەر ڕەوشی جیمس لە ئاکامی دووری دیاناو وەڵام نەدانەوەکانی، ئاگای لە کارو فەرمانەکانی سەر شانیشی نەمابوو، بۆیە لە ئەزموونەکانی پلەدارییدا دەرنەدەچوو، ئەوەش بەرەو هەرەسی پیشەیی دەبرد.

**کێ باوکی هاری یە..!**

لە ساڵی ١٩٩٤ ڕۆژنامەنووس (ئانا باسترناک)، لە ڕۆژنامەی دایلی ئەکسپرێس، ئاماژەی بە بوونی گومان لە باوکی ڕاستەقینەی هاری منداڵەکەی دیانا و تشارلز کردووە، ئەوەی لە ئەیلولی ساڵی ١٩٨٤ لەدایک ببوو. ئەو ئەگەری هەبوو، کەوا ئەو منداڵە لە ئەنجامی بوون و بەردەوامی پەیوەندی نێوان دیاناو هایت بووبێت، بەڵام



(کان وارف) هەواڵەکەی بە ناڕاست زانیبوو، چونکە ئەو ڕای وابووە، ئەو سەردەمە دیانا لەگەڵ مێردەکەی نێوانیان زۆر بە سۆز بووە. کە لە بەرنامەیەکی تەلەڤزیۆنی لە کەناڵی پێنجەمدا لە ژێر کاریگەری مگناتیس بووە، بۆ (تۆنی) ڕای زۆر نهێنی ئاشکرا کردووە، لەو بەرنامەیەدا وتبووی پەیوەندی ئێمە بەیەکەوە زۆر کۆن بووە، بەڵام من بۆ پاراستنی ئەو هیچم نەدرکاندووە، ئەو درۆی کردووە. بەڵام دیزاینەری جلوبەرگی کاتی ئاوسبوونی دیانا، (گاسپر کوران) وتبووی، ئەو دەمانە بڕوا ناکەم دیانا خیانەتی لە پرێنسی مێردی کردبێت، تاکە پەیوەندی ئەو تەنها مێردەکەی بووە و بەس. هایت وای لێهات ئەوەی شیکێک پارەی لە بەردەستی دانابووایە، زۆر سەربردەی بۆ دەڕست، ئەوەش لە نۆهەدەکان کاریگەری زۆری لە دیانا کردووە.

**جیابوونەوە:**

بڵاوبوونەوەی ئەو جۆرە کاسێتانە باندۆری زۆر لەسەر دیانا نەبوو. (ئەندرۆ مۆرپون) لە کتێبەکەیدا، بە ژنە بریندارەکەش ناوی هێنابوو. لە دیسمبەری ساڵی ١٩٩٢ (جۆن میجەر) ی سەرۆک وەزیرانی ئەو دەمەی بەریتانیا، جیابوونەوەی تشارلزی لەگەڵ پرێنسیس دیانا بە ڕەسمی ڕاگەیاند. دیانا نیازی تەڵاقی نەبووە، کە بڕیارەکەش دەرچوو لەسەر ئەوە ڕێکەوتن، هەردوو لا سەرپەرشتی منداڵەکانیان بکەن، دیاناش لە ئاهەنگەکانی ڕەسمی ناو خێزانەکەیان و لە بۆنە نیشتیمانییەکان بەشدار بێت.

ژن و مێردیکی ناکۆک



## دووباره خۆشەویستییەکی تر:

دیانا لەگەڵ (گرام ئولیڤرا هوار) ی بازرگانی گەنجینەی ئیسلامی، کەوتە داوی خۆشەویستییەوە، ئەو پیاوە تەمەنی ٤٦ ساڵان بوو، کە دیانای خۆشویست، ژنی هەبوو، ئەو پیاوە لەو پیاوانەی زووتر دیانا خۆشی ویستوون، زیرەکترو هوشیارتر بوو. دەرچووی قوتابخانەی ئایپۆن بوو لە زانکۆی سۆربوون. پەیوەندی ئەو پیاوە بە دیانا لەوە دروست بوو، کە بۆ ئاشتبوونەوەیان کەوتە نێوانیان، بەڵام دیارە کەوا کۆششەکەی سوودی نەبووە. لەبەرئەوەی ئەو پیاوە ژنی هەبووەو دوو کوڕەکەشی ئەستەنگ بوون لە گەشەی پەیوەندییەکەیان. ژنی ئولیڤر هوار لە بنەماڵەیەکی ئورستوقراتی فەرەنسی بوو، میراتگرێکی زۆری سامانی پترۆلی بوو. ئەو یەکەم پێشانگای نمایشی هونەری بۆ مێردەکەی کردبۆوە، کەواتە هوار ئامادە نەبوو، پێگەو پایەی لە ناو ماڵەکەی بکاتە قوربانی بۆ دیانا، ئەگەرچی ئەو گفت و بەڵێنی زۆریشی بە دیانا دابوو.

یەکێک لە برادەرەکانی وتبوویان:

ئولیڤر پیاوێکی زۆڵ بوو، بە شێوەیەکی تەماویی هەستی دەبزواند.! شوفێرەکەی ئولیڤر، (باری هودج) وتوویەتی:

دیانا ڕۆژانە بیست جار تەلەفۆنی بۆ ئولیڤر دەکرد، بۆیە کە لەگەڵ ژنەکەی دەهاتە ناو ئۆتۆمبێلەکەی، تەلەفۆنە دەستییەکەی دادەخست، مەسەلەکە لە شەڕێک دەچوو، ژنەکەشی (فدیان هوار) ئەوەندە دەبەنگیش نەبوو.! دیانا بەرنامەی وابوو شوو بەو پیاوە بکات، لە هەموو شتەکان دوور بکەوێتەوە، ئامادەبوو واز لە خێزانەکەی و مناڵەکانیشی بهێنێت، بەیەکەوە بەیەکجاری بچن لە وڵاتی ئیتالیا بژین. هەستی بۆ ماڵی کردنی پیاوان زۆر ترسناک بوو، پیاوی دەترساند، کەشەکەی دەکردە درامایەکی تەواو.

## پەیوەندییە بەردەوامەکانی لە ناو کۆشکدا:

ماڵەکەی هوار ڕۆژانە سەدان تەلەفۆنی شەوانەیان بۆ دەهات. کە یەکێکیان سەماعەکەی تەلەفۆنەکەی بەرز دەکردەوە، هیچی نەدەبیست، وەڵام نەبوو.!

خاتوونەکەی ماڵەوە هوار، نیگەران دەبوو، یان وا خۆی نیشان دەدا، بۆیە دەیویست ئاگاداری پۆلیس بکاتەوە، کە پۆلیس ئاگادار کرایەوەو لێکۆڵینەوەی بۆ کرد، بۆیان دەرکەوت، ئەو تەلەفۆنانە لە تەلەفۆنە ئەرزییەکی کۆشکی پاشایەتییەوە دێت، بە تەلەفۆنەکەی خوشکی پرێنسیس (سارە ماکۆرکودیل) و بە تەلەفۆنە دەستییەکەی ئەوە کراون، هەندێک لەوانیش لە تەلەفۆنە گشتییەکانی ناو کنسینگتۆن و نوتینگەوە بوون. بۆیە بەنهێنی بەرپرسانی پاسەوانی ناو کۆشکیان لێ ئاگادار کردەوە، فەرمانیش درا یەکسەر پرێنسیس دەست لەو کارانە هەڵگرێت.

دیانا لە لای (جۆزیف ساندرز) ئاشکرای کردبوو، کەوا ئەو شەوانە بەنهێنی تەلەفۆنی بۆ هوار کردووە، بە چەندین دەمامکەوەو بیانوو و دەنگ گۆڕینەوە قسەی کردووە، ئەویش لە وەڵامدا پێی وتبوو:

تۆ وەک کیژە بەدڕەوشتەکان هەڵسوکەوتت کردووە، من بڕوا ناکەم لەسەر ئەو کارانەت سزا نەدرێیت، دواڕۆژی خراپی لێ دەکەوێتەوە. بەڵام برادەرەکەی بۆ بەیانی تەلەفۆنی بۆ کردبۆوە، لەوەی ڕۆژی رابردوو بە توندی و بە ناشیرینی قسەی لەگەڵ کردووە. بەڵام دیانا بە پێکەنینەوە وەڵامی داوەتەوە:

نا... هەموو لە ناو کۆشکا بەردەوام سەرزەنشتیان کردووم.

دیارە کەوا ئەو وای زانیوە، کەوا ئەو لە سزاکەی دەربازی بوو، لەوەی کە کردوویەتی.

دووبارە دیانا لە ناو جیهانە پڕ لە درۆیەکانیدا کەوتەوە کار، ئەوەش لە ئەنجامی ئەوە بووە، کەوا ژیانی هەموو سەختەو دوور بوون لە خۆشی.

لە کردەوە گیانبازییەکانیدا (کان وارف) دەترسا، بەڵام ئەو زۆر لای ئاسایی بوو، لە مانگی مارسی ١٩٩٣ دا، لە ڕۆژانی بەسەربردنی پشوویەکیدا، کە لە هوتێلی ئارلبرج بوو لە لاتشی، ئەگەرچی مناڵەکانیشی لەگەڵدا بوو، ئەو تا لە چاوی دوو پاسەوانەکەی دوور کەوێتەوە، لە پەنجەرەی ژوورەکەی خۆی فڕێ داوەتە دەرەوە، تا بەیانییەکەی لە دەرەوە ماوەتەوە، ڕەنگە ئەو شەوە لەگەڵ هواری دۆستی بووبێت.

***



## دیمانەیەک لەگەڵ ئەو دۆستەی شەرمەزاری دەکرد:

من لە سکپڕبوون دەترسێم.

خان لە هەموو دۆستەکانی پێشووتری باشتر رازی دەکرد.

ئەو ژنە ڕۆژبەڕۆژ زۆرتر کردەوەی ناشایستەی دەکرد، وەک کەسێکی هارو هاج هەڵسوکەوتی دەکرد، بەو راهێنانە سپۆرتانەی لەسەر دەستی راهێنەرەکەی ئەنجامی دابوو، جەستەی زۆر شەنگتر دەردەکەوت، (کارلان براون) زۆر بایەخی بەجوانکردنی شان و پیلی دیانا دەدا، بەوەش بەژنی ئەو ژنە زۆرتر زراڤ و نازدارتر خۆی دەنواند، ئەویش زۆر شۆخی بەو دەرکەوتنە نوێیەی دەهات.

## راهێنەرە رۆکبیەکەی:

دیانا بەو جەستە نازدارەی دڵشاد بوو، بۆیە لە یانەکەدا، کەوتە دەستبازی لەگەڵ راهێنەری رۆکبیەکەی (ویل کارلینگ)، بۆ ئەو مەبەستە راهێنانەکەی کردبووە ڕۆژانە، ئەگەرچی چاک دەیزانی راهێنەرەکەی لەگەڵ پێشکەشکەری بەرنامەکان (جولیا سمیپ) لە نزیکترین کاتدا، لە ماوەی سێ مانگدا دەبنە هاوسەر. ئەگەرچی کارلینگ لە تەموزی ١٩٩٤ ژنیشی هێنا، بەڵام ئەو کۆڵی نەدابوو، ڕۆژانە داوای دەکرد پرۆڤەی پێ بکات. بۆ ڕۆژانە پرۆڤەکانی، دیانا هەردوو کوڕەکەی لەگەڵ خۆی دەبرد، بەهەمان شێوەش، لەکاتی دیداری بە هایت لە کینسنگتۆن ئەوانی دەبرد. تا چاوی کامیرای ڕۆژنامەکان نەیبینن، لە هوتێلێکی بچووک لە پشت شەقامی ساوان دیداریان دەبوو، لە ناو مەتبەخەکەوە بۆ ژوورەکەی کە کارلینگ چاوەڕوانی دەکرد، سەردەکەوت.!

## ڕۆژنامە رووزەردەکان:

دیانا لە دەست ڕۆژنامە رووزەردەکان هاواری لێ هەڵدەستا، ئەو ببووە کەرەستەیەکی گرانبەهای ڕۆژنامەکان، وەک توورگ و گورگی هار لە دەرەوەی کلینکەکەی دکتۆرە دەروونییە ئەمەریکییەکە (سۆزی ئورباتش) چاوەڕێیان دەکرد. ئەو لە بەهاری ساڵی ١٩٩٣ەوە بۆ چارەسەری لە نەخۆشی بولیمیا سەردانی

بەردەوامی ئەو دکتۆرەی دەکرد.

کە بە رووپۆشەوە سواری تاکسییەکان دەبوو، ناویان نابوو (پرێنسیسە بەد ڕەوشتەکە). تا جارێکیان وێنەگرێکی ئەسپانی بە توورەیییەوە هاواری کردە سەری، پێی وتبوو:

بۆ تۆش وەک ژنە ئەمیرەکان سەرت بەرز ناکەیتەوە، سەر هەڵبڕە.؟؟!!

ئەگەر هەڵسوکەوتەکانی بابارازی بیانوو نەبێت و قبووڵ نەکرێن، چۆن هەڵسوکەوتەکانی پرێنسیس دیانا بەڕاستی وەردەگیرێت، هەموو لایەک روونکردنەوەیان دەویست، ئەو داوای کەشێکی زۆر تایبەتی بۆ خۆی دەکرد، ژینی ناو زیندانی نەدەویست، ئەگەر وەک پرێنسیسێک ڕەفتاری کردبایە، ئەو وەک زیندانییەکی لێ دەهات، بۆیە بە هەموو هێزو وزەیەکەوە دەجوولایەوە، لە دیمانەو کەسانی ترەوە دەروازەی رزگاربوونی دۆزیوەتەوە.

## لەگەڵ بازرگانێکی ئەمەریکی:

بازرگانی ئەمەریکی (پیدی فۆرستمان)، ئەو کەسە ئامادەیە بوو، بەردەوام ئارامی بۆ دیانا ساز کردووە. ئەو تەمەنی ٥٧ ساڵان بوو، ژنی نەبوو، زۆر کەسێکی بڕوا پێەو بوو، کەسایەتی بەهێزی هەبوو، ناوی لە لیستی وەرزشوانانی گۆڤاری کواستی ساڵی ١٩٩٥ هاتبوو. سێ ساڵ بە بەردەوامی گوڵی بۆ دیانا دەنارد، ئەو دەیوت:

ئەو ژنە زۆر خەمبارە. ئەو زۆر ئارەزووی بوو، پیاوێکی راستەقینە لە ژیانیدا هەبێت، بەڵام ئەو بە شێوەیەکی زۆر سۆزدارانە لەگەڵ بنەماڵەی پاشایەتی دەژیت، هەستی وابوو وەک کەسێکی نەفرەتلێکراو سەیر دەکرێت.

(ئیولیڤر هوار) زۆر بە رەقی و بە ناشایستە هەڵسوکەوتی لەگەڵ دەکرد. ئەو پیاوە دەوڵەمەندانە، ماستاوچییەکان، ئەو پرێنسیسە نازدارەیان دەستەمۆ کردبوو، ئەگەر بمەوێت، ئەو ژنە بە یەک رستە پێناسە بکەم، ئەوە بە دایکێکی نازدار پێناسەی دەکەم، بەڵام زوڵم لە کەسایەتی خۆی دەکات.!

فۆرستمان لەگەڵ دیانا یەکەم دانیشتنی گەرمی لە ئێوارە خوانێکدا لە رێستورانێک لە دەڤەری مارلۆی سەر رووباری تایمز بوو.



(چاوەڕوانی خواردنمان دەکرد، من لە دیانام پرسی، داوای چی دەکەیت..؟ ئەو لە وەڵامدا وتی:

تۆ خواردنێکم بۆ هەڵبژێرە.!

دەبووایە من ناوی خواردنەکە لە ناو لیستەکەی بەردەممان دەستنیشان بکەم، دەستم بۆ دەرهێنانی چاویلکەکەم درێژکرد، لەو دەمەدا. ئەو پرسی، دەکرێ داوای خواردنێ بکەین، منیش لە وەڵامدا وتم:

تۆ هەست بە برسیەتی دەکەیت. ئەو لە وەڵامدا وتی:

نەخێر من برسیم نییە، بەڵام، دەترسێم رێستورانەکەم ئاگر بگرێت.!!!

ئەو دەمانە جوانییەکەی زۆر شەیدای کردبووم، لەبەر نیگام لە نازدارییەکەی ئەو، ئاگام لە هۆش خۆم نەبوو، لیستەکەم بە ئاگری مۆمەکەی پێش خۆمان وەنابوو، زۆری نەمابوو، ئاگر لە ناوچەکە بەردەم).

## خاتوونە یەکەمەکە:

دیانا لەسەر پەیوەندی بە فۆرستمان چیرۆک و سەربردەی سەیری هەڵبەستابوو، بەڵام لە راستیدا سەربردەکان هەڵبەستراو نەبوون، فۆرستمان هەمووانی پشت راست دەکردەوە، ئەو دەیوت، دیانا بەڕاستی داوای هاوسەرگیری دەکرد، داوای دەکرد، شووم پێ بکات، بۆم سووتابوو، ئەو دەیوت، ئەگەر ببینە ژن و مێرد، تۆ بۆ سەرۆکایەتی خۆت کاندید بکە، من دڵنیام سەردەکەویت، تۆ دەبیتە سەرۆک، منیش دەبمە خاتوونی یەکەمی وڵات.!

دیانا بەڕاستی لە پیاوێک دەگەڕا ببێتە مێردی، پیاوێک بێت زۆر بڕوای بە خۆی هەبێت، پیاوێکی دەوڵەمەند بێت، دەستەڵاتی هەبێت، لە ڕۆژنامەنووسان بیپارێزێت، لە بنەماڵەی پاشایەتی بیپارێزێت، کەسێکی وەک فۆرستمانیش لە ژنێکی شۆخ و نازدار دەگەڕا، لە ژنێکی گوێڕایەڵ دەگەڕا، ژنێکی دەویست بەردەوام داوای شت نەکات، ئەو ژنە تاقەتی هەبێت، بەردەوام هاوسەفەری بێت، حەز بە سەفەر بکات.

(پاش سێ ساڵ هاوڕێیەتییەکەمان کۆتایی هات).

فۆرستمان وای دەزانی دیانا زۆر شەیداو دینی ئەوە، بۆیە ئەو هەستی زۆر

دەردەبڕی، ئەو سۆزەی لە هەمووڵایەک هەستی پێدەکرا. دەنگی دوور دەڕۆیشت، زۆر دەبیسترا.

ئەگەر یەکێک هەبووایە بیر و بۆچوونەکانی بنووسێتەوە، سەربردەی زۆری هەبوو، بەڵام ئەو تەنها بە چەند کەسێکی دەگمەن بڕواو متمانەی هەبوو، کە قسەیان بۆ بگێڕێتەوە.

### هەستکرد بە گومان و ستەم:

ڕۆژبەڕۆژ دیانا بڕوای بە دڵسۆزی کەس نەدەما، وای دەزانی کەس خەمخۆری نییە، هەتا وای لێ هاتبوو، بڕوای بە (کان وارف) ی نزیکترین کەسیشی نەمابوو، ئەویش لەوە راهاتبوو بەرگەی بگرێت، لە هەڵچوونەکانی شارەزا ببوو، باش لە رەفتارەکانی تێگەیشتبوو، تا وای لێ هاتبوو خۆی بە روویدا دەیوت، بەرگەی گۆڕان و شێوازییەکانت بگرە، ئەی کوڕە گەنجەکە.!

تا جارێکیان لەو کوڕە تووڕەبوو، هاواری کردە سەری، لەناکاو ئۆتۆمبێلەکەی لەسەر ڕێگەی لینسینگتۆن راگرتبوو، ئەویش نارەزا ببوو، بەڵام دیانا بە تووڕەیییەوە پێی وتبوو:

تۆ پۆلیسی، دەتوانی مەسەلەکە چارەسەر بکەیت.! ئەوەی وتبوو، خۆشی بۆ کڕینی چەند سیدییەک لە شەقامەکە پەڕیبۆوە.

کان وارف عاشقی دیانا ببوو، بەڵام بەرگەی نەگرت، لە نۆڤمبەری ساڵی ١٩٩٣ لە کارەکەی وازی هێنا، خۆی بۆ شوێنێکی خزمەتکاری گواستەوە.

(ڤیڤیان باری) ئەو ژنەی لە نزیکەوە لەگەڵ دیانا لە کۆمەڵەی (بیرث رایت) کاری کردووە، وتوویەتی:

ئەو زۆر لەگەڵ هەموو برادەرەکانی شەڕی بوو، کەس نەبوو لەوانەی هاموشۆیان دەکرد، گلەییان لەسەری نەبووبێت، کەس نەمابوو تووڕەی نەکات.

### خووگرتن بە تەلەفۆنکردن:

ئەو ژنە وای لێ هاتبوو بە قسەکردنەکانی بەردەوامی تەلەفۆنەکانی ئارام دەبوو،



زۆر قسەی دەکرد، بەردەوام چوار مۆبایلی پێ بووە، بەردەوام ژمارەی نوێی بەسەر برادەرەکانی دابەش دەکرد، بە گۆڕینی هەر ژمارەی تەلەفۆنێک برادەراتییەکەش نەدەما.

دیانا بۆ گازاندەو کردنەوەی دڵی خۆی و باسی خەمەکانی زوو زوو تەلەفۆنی بۆ فۆرستمان دەکرد، ئەو وتوویەتی:

شەوانی سەرە ساڵەکان هەستی بە تەنهایی دەکرد، تەلەفۆنی بۆ دەکردم، دڵتەنگ بوو، باسی پرۆژەکانی داهاتووی بۆ دەکردم، لەگەڵ بنەماڵەکەیان لەنا کۆشکدا بەردەوام شەڕی بوو، زۆر رقی لە پرێنس فیلیپ دەبۆوە.!

ئەگەر کەسی لە دەورا نەبووایە، دەچووە لای دکتۆری دەروونی، دەچووە لای فاڵگرەوەکان، دەستگرەوەکان زۆر دەهاتنە لای لە ناو کۆشکی کینسینگتۆن. دیانا ئەسیری دەستی ئەو پێناوە شێتانە بوو.! کان وارف پێی وتم:

(مارا بیرنی) بە زاراوە ئیتالییەکەی خۆیەوە بە دیانای دەوت، ئای دیانا نازدارەکەم، من دوێنێ شەو خەونتم پێوە بینیبوو، بۆیە دەبێ ئیمڕۆ ئاگات لە خۆت بێت.!

### لەبەرئەوەی هوار درۆی لەگەڵ نەدەکرد، بۆیە دەستبەرداری بوو:

دیانا بەردەوام پەیوەندی بە (ئولیڤر هوار) دەکرد، دەزگاکانی پۆلیس بۆ ماوەی چەندین مانگ نهێنییەکانی ناوەرۆکی پەیوەندییە بێزارکردنەکانی دیانایان دەپاراست، ئەوەش تا کۆتایی مانگی ئوگستی ساڵی ١٩٩٤ بوو، پاش نۆ مانگ لە ئاگادارکردنەوەکانی پۆلیس بۆ دیانا، دیانا ئاگادارکرایەوە کەوا میدیاکان بە ناوەرۆکی تەلەفۆنەکانیان زانیوە.

دیانا دڵنیابوو کەوا یاریدەرەکانی تشارلز، ئەو زانیارییە نهێنییانەیان بە رۆژنامەکان فرۆشتووە. کە (لۆرد ستیڤنس) ئەو زانیارانەی دەشاردەوە، تەواوی دەنگوباسی هەواڵی تەلەفۆنەکانی دیانا گەیشتە رۆژنامەی نیوز ئای ژی ولد، کاربەدەستانی رۆژنامەکە بۆ سۆراخکردنی هەواڵەکە پەیوەندییان بە هوار دەکرد، تا بزانن کاردانەوەی لەسەر ئەو چی دەبێت، پاش ئەگەری بڵاوبوونەوەی ئەو هەواڵانە.

که هوار گوێی لەو قسانە بوو تووشی شۆک هاتبوو. بۆ پشتگیری لە دیانا دانی بەوە نابوو، کەوا ئەو پەیوەندی بە دیانا کردووە، لە هەمان کاتیشدا دیانا پەیوەندی بە ڕۆژنامەنووس (ریتشارد کای) لە ڕۆژنامەی دیلی میل کردبوو، دیانا بە ناڕاستی و بە ئینکارکردن وەڵامی بابەتەکەی ڕۆژنامەی نیوز ئاف ژی ورلد داوەتەوە. ئەلیڤر هوارو ژنەکەی لە لای خۆیانەوە بێدەنگ بوون، ئەوەش دیانای زۆر تووڕە کردبوو، دیارە هوار بۆ خاتری ئەو ئامادە نەبوو درۆ بکات، بۆیەش دیانا پەیوەندییەکەی لەگەڵی بە یەکجاری پچڕاندبوو.

**ئارەزووی هەبوو، بەڵام دەترسا:**

یەکێک لەوانەی دیانا لە سەردەمی مانەوەی لە کۆشکی پاشایەتی ناسیبووی، (جیمس جیلبی) بوو، بەڵام لە ساڵی ١٩٨٠ وازی لێ هێنابوو. بەڵام دیانا لە ساڵی ١٩٨٩ دووبارە لە ئاهەنگی ساڵڕۆژی لەدایکبوونی هاوڕێی هەردووکیان (جولیا سامویل) ی خوشکی گەورەی (سابرینا جینیس)ی برادەری پێشووی پرێنس تشارلز، یەکتریان دیتەوە. دیانا لەگەڵ (جاین فیلۆز) ی خوشکی دانیشتبوو، کە جیلبی هاتبووە لایان، هەردوو لا باسی پەیوەندییە سۆزدارییە سەرنەکەوتووەکانی خۆیان بۆ یەکتری دەگێڕایەوە. ئەو دەمانە دیانا تەمەنی ٢٨ ساڵ بوو، جیلبی هەستی کرد دیانا، لەو نۆ ساڵە زۆر گۆڕاوە، ئەوەی جاران نییە کە ئەو دەیناسی.

جیلبی هەستی کرد، ئێستا لە هەموو ژنەکانی ناو ئاهەنگەکە جوانترە، بەڕاستی ئەوە دەهێنێت، دووبارە ڕاوی بکاتەوە. بەڵام لە ڕاستیدا دیانا بایەخی بەو نەدەدا، ئەو یەکسەر لە مەبەستی گەیشتبوو، بۆیە بابەتەکانی دەگۆڕی، گوێی بۆ شل نەدەکردو بایەخی پێ نەدەدا، ئیهمالی دەکرد.

جیلبی: کە تۆ دەگرییت، منیش گریانم دێ.

دیانا: دەزانم تۆ کەسێکی ناسک و زۆر دڵۆڤانی.

جیلبی: ئەوە ٤٨ سەعاتە دەستپەڕم نەکردووە، ٤٨ سەعاتی تەواو..

دیانا: (بیری لای ئەو نەبوو)، ئیمرۆ زەنجیرە دراماکەی (ئایست ئاندز) م تەماشا کردووە.



جیلبی: من زۆر خۆپەرستم، ناتوانم وێنەکانی تۆ ببینم، هەست بە غیرەش ناکەم. کە تەماشایان دەکەم، لەبەر خۆمەوە دەڵێم.. ئەی خودا! ئەگەر پێم کرابووایە....

دیانا: وێنەی زۆریان بڵاو کردەوە، وابوو..؟

جیلبی: تەنها چوار پێنجێک دەبوون.

دیانا: ئاە.......

جیلبی: کەواتە لە زۆربەی گۆڤارەکاندا، خۆشەویستم، من......

دیانا: من بەردەوام ڕوو بە خەندەم، وا نییە...؟

جیلبی: بەڵێ.

دیانا: منیش وا بیرم کردیتەوە.

لەوانەی بە هەڵە گوێیان لەو دەمەتەقێیەی نێوان دیاناو جیلبی ببوو، چاودێری و جاسوسیان لەسەر تەلەفۆنەکانی دیانا کردبوو. (سیریل دینان) تەمەن ٧٠ ساڵان بوو، بەڕێوەبەری پێشووی بانکێک بوو، گەیشتە لای (ستیوارت هیجینز) ی پەیامنێری بنەماڵەی پاشایەتی، دواییش بووە نووسەر لە ڕۆژنامەی (سن)، تۆماری دیمانەی بە دەنگی نێوان دیاناو جیلبی لەبەر دەستی دانا.

کە هیجینز لە دەنگی جیلبی دڵنیابوو، زانی ئەو دەنگەی ناو ئەو تۆمارە بە تەواوی دەنگی ئەوە، خێرا دوورکەوتەوەو سواری ئۆتۆمبێلەکەی بوو، بە ڕووێکی زەردەوە لەبەر خۆیەوە وتبووی، کەواتە من لە سەر حەق بووم، من دەمزانی..!

دیانا: من نامەوێت، ئاوس بم.

جیمس: خۆشەویستم، ئەوەیان نابێت.

دیانا: بەڵێ.

جیمس: بەو شێوەیە بیر مەکەرەوە، خۆشەویستەکەم، تۆ سکت نابێت.!

***

**پرێنسیسە عاشقەکە:**

دیانا لە دەست ڕۆژنامەنووسەکان، لە داخی وتارو وێنەکانی میدیاکان هاواری لێ هەڵستابوو، لەو دەمانەدا دووبارە جیمس هایت بەدەرکەوتەوە، بەڵام ئەمجارە

کتێبێکی بەناوی (پرێنسیسە عاشقەکە)، لە ئوکتۆبەری ساڵی ١٩٩٤ بڵاو کردەوە.

لە یولیۆی ساڵی ١٩٩٦ تشارلز دیانای تەڵاق دا، لە ٢٨ ی ئوگسستی هەمان ساڵ، دووبارە دیانا بووە ژنێکی ئازادی تەواو. کە ئازادی وەرگرت، کە بە تەواوی سەربەخۆ بوو، رەوشی باشتر بوو. لە پایزی ساڵی ١٩٩٥، کەوتە داوی پیاوێک شیاوی ئەوە بوو، کەسێک بێت خۆشی بووێت، ئەو پیاوە ژنی نەهێنابوو، لەگەڵ یەکدا هاوسۆز بوون، (هاسنات خانی) تەمەن ٣٦ ساڵی خۆشویست، نەشتەرگەری دڵ بوو، بە نەژاد پاکستانی بوو. خان کوڕی گەورە بنەماڵەیەکی مامناوەندی جیلۆمی باکووری لاهور بوو.

دیانا بۆ سەردانی باوکی پەرستارەکەی (جوزیف تولوفو)، کە بە سەختی دووچاری پژانی خوێن هاتبوو، لەوێ نەشتەرگەری بۆ دەکرا، سەردانی نەخۆشخانەی (برومبتۆنی پاشایەتی) کردبوو، لەو سەردانەیدا بۆ یەکەمین جار ئەو پیاوەی بینیبوو.

**رووبەڕوو:**

دکتۆر خان لەگەڵ پرۆفیسۆر (مجدی یعقوب) کاری دەکرد، بە پاڵتۆیەکی سپییەوە، لەگەڵ چەند دکتۆرێک هاتنە ئەو ژوورەی تێدا دیانا لە تەنیشت نەخۆشەکە دانیشتبوو. دکتۆرەکە لەبەر رەوشی نەخۆشەکەی ئاگای لە بوونی دیانا نەبوو، ئەو ژنەی جوانییەکەی خەڵکێکی زۆری شەیدا کردبوو، چونکە لەو دەمانەدا دیانا زۆر سەرنجراکێش و نازدار بوو. دیانا بە دکتۆرەکە سەرسام بوو، کە چووە دەرەوە، بە ژنی (تولوفو) ی نەخۆشی وتبوو، پیاوێکی شیاو بوو..؟!

**بوونی بە ئیسلام:**

لە ماوەی ٢٨ ڕۆژو بەردەوامی دیانا سەردانی نەخۆشەکەی دەکرد، لەو ڕۆژانەش شوقەکەی دیانا پڕ بۆن بخوور ببوو، دیانا بووە خوێندکارێک لە زانستی دڵ، وەک چۆن زووتر خوێندکاری سوار ئەسپ بوو، یان شەیداو خوێندکاری هونەری ئیسلامی ببوو. لەسەر مێزەکەیدا چەندین ڕاپۆرتی پزیشکی دەبینرا، بەردەوام، هەموو ئێوارەیەکی شەممووانیش تەماشای زەنجیرە دراماکەی (کاسیویولتی) دەکرد، لە ناو دۆڵابەکانی جلوبەرگەکانیدا چەندین شالی حەریریش دەبینرا، ئەو شالانەش ژنە



پاکستانییەکان دەیپۆشن، هەر لەو دەمانەشدا دیانا بیری لەوەش دەکردەوە ببێتە ئیسلام. کە خان داوای لێ کرد، تا بەیەکجاری لە پەیوەندییەکان ئازاد نەبیت، من پەیوەندیت لەگەڵ ناکەم، بەوە زۆرتر شەیدای ئەو پیاوە بوو. دیانا شەوانە لە ژوورە تایبەتییەکەی دکتۆر لە نەخۆشخانەی برومبتۆنی پاشایەتی، بەیەکەوە دەبوون، یان بەیانییان بە دزییەوە خۆی دەکردەوە بەناو کۆشکا. دیانا داوای لە دکتۆر خان کرد، حەز دەکات لە کاتی نەشتەرگەرییەکی دڵدا ئامادە بێت، ئەویش وەڵامی دایەوە، دیارە ئامادەبوون لەو جۆرە نەشتەرگەرییانە تەنیا بۆ ئەو کەسانەیە کە زۆر ئازان، کەسی ئازا دەتوانێ ئەو جۆرە کارانە ببینێت.

***

٢٠ جار تەلەفۆنی بۆ دکتۆر دەکرد، تا کاتی نەشتەرگەرییەک بگۆڕێت، تا بەیەکەوە سەفەرێک بکەن.

هیچ پیاوێک نییە بتوانێت دیانا تێر بکات.

**فریشتەی نیوە شەوێک:**

لە نۆڤەمبەری ساڵی ١٩٩٥ دا وێنەگرێکی ڕۆژنامەی (نیوز ئوف ژی وورلد) وێنەی دیانای گرتبوو، نیوە شەوێک دەچووە نەخۆشخانەکە. دیارە ئەو دەمانە بووە دکتۆرە دۆستەکەی خەفارەتەکەی تەواو بووە. دیانا مۆبیلی وێنەگرەکەی وەرگرتبوو، بە تەلەفۆن قسەی لەگەڵ (کلیف جودمان) ی پەیامنێری ڕۆژنامەگەری پاشایەتی کردبوو، کەوا ئەو هەفتانە سێ جار بۆ سەردانی نەخۆشەکان دێتە ئەو نەخۆشخانەیە، چوار سەعات هاوشانیان دەمینێتەوە، دڵیان دەداتەوە، بەشداری سووککردنی ئازارەکانیان دەکات.

(من دەمەوێت لە تەنیشت نەخۆشەکان بم، دیارە کەوا لەوان فێردەبم، چۆن هێز و وزە وەرگرم، من پێویستم بە کەسێک هەیە دەستی بگرم، قسەی بۆ بکەم، شتێک بکەم یارمەتییان بدەم).

پاش سێ ڕۆژ لە ناوەرۆکی ناو دەمەتەقێیەکەی ناو تەلەفۆنەکە، مانشێتی سەرەکی ڕۆژنامەکەی لێ دەرچووبوو، (فریشتەی نهێنی شەوان)، ئەوەش بە باشی وێنەی نوێی دیانای تێدا بەرجەستە کردبوو.

**باشترین عاشق:**

بە پەیوەندییەکەی لەگەڵ هسنات خان زۆر کامەران دەبوو، بۆیە بە ئاشکرا دانی بەوە ناوە کەوا لەگەڵ ئەوەدا هەست بە ئارامی ناخی دەکات، کەوا ئەو دکتۆرە ئەو هەموو کەماسیی و پێویستییەکانی تەژی دەکاتەوە. لە بەرامبەر ئەوانەشدا دکتۆرەکە هیچی لەو نەدەویست، دیانا ویستی وەک دیاری، ئۆتۆمبێلێکی نوێی بۆ بکڕیت، بەڵام ئەو بە شانازییەوە پێشنیازەکەی رەفز کردبۆوە، چونکە ئەو بە جوانکارییەکانی ژیان سەرسام نەبوو. ئەو رەوشتە جوان و باشەکانی پرێنسیس دیانای خۆشدەویست، وەک:

سروشتە ناسکە بەوەفاکەی، ئامادەیی بۆ وەرگرتن و لە ئامێزکردنی رەوشە مرۆڤایەتییەکان.

لە کۆتایی هەفتەدا کە بەردەستەکانی دیانا لە پشوودان دەبوون، دیانا دەیویست نانی ئێوارەیەک بۆ دکتۆر خان ئامادە بکات. ماوە ماوە دیانا لەبەر چاوان گوم دەبوو، خۆی دەکرد بە شوقەکەی دکتۆرا، لەوێ خزمەتی دەکرد، جلەکانی بۆ ئوتوو دەکرد، ماڵەکەی بۆ پاک دەکردەوە. لە شەوی لە دایکبوونیدا دیانا، تەنها بە پاڵتۆیەکی فەروو بە گوارەی ئەڵماسەوە، خۆی گەیاندبووە دکتۆر، لە ژێرەوەی پاڵتۆکەوە رووت بوو، هیچی تری لەبەردا نەبووە.

میدیاکان زانیاری زۆریان لەسەر ئەو دکتۆرە نەبوو، دیاناش بەردەوام نکۆڵی لە بوونی پەیوەندی بە خانی دەکرد، هەر ئەوەندەی لەسەر ئەو دەدرکاند، کە خۆی کاری پێ بووە، یان ئەوەندەی مەبەستی بوو.

تا زۆرتر شارەزا و زانیاری لەسەر وڵاتی خان هەبێت، زۆر بە سەردان دەچووە پاکستان. (حمیما خان) کیژی (ئانابیل) و (جیمی سمیث) برادەری نزیکی دیانا، ژنی یاریزانی کریکیتی پاکستانی (عمران خان) بوو، دیانا و حمیما بوونە دوو برادەری گیانی بە گیانی، شەوانە بەیەکەوە دەمانەوە، باسی ئەوەیان زۆر دەکرد، کەوا چۆن یەکێک بۆی دەکرێ، لە هاوسەرگیری لەگەڵ پیاوێکی موسڵمانی تەقلیدی ڕابێت.

دکتۆر هسنات خانی پاکستانی

## قەشەیەک بۆ مارەکردنی موسڵمانێک!

دیانا یەک لایەنە، داوای لە سەرۆک خزمەتکارەکانی کۆشک (پۆل بورال) ی کردبوو، لەگەڵ قەشەیەک قسەی بۆ دەکات، دەکرێ ئەو بەنهێنی لەگەڵ هسنات پرۆسەی هاوسەرگیری بکات. ئەویش دیداری باوکە (تۆنی بارسنر) ی لە کەنیسەی کاسۆلیکی رۆمانی لە کینسینگتۆن کردبوو، ئەو پرسیارەی دیانای ئاڕاستە کردبوو، ئەویش لە وەڵامدا وتبووی:

ناکرێ، موستەحیلە ئەو دوو کەسە بەنهێنی و بێ پرسی بەرپرسان هاوسەرگیری بکەن. کە خان ئەو سەربردەیەی دیانای زانیبۆوە، زۆر بە سەرسامییەوە پێی وتبوو:

ئەوە تۆ بەڕاستیتە، قەشەیەک بێتە ئێرەو لە یەکترمان مارە بکات...؟!

لە فبرایری ساڵی ١٩٩٦ دا، بۆ کۆمەک کۆکردنەوە بۆ نەخۆشخانەی شوکت خانم، کە عمران بۆ یادگاری مردنی دایکی لە ئەنجامی نەشتەرگەری بە نەخۆشی کانسەر لە پاکستان ئاوای کردبوو، دیانا سەردانی پاکستانی کردبوو. دیانا تا زۆرتر سەرنجی هسنات رابکێشێت، زۆری لە پێناویدا دەکرد، ئەوەی ئەو پێی خۆش بووایە دەستی بۆ دەبرد. ئەو زۆری دەکرد بۆ گۆڕانێک لە ژیانیدا بکات، تا هسنات زۆر بۆ خۆی رابکێشێت، بەڵام هسنات هێدی هێدی دەکشایەوە، پەیوەندییەکەی بە دیانا سارد دەکردەوە. دکتۆر نەیدەویست بەئاشکرا زۆر دەرکەوێت، ئەو کە بە برادەرایەتی دیانا رازی نەبوو، چۆن بە مێردی ئەو رازی دەبوو، بەڵام رۆژنامە رووزەردەکان ناویان دەهێنا، نەخۆشخانەکەیان بەردەوام جمەی دەهات لە وێنەگران و رۆژنامەنووسان، وێڵی سەرە داوێکی ئەو پەیوەندییە بوون.

## هەڕەشە نەژادییەکان:

کە دیانا تێگەیشت رۆژنامەکان پەیوەندییەکەی بە هسنات ئاشکرا دەکەن، کە زۆرتر ناویان هات، پەیوەندی بە (ریتشارد کای) ی کرد، تا بە نووسینێک بۆ نکۆڵیکردن لە بوونی پەیوەندی وەڵامیان بداتەوە، بۆیە کای نووسیبووی:

دیانا لەو قسانەی لەسەری دەنووسرێن دڵتەنگە، ئەوەش کاریگەری لەسەر ویلیام و هاری هەیە. دیاناش خۆی لای یەکێک لە برادەرەکانی وتبووی:



بە رستەیەک لە ناو ئەو قسانە، پێکەنینم دێت.!

هسنات هاوسۆزی ئەو بەزمە نەبوو، کە دیانا دروستی کردبوون، بەو نکۆڵیکردنەی دیانا زامداری کردبوو، ئەوەی زۆرتر دکتۆری تووڕە کردبوو، کە ناوی ویلیام و هاری منداڵەکانی هاتبوو، ئەوان پەیوەندییان بەو کێشەیە نەبوو، بە تایبەتی ویلیام، ئەو زۆر گوێی لە ئامۆژگارییەکانی دکتۆر رادەگرت، تا بۆ دواڕۆژی لە پیشەکەی سوود ببینێت.

هسنات لە چەندین لایەکەوە، هەڕەشەی نەژادی رووبەڕوو دەبۆوە. ئەوەش زۆر هەراسانی دەکرد.

کە کای وتارەکەی بۆ بەرژەوەندی دیانا لە رۆژنامەکەی بڵاوکردەوە، بۆ ماوەی سێ هەفتە هسنات هیچی نەدرکاند، نکۆڵی لە بوونی ئەو پەیوەندییە کرد. پاراستنی ئەو نهێنییە بۆ هسنات سوودی هەبوو، بەو شێوەیە سوودی بە رەوشەکەی ئەو دەگەیاند.

دەبووایە دیانا ئەوەی ساخ کردبووایەوە، ئەگەر شوو بە هەر کەسێک بکات، ئەو شوو بە بنەماڵەی زاواکەش دەکات، بنەماڵەکەش بۆ ئەو مەبەستە بۆ ئەو گرینگە. هسنات بە رەچەڵەک بۆ خێڵ و بنەماڵەیەکی چەکداری نێوان پاکستان و ئەفغانستان دەگەڕایەوە، ئەوانەش دابونەریتی تایبەتی خۆیان هەبوو. لە نێوان ساڵانی ١٩٨٧ و ١٩٩٢ بنەماڵەکەی هسنات، لە بووکێک دەگەڕان بۆ ئەو شیاو بێت، بووکەکەیان لەگەڵ پەیوەندییە کۆمەڵایەتییەکانیان هاوسۆز بێت. لەو دەمانەشدا لە ساڵی ١٩٩٦ دووبارە بنەماڵەکەیان کۆششەکەیان ژیاندەوە، تا ژنێکی گونجاو بۆ دکتۆر خان بدۆزنەوە.

بۆ ماوەی ١٨ مانگ دیانا رۆژنامەنووسانی چەواشە دەکرد، قسەی راستی لەسەر ئەو پەیوەندییەی نەدەدرکاند، تا رۆژێکیان (رەشید خان) ی باوکی هسنات خان بە رۆژنامەی دایلی ئەکسپرێسی راگەیاندبوو، کەوا کوڕەکەی ئەو دیانا ناهێنێت، ئەوان لە کیژێکی تر دەگەڕێن بۆ کوڕەکەیان، کیژێک بێت لە بنەماڵەیەکی رێزدار بێت، دەوڵەمەندێکی چینی ناوەندی بێت، بووکەکەمان لە ناو خێڵەکەی خۆمان بێت، ئەگەر لە ناو خێڵەکەمان ئەو کیژەمان نەدۆزییەوە، ئەوا لە خێڵەکەنی تر لە کیژێکی تری بە هەمان پێناسە دەگەڕێن، بەڵام ئەگەر موسڵمان و پاکستانی بێت، باشتر دەبێت.!

که دیانا ئەو قسانەی باوکی هسناتی خوێندەوە، ویستی تۆڵەی خۆی لە کوڕەکەی بکاتەوە.

لە مانگی مایۆی ساڵی ١٩٩٧ هسنات دڵگران بوو، کە زانی دیانا لە سەفەرەکەی بۆ پاکستان بۆ کۆکردنەوەی کۆمەک بۆ نەخۆشخانەی عمران خانی تایبەت بە نەخۆشەکانی کانسەر، بەبێ ئاگاداری و پرسی ئەو، لە لاهۆر سەردانی بنەماڵەکەی ئەوی کردووە.

بنەماڵەکەی خان لە لاهۆر بەگەرمی پێشوازییان لە دیانا کردبوو، ئەوەش وەنەبێ دایکی هسنات، بە دیانا وەک بووک بۆ کوڕەکەی رازی بێت، ئەو سەردانە گومانی بۆ خان پەیداکرد.

خان دیانای خۆشدەویست، بۆ خۆشی نەوێت..؟ ژنەکی جوان و پرشنگدارە، هەموو کەسێک ئەوی دەوێت، بەڵام ئەو دکتۆرێکی پاکستانی هەڵبژاردووە، ئەو دەیتوانی کەسێکی پارەداری زۆر دەوڵەمەند دەستنیشان بکات.

ئایا ئەو خۆشەویستەی خان بۆ دیانا هەیەتی تەواوە، شتەکان دەپێکێت..؟ ئایا خان گومانی لەو هەستە هەبوو..؟!

دیانا زۆر پێویستی بە ئەڤینێکی مەزن هەبوو، بەڵام لەسەر ئەو زەمینەدا پیاوێک نەبوو بتوانێت دیانا تێر بکات، کەس بەشی ئەوی نەدەکرد، کەس نەبوو تێنوویەتی ئەو سۆزو ئەڤینە گەورەیە بشکێنێت.

مۆبیلە تایبەتییەکەی گیرفانی دکتۆر ڕۆژانە بیست جار زەنگی لێدەدا. پرێنسیس دیانا نیازی بوو دواڕۆژو ژیانی دکتۆر وەربگرێت، بەرنامەکانی ژیانی بە دەستی خۆی دابڕێژێت.

کە دیانا لەگەڵ هایت بوو، پەیوەندی بە بەرپرسەکانی کرد، فەرمانی گواستنەوەکەی بۆ ئەلمانیا هەڵوەشێنێتەوە. بەڵام لەگەڵ خان بەرنامەی کاری ڕۆژانەی تەماشا دەکرد، دەیویست دەستکاری کاتەکانی نەشتەرگەرییەکان بکات، تا بکارێت بەیەکەوە سەفەرێک بکەن.

نووسەر (کلیف جیمس) وتبووی:



دیانا دەیزانی ئەو لە ناو خەڵکا پێگەیەکی هەیە، لەوێ دەتوانی ژیانێکی ئاسوودە بۆ خۆی دەستەبەر بکات.

ئەو خەونی بە کەسێک دەبینی شووی پێ بکات، ئەو کەسە بە جانتای پزیشکییەوە ئامادە بێت، بۆ کاری چاکەو چارەسەری، بە عاتیفەیەکی مەزن، بگاتە هەموو شوێنێک پێویستییان بە خزمەتگوزاری ئەو هەبێت.

لەوەیان راست نەبوو، بە هەڵە چووبوو، وای دەزانی ئەو پایە بەرزەی لە خۆشەویستی قووڵی خەڵکەوە هەیەتی، ئەو دەتوانی زۆرتر کار بکات، بەو هەستە گەرمەی خەڵکەکە بۆی هەیەتی، بەو پشتیوانییەی بۆیان ئاشکرا دەکرد، ئەو هەموو کارێکی لە دەست دەردەچێت، لەوانە کێشەو ناکۆکییەکانی باکووری ئایرلەندا.

**من لێهاتووم لە چارەسەرکردنی گرفتەکانی خەڵک:**

دیانا بەرنامەی وای هەبوو دکتۆر خان، ماوەیەک لە کەشی نەخۆشخانەی برومبتۆن دوور بخاتەوە، بەیەکەوە بچنە وڵاتێک تیشکی خۆری گەرمی تێدا بێت، بەیەکەوە بچنە ئوستراليا یان بچنە وڵاتی خوارووی ئەفریقیا.

لە کۆبوونەوەیەکی نێونەتەوەیی لە ئیتاليا، دیانا پرۆفیسۆر (کریستیان برنارد) ی شارەزا لە چاندنی دڵی ناسیبوو، لەو دیدارەدا گوشاری زۆری لەو پروفیسۆرە کردبوو تا کارێک لە خوارووی ئەفریقیا بۆ دکتۆر هسنات خان بدۆزێتەوە، دیانا دوو جار پرۆفیسۆرەکەی داوەتی ئێوارە خوانی کردبوو لە کۆشکی کینسینگتۆن، تا باسی پڕۆژەی دواڕۆژو کار دۆزینەوەکەی خانی لەگەڵدا بکات.

خان پیاوێکی شکۆدار بوو، کە پرۆفیسۆرەکە داوای کورتەی ژیاننامەو کارنامەی لێ کردبوو، زۆر تووڕە ببوو.

لە مانگی یولیۆ بنەماڵەی خانی بۆ بەسەربردنی پشوودانەکەی ساڵانەیان، چووبوونە ستراتفۆرد، لەو سەفەرەدا گومانی زۆری لا دروست بوو، کەوا بنەماڵە موسڵمانەکەیان بتوانن بوونی ئەستێرەی دیانا لە ناو خۆیاندا وەک ئەندامێک وەربگرن.

دۆست و برادەرەکانی دکتۆر دەیانزانی دکتۆر خان، لەنێوان بەرداشی ئەڤینی بۆ

دیاناو پیشەکەی وەک دکتۆرێک دەسووڕایەوە.

ڕۆژنامەی سەندای میرۆ لە ٢٩ ی یولیۆدا نووسیبووی، کەوا دیاناو دکتۆر خان پرۆسەی هاوسەرگیرییان بە شێوەیەکی نارەسمی کردووە، ئەوەش پاش ئەوە بووە کە لە مانگی مایۆی رابردوو، دیانا سەردانی ماڵباتەکەی خانی کردبوو لە پاکستان.

بەبێ ئاگاداری و زانیاری دیانا دکتۆرە دەروونییەکەی (سیمۆن سیمونز)، هەواڵی پەیوەندییەکانی دیاناو خانی بە ڕۆژنامەکان دەفرۆشت. تا لە مانگی فبرایر وازی لە کارەکەی لە لای دیانا هێناوە، سیمۆن هەفتانە پارەی زۆری لە سەرپەرشتکاری ڕۆژنامەکە (کریس بۆفی) وەرگرتووە. لە ماوەی یەک ساڵدا بۆ ناردنی هەواڵەکان نزیکەی ٢٠ هەزار جونەیهی ئەسترلینی وەرگرتووە. بەڵام سیمۆنیش لە لایەن خۆیەوە ئینکاری ئەوەی کردبوو، کەوا هیچ کاری لەو جۆرەی کردبێت. بەڵام پرێنسیس دیانا بڕوای بەو قسە نهێنییانە بوو، بۆیە چیتر بۆ چارەسەری هاتوچۆی نەکردبوو.

**ئامۆژگاری برادەرێک:**

لە ناو ئەو گێژاوەی خان تێی کەوتبوو، بۆ ئامۆژگاریکردنی سەردانی هاوڕێیەکی پاکستانی کردبوو، ئەویش ئەوەی لە دەستی نابوو:

(پەیوەندیت بە دیانا بپچڕێنە و ژیانی خۆت ئاسایی بەردەوام بکەرەوە).

پاش وەرگرتنی ئەو ئامۆژگارییە، ژووانی لەگەڵ دیانا لە باخچەی هاید پارک لە شەوێکی گەرمی هەفتەی دووەم لە مانگی یولیۆ، لە سەعات دەی شەو دانابوو. دیانا لەوە گەیشتبوو کەوا خان کۆتایی بە پەیوەندییەکەیان دەهێنێت، بۆیە لەو ژووانەدا بەسەریدا گریاوەو گلەیی زۆری ئاراستە کردبوو.

دیانا نەیدەویست ئەو کۆتاییە وەرگرێت، خانیش لەو جۆرە پیاوانە نەبوو یاری بەو گرفتە بکات، ئەو دەست و ئەو دەستی پێ بکات، بۆیە لە مانگی ئۆگستی بنەماڵەکەی دیارییەکانی دیانایان بۆی گەڕاندەوە، بەڵام ئەو رازی نەبوو دیارییەکان وەرگرێتەوە، پێی وتبوون، بە پۆست رەوانەی بکەنەوە.





**نیازی نەبوو جارێکی تر دیانا ببینێتەوە:**

دیانا هەستی دەکرد، لە تەنیایی و بێکەسیدا دەخنکێت، تەواو کەسی نەما. لەگەڵ سیمۆنیش پەیوەندی نەما، لەگەڵ دایکی قسەی نەمابوو، بۆیە بۆ گۆڤاری هالۆ مگازیین، لە مایۆی ١٩٩٧دا ئەو وتبووی:

کە دیانا نازناوی (ئەمیرە شکۆدارەکەی لەدەست دا، پێشهاتێکی باش بوو، بواری باشتر بۆ سازبوو، تا ژیانی نوێ بۆ خۆی بسازێنێت. زۆریش لە دایکی تووڕە ببوو، کە وتبووی من لەگەڵ ئەوەدا نیم دیانای کیژم لەگەڵ پیاوێکی پاکستانی موسڵمانی وەک هسنات خان پەیوەندی هەبێت. کە دایکی بە نامە داوای لێبووردنی بۆ رەوانە کردبوو، ئەو نامەکەی نەکردبۆوە، وەک خۆی بۆی رەوان کردبۆوە).

**دانپێدانانی دۆستە ئەرجەنتینییەکە:**

دیانا هیچ ساتێ هەستی بە ئارامی نەدەکرد، وای دەزانی بەردەوام چاودێری کراوە.

لەگەڵ دۆستە ئەرجەنتینییەکەی سەفەری ئیتالیای کردبوو، (روبیرتۆ دیفۆریک) لەو گەشتەیدا زۆری لا سەیر بوو، دیانا بەو شێوەیە هەست بە نیگەرانی و گومان کردووە، لە لای ئەو وتبووی:

پرێنس فیلیپ زۆر رقی لە من دەبێتەوە، هەموو ساتێک هیوای ئەوەیە، من لە زووترین کاتدا لە ناوبچم، من بۆ ئەوان مەزنترین هەڕەشەم، لە بۆنە رەسمییەکان ناخوازن من دەرکەوم، ئەوان لە زۆر شوێندا پشتگوێم دەخەن. من ژەهراوی ناکەن، لە ناو فڕۆکەیەکدا نامکوژن، نەوەک کەسانی تر لەگەڵمدا بکوژرێت، ئەگەر لە ناو فڕۆکەیەکی گچکەدابم، یان لە ناو ئۆتۆمبێلێکدا بم، ئامادەن لە ناوم بەرن.! دیانا تەنها لە کوشتن نەدەترسا، ئەو وای لێ هاتبوو زۆرتر تەنیاییەکەی بێزارو هەراسانی کردبوو. دیانا بە روبیرتۆی وتبوو:

پاش ئەوەی لە نازناوەکەی پرێنسیسە شکۆدارەکە بێبەرییان کردم، وا خەریکن مناڵەکانیشم لێ بستێننەوە. دیانا هەستی دەکرد، هەرچی بۆ ویلیام و هاری بکات، ناتوانێت ماوەی پشوودانەکانیان لە بالمورال بۆ دابین بکات.

کە پەیوەندی نێوان تشارلزو کامیلا بەرەو باشی دەچوو، دیانا زۆرتر لاتەریک و ناشیرین سەیری دەکرا، کە تشارلز یادی ئاهەنگی پەنجا ساڵەی لەدایکبوونی کامیلای لە هایجرۆف، لە ١٧ ی یولیۆ ساڵی ١٩٩٧ دانا، ئەوەش بژارێکی شەرمەزاری بوو بۆ ماڵ و پێگەی خێزانەکەی پێشووی، ئەوەش دوا مەنزڵگەی ئارامی دیانای رووخاند. دیانا هەستی بە ژان و حەسوودییەکی زۆر دەکرد، لەو دەمانەدا تشارلز نەوای ئەڤینی دووبارە دانابۆوە، بەڵام دیانا لەو ڕۆژانەدا هێلانەکەی شێواو بوو.

**ئەو و سارا:**

دیانا وای لێهات هەندێک لە کۆنە برادەرو هاوڕێیەکانی بە سووکی دەبینی، بەڵام بەرامبەر (سارا فیرگسۆن) زۆر رقی لێ دەبۆوە. ئەوەی شووی بە برا گچکەکەی تشارلز پرێنس (ئەندرۆ) کردبوو، کە وێنەگرەکان بوونی پەیوەندییان بە فیرگی ئاشکرا کردبوو، هەردوو ژنە تەڵاقدراوەکە کە چارەنووسیان وەک یەکی لێ هاتبوو، پەیمانێکیان لە نێواندا پەیدابوو، کە سارای گیرفان بەتاڵ ژیاننامەی خۆی بڵاو کردبۆوە، تێدا نووسیبووی:

کە جارێک سۆڵێکی دیانام خواستبوو، پاشپانییەکەم پۆرگی کردبوو. بەو دێڕانە دیانا بەیەکجاری پەیوەندی لەگەڵیدا پچڕاندبوو.

**بێزاربوون لەیەکتری:**

ئەگەری ئەوە هەبوو دیانا لەگەڵ تشارلز، لەسەر سەرینی شەوانەیاندا دڵشاد نەبوو، ئەویش نووستنەکەی ئەوی پێ خۆش نەبوو. تا بەڕاستی باسی ئەو بکەم، ئەو پیاوە شارەزایی زۆری هەبوو، بەڵام ژنەکەی کەمتر شارەزایی هەبوو. تشارلز ئەو جۆرە ژنانەی دەویست ئەوانەی شارەزان لەو بوارەدا. دیارە پیاوانی واش هەیە حەز دەکەن لەگەڵ ئەو کیژانە بمێننەوە، ئەوانەی سادەن، شارەزانین و پێویستییان بە ئەزموون هەیەو وەستا هەیە فێریان بکات.



**چەواشەکردنی وێنەگران:**

دیانا زۆرجار بە باروکەیەکی رەش خۆی لە کامیرای رۆژنامەنووسان دەشاردەوە، بەڵام لە جەژنی ٣٥ ساڵەی لەدایکبوونیدا، ژنە خزمەتکارەکەی (بوریل) بە ئۆتۆمبێلێک دیانای بۆ دیداری دکتۆر خان، بە پاڵتۆیەکی فەروو پێلاویکی بەرزەوە بردبوو، بەڵام لە ژێر پاڵتۆیەکەیدا هیچی لەبەر نەبووە.

***

**دەیپرسی، بۆچی کامیلا هەموو شتەکانی بۆ دەستەبەر دەکرا..؟**

لەسەر شاشەی تەلەڤزیۆن فیلمێکی بەڵگەنامەیی لەسەر ژیانی کامیلا بڵاوکرایەوە، دیانا بۆی نەکرا تەواوی فیلمەکە ببینێت، ئەو فیلمە کاریگەری زۆری لەسەر کەسایەتی دیانا جێهێشبوو، پاش تێپەڕبوونی ئەوەندە ساڵە دیانا دەیەوێت، بپرسێت یەکێک وەڵامی ئەو پرسیارەی بداتەوە، ئەویش دەپرسێت، بۆچی...؟؟!

بۆچی ئەو ژنە هەموو شتەکانی بۆ دەستەبەر دەکرا، بۆ ئەو ژنە ئارامی و سۆزی پێ دەبەخشرا، بۆ ببێتە شاژنی ئەو وڵاتە...؟؟! کە دیانا فیلمەکەی بینیوە، یەکسەر پەیوەندی بە ژنە فاڵگرەوەکە ( دبی فرانک) کردبوو، نیگەرانی خۆی بۆ پێناسە کردبوو، وتبووی:

وا هەست دەکەم هەموو ژانەکانم سەرلەنوێ سەر هەڵدەدەنەوە، من زۆر بێزارم، زۆریش دەترسێم.!

دیانا پێویستی بە سەفەرێک هەبوو، بیری لەوە کردەوە، مناڵەکانی لە پشووی هاوینەدا بیانباتە ولایەتە یەکگرتووەکان، داوای لە فۆرستمان کردبوو، یەکێکی بۆ بدۆزێتەوە، خانوویەکیان لە نزیک خۆیانەوە لە ساوتهابتن بۆ بدۆزێتەوە.

(خانوویەکم بۆ دۆزییەوە، بەڵام پاش پێنج ڕۆژ، پەیوەندی پێ کردمەوەو وتی، کە پرسی پیاوانی ئاسایشم کردووە، ئەوان ئەو شوێنەیان لە رووی ئاسایشەوە پێ باش نەبوو).!!

دیانا بە کەس تێر نەدەکرا



**لە ئامێزی ئەلفایدا:**

محەمەد ئەلفاید خۆی و منداڵەکانی لە ڤیلاکەی خۆی لە خوارووی فەرەنسا، بۆ بەسەربردنی پشووەکەیان داوەتی دیانایان کردبوون، لەوێ دەکرا پاسەوانی پێویستیان بۆ دابین بکرێت.

دیانا بۆ بەسەربردنی ڕۆژانەی ژیانی، لە پاش ئەوەی پەیوەندی بە دکتۆر هسنات خان نەمابوو، دەیویست برینەکانی سارێژ بکات. پێویستی بە گۆڕان هەبوو، بەڵام گۆڕانی ئەو جارە زۆر خێرابوو، زوو شتەکان ئاشکرا بوون.

پاش ئەوەی دیاناو منداڵەکانی سێ ڕۆژ بوو لە ڤیلاکەی ئەلفاید بوون، (دودی) خۆی و دایک و باوکی بەدیارکەوتن، هەر کە دیانا چاوی بە دودی ئەلفاید کەوتبوو، یەکسەر عاشقی ئەو پیاوە بوو، خێرا کەوتە داوی خۆشەویستی ئەو. یەکسەر بەیەکەوە گەشتێکی ناو ئاویان کردبوو، لە ناو دەریا بە پاپۆرە تایبەتییەکەی ئەو دوور کەوتبوونەوە، تازە تەنها چەند هەفتەیەک بوو یەکتریان دەناسی، بەیەکەوە ڕۆیشتن. دودی دیاری زۆری بۆ دەهێنا، لە ناو دیاری نازدارا خنکاندبووی.

بەیەکەوە لەگەڵ دودی لە ناو پاپۆرەکەی بوون، کە هەواڵی کوشتنی دیزاینەری مۆدە (جیانی فرساتش) ی بڵاوکرایەوە، کوشتنی ئەو پیاوە لە ١٥ ی یولیۆی ١٩٩٧ دیانای تووشی شۆک و ترس کرد. فراساتشی جیهانی مۆدەو ناوبانگییەکەی بەیەکتری بەستابۆوە. دیاناش وای کردبوو نێوان پاشایەتی و کۆشکی بە ناوداربیەکەی گرێ دابوو.

پاسەوانە تایبەتییەکەی دودی، بۆ ڕۆژی دوایی کوشتنی ئەو ناودارەی مۆدە، دیانای بەتەنهایی لەسەر لمووزی پێشەوەی پاپۆرەکە بینیبوو، لێی پرسیبوو:

وا دەزانی واش لە تۆ دەکەن، چارەنووسی تۆش وا دەبێت.!!!؟؟

پاش ئەو گەشتە دیانا دەیویست، بیرۆکەیەک بۆ دواڕۆژی خۆی لە لەندەن دابڕێژێت، ئەو نیازی بوو شتێکی تازە بۆ خۆی دەستەبەر بکات، بەتەمای پیشەو کارنامەیەک بوو.

ژنە نووسەر (شیرلی کونران) وتبووی:

دیانا دەیەوێت کارێ بکات، تا ئاماژە بدات، ئەو کەسێکی گەوج نییە.!

پرێنسیس دیانا بیرۆکەی بەرهەمهێنانی فیلمێکی لە خەیاڵدا بوو، هەر دوو ساڵ جارێک فیلمێک بکات بۆ بنبڕکردنی نەخوێندەواری.

**دیانا زۆر بڕوای بە خۆی هەبوو:**

کە (مایک ویڵم)، کارمەند و خێرکار لە بواری مینهەڵگرتنەوە، دیداری دیانا دەکات، پێی دەڵێت:

لەبیرت نەچێت، بەریتانییەکان دە ملیۆن مینیان لە باکوری ئەفریقیا لە ژێر خاکدا جێهێشتووە.!

دیانا وەڵامی داوەتەوە:

مایک من بڕوا دەکەم تۆ بتوانیت، ٢٣ کێڵگەی مین لەوێ بدۆزیتەوە.

لەو قسەیەدا لەسەر حەق بوو. دیانا ئاگاداری ئەو کێڵگە مینانە بوو، دەیزانی مایک خەریکی چییە.!

کە دیانا نازناوەکەی پرێنسیسە شکۆدارەکەی لە دەست دا، دایکی رای وابووە، ئەوەیان باشترین شت بووە، کە کیژەکەی وەری گرتووە. راستە ئەو پاراستنی پاشایەتی نەمابوو، بەڵام ئەو ناو و چالاکییانەی میدیاکان بۆیان رەخساندبوو، بە کەس نەدەکرا، لە دەستەڵاتی کەس نەبوو لێی وەرگرێتەوە. دیانا ئازادییەکەی وەرگرتەوە. لەو ڕۆژانەوە دوور لە دەستەڵاتی بنەماڵەی پاشایەتی و دوور لە دەستووری سیاسەتمدارە بیروکراسییەکان، دیانا بواری بۆ سازبوو بجوولێتەوەو کار بکات. ئازادبوو بە ئارەزووی خۆی بەرنامەی چالاکییەکانی گەشە پێ بدات، بەرهەمی کارەکانی هەست پێ بکات.

لە ئۆتاوا ١٢٢ وڵات کۆبوونەوە بۆ قەدەغەکردنی مینی ژێر زەوی، پەیمانێکیان مۆرکرد، لەوێ هەڵمەتێک کرا تا پرێنسیس دیانا لە ساڵی داهاتوو خەڵاتی نۆبلی ئاشتی بەرکەوێت. لە ساڵی ١٩٩٨ وەزیری دەرەوەی بەریتانی (ڕۆبین کۆک) ستایشی دەوری دیانای کردبوو، بۆ ئەو کۆششەی کردوویەتی، بۆ گەڕانەوەی ئەو هاوڵاتیانەی لە ئەنجامی بوونی مین لەسەر خاکی وڵاتەکەیان، ئاوارە ببوون بگەڕێنەوە زێدی



خۆیان. بەڵام بەداخەوە ئەو دەمانە ئەو لەوێ نەبوو، تا ئەو شانازییە ببیستێت. چونکە ئەو دەمە ئەو تەنها بوو لە ناو گۆڕەکەیدا.

**یەکشەممە بێدەنگەکە:**

گەلی بەریتانی لە شەوی شەممە، کە سەریان لەسەر سەرینی نووستن دانابوو، دیانا لە تەلەڤزێون لەگەڵ کوڕە برادەرە زراڤەکەی، لە دوورگەی سردینیا دەگەڕانەوە، بەڵام هەر ئەو شەوە لەگەڵ هەواڵی مردنی دیانا لە خەوە شیرینەکان بەئاگا هاتن. زۆربەیان یەکتریان لە خەو بە ئاگا هێنابوو، تا هەواڵەکەیان پێڕابگەیێنن، هەموو زۆر پەرۆش بوون راستی هۆکاری مردنەکەی بزانن، لە سەعات چواری بەیانییەوە، لەدیار تەلەڤزێونەکان بۆ زانینی وردەکاری مردنەکە دانیشتبوون، تیپی مۆسیقاش هەر نیو سەعات جارێک سروودی نیشتیمانییان لە تەلەڤزێونەوە دەژەنییەوە.

مردنەکەی دیانا زۆر لە ناکاو بوو، بۆیە بەریتانییەکان لە هەموو گۆشەکانی وڵات هەواڵەکەیان بە خەمەوە باس دەکرد، ئەگەرچی ئەو ژنە وەک ئەندامێکی بنەماڵەی پاشایەتی نەمابوو، بەڵام هاووڵاتییان لە ڕێگەکان و لە فرۆکەخانەکان، پرسەیان بەیەکتری دەوتەوە. لەبەرئەوەی مردنەکە زۆر دڕندانە بوو، بۆیە زوو گومانی ئەوە کرا، ئەو کارەساتە ڕێکەوت نەبووە، دەبێ مردنی ئەو ژنە نازدارەو ئەو کەسایەتییە تایبەتییە، پلان و دەستی لە پشتەوە بێت.

براکەی دیانا، (ئێریل سبنسر) پاش چەند سەعاتێک لە دوای ڕووداوەکە، هەواڵەکەی زانیبوو، ئەو بە ماڵ و مناڵەوە بۆ بەسەربردنی پشووەکەیان، لە کیب تاون بوو، لەوێیەوە وتبووی:

من دەمزانی میدیا ئەو ژنە دەفەوتێنێت، بەڵام ئەوەم نەدەزانی ئەوان دەستیان لە کوشتنی دەبێت، وەک دیارە کەوا لە پلانەکە دەوریان هەیە. ئەو ڕۆژنامەنووسەی دەستی هەبوو، یەکێک هەبووە هانی داوە بۆ ئەنجامدانی تاوانەکە. لە کاتی خۆی بابارازییش هەڕەشەی کوشتنی مسۆگەریان لێ کردبوو، ئەگەر لە شەقامەکانی ئینگلتەرا دەرکەون.

**وێنەکانی مردن:**

(روموالد رات) ی وێنەگری تەمەن ٢٥ساڵە، یەکەم کەس بوو پاش کارەساتەکە گەیشتە سەر دیانا، ئەویش بوو یەکێک لەو وێنەگرانەی لە هوتێلی ریتزەوە بە دوای دیانا کەوتبوون.

(٥ ئۆتۆمبێل و ٥ ماتۆر)، بۆیە ئەو یەکەم کەس بوو، لەوانەی بەو کارەساتە تاوانبار کرابوو. ئەو بە ماتۆڕێکی مارکەی هۆندا ٦٥٠ لە دووری ٢٠ یاردە دوور لە ئۆتۆمبێلە وەرگەڕاوەکە وەستابوو، وێنەگرەکە بە راکردن بۆ لای کارەساتەکە ڕۆیشتبوو، سێ وێنەی گرتبوو.. دیاریش بوو ئەوە دەکات، بۆچی وا نەکات..؟

ئەو ڕووداوە جەرگبڕە لە ناو تونێلەکەی ژێر گۆڕەپانەکە، ئەوەندە کاریگەر بوو، بۆیە شیاوی وێنەگرتن بوو.

مارسیدسەکە کە چوار کەسی تێدابوو، ببووە پارچە ئاسنێکی تێکشکاوی لوولدراو، پاش ئەوەی لە سایدەکەی خۆی پەڕیبۆوە سایدی تری شەقامەکە. بۆنی سووتانی ماشینەکەو دووکەڵی بنزینەکەو گەورەیی ڕووداوەکە، هێمنی ئەو شەوەیان شڵەقاندبوو. لەبەر بەهێزی پێکدانانەکەی ئۆتۆمبێلەکە بە ستوونە چیمەنتۆیەکەی تۆنێلەکە، (هنری بۆل) ی شوفێرەکە بە سووکانی ئۆتۆمبێلەکە وەنووسابوو. شوفێرەکە ئۆتۆمبێلەکەی بە خێرایی ٦٨ میل لە سەعاتێکدا لێخوڕیبوو. تەرمی دیاناو دودی ئەلفایدو پاسەوانەکەیان لە دەرەوەی ئۆتۆمبێلەکەوە دیاربوون. لەبەر بەهێزی زۆری بەیەککەوتنەکەی ئۆتۆمبێلەکە بە دیواری لای راستی تونێلەکە، ئۆتۆمبێلەکە لەبار یەکا هەڵوەشابۆوە. سەری دیانا لە نێوان هەردوو کوشنەکەی پێشەوەدا گیر ببوو، لە ناو ئۆتۆمبێلەکەش خشڵ و گەنجینەکانی ئەوانەی لە دەستی دەکردن بڵاو ببوونەوە، (بازنی لۆلۆ و سەعاتە زێڕینەکەی، کە بە بەردی سپی گرانبەها داڕێژرابوو).

رات لەبەرئەوەی شارەزایی هەبوو لە کارە سەرەتاییەکانی یارمەتیدان، بە شانازییەوە دەرگای پشتەوەی ئۆتۆمبێلەکەی کردەوە، دودی بینی دیاربوو جەستەکەی شێواو بوو، پانتۆڵە جینزییەکەشی لەبەر یەک دەرهاتبوو، دیاربوو



مردبوو. دیانا ئەو دەمانە هەناسەی دەهات، ژێرپێیەکانی ناو ئۆتۆمبێلەکە دەموچاوی داپۆشیبوو، شوێنەواری هیچ برین و شکانێک لە رووی دیانا دیار نەبوو، وێنەگرەکە سەرپۆشەکەی سەری لادابوو، جەستەی پێداپۆشیبۆوە، مەچەکی دیانای گرتووە، هەستی مابوو، ناڵەی دەهات، ئەویش بە هێمنی بە دیاناو ریز جۆنزی وتبوو:

هێور بە دکتۆر دەگاتە سەرت.!

لەو ساتەدا (جۆنز) لە هۆش خۆی چووبوو. یەک دەقە لە پاش ڕووداوەکە یەکەم دکتۆر گەیشتووەتە سەر دودی و دیانا، وێنەگرەکان بواریان بۆ گەیشتن و ئامادەبوونی دکتۆرەکە خۆش کردبوو. دکتۆر (فریدیریک میلییە) دکتۆری خەفەری ڕووداوی لەناکاو گەیشتە سەر ڕووداوەکە، (مارا) یەکەم کەس بوو لە شوێنەکە ئامادەبوو، ئەو بە مۆبیلەکەی تەلەفۆنی کردبوو:

دەرگای پشتەوەی ئۆتۆمبێلەکە کراوەتەوە... لە پشتەوە ژنێکم لێوە دیارە، جوانییەکەی دیارە، بەڵام نازانم کێیە...!

**بواری رزگاربوون:**

دیانا هەناسەی باش نەدەهات، میلییە لە ناو ئۆتۆمبێلەکەی خۆی دەمامکی ئۆکسجینەکەی دەرهێنابوو، سەری دیانای بەرز کردیتەوەو دەمامکەکەی لەسەری کردبوو. دیانا لەو کاتانەدا دەستی جوولاندو چەند وشەیەکی لە زار دەرچووە، بەو وشانە زانییان ئەو ژنە ئینگلیزە، ناڵەی دەهات، دەیوت هەست بە ژان دەکەم، بەڵام لە دەرەوە هیچ برین و شکانێکی پێوە دیار نەبوو، بەڵام لەسەر نیوچەوانی پرووشانێکی پێوەبوو، هەروەها لەو دەمانەدا هەناسەی خێراو لاوازی دەبیسترا. دکتۆرەکە ئەو دەمانە وتبووی، ئەگەری رزگاربوونی لە مردن هەیە.

**روون بۆوە ژنەکە دیانایە:**

پۆلیسێک دڕی بە جەماوەرەکە دا، لە ناو وێنەگرەکانی بابارازی پۆلیسەکە گەیشتە لای ئۆتۆمبێلەکە. هەردوو پۆلیس (سیباستیان دورزیە) و (لینۆ جاجلیاردۆن) لەگەڵ خەڵکەکە بەرەو تونێلەکە ڕۆیشتن، بە خەڵکەکە دەوترا، ڕووداوەکە لە ناو ئەو تونێلە بوو، لەوێ دەنگی هات وەک تەقینەوەیەک بوو، بە دوو پۆلیسەکەیان دەوت، خێرا کەن

زوو پێ رابگەن.! جاجلیاردۆن داوای یارمەتی لە ئۆتۆمبێلێکی ئێشکگر دەکرد، پۆلیسی دووەمیش دوزریە بۆ لای مارسیدسەکە رۆیشت. لەو کاتەدا زانرا ژنەکەی ناو ئۆتۆمبێلەکە پرێنسیس دیانایە، ئەو دەمە کاتژمێری ١٢ پاش نیوەشەو بوو.

دیانا هەردوو چاوەکانی کرابوونەوە، بە زمانێک دەنگی لێوە دەهات، زانرا زمانی ئینگلیزییە. دیانا سەری وەرگێڕاو وتبووی، ئەی خودایە... تەماشای دودی کردبوو، زانی ئەو مردووە، سەری بۆ لای پاسەوانە تایبەتییەکەی وەرگێڕابوو، کە ناڵەی دەهات، هەستی بەویش کرد، کەوا هنری بۆلیش مردووە، دیاربوو ئەو دیمەنانە کاری لێ کردبوو، بۆیە چاوەکانی داخستەوە.

**کۆشش بۆ رزگاربوون:**

لە سەعات ١٢،٣٣ بەیانی تیمێکی پزیشکی گەیشتنە شوێنی ڕووداوەکە، تیمەکە بە سەرپەرشتی (خرافییر جورملون) بوو. دوو لە ئەندامامی تیمەکە (دودی) یان بەرز کردەوە، تیمەکە خەریک بوون تا دڵی بکەوێتەوە لێدان و بژیت، سینگیان پاڵ دەدا، بۆ دەرهێنانی (ریز) دەبوایە سەرەوەی ئۆتۆمبێلەکە ببڕن، ئەوەش گیانی دیانای دەخستە مەترسی، سەری پاسەوانە تایبەتییەکەیان بەرز کردەوە، تا هەناسە بدات، کۆتێکی تەندروستییان خستە ملی.

رەقیب (فیلیپ بویر) سەرپەرشتی دیانای دەکرد، دەمامکێکی تری هەناسە وەرگرتنی بۆ دانا، تا گەرمی جەستەی راگرێت، دیانای داپۆشی، دیاناش بە نەرمی ناڵەی دەهات، دەیوت:

ئەی خودایە چ رووی دا..!

لە شوێنی ڕووداوەکە خەڵکێکی زۆر کۆبوونەوە، بووە قەرەباڵغیێکی زۆر، لەگەڵ دەنگ و هاواری ئامادەبووان، سەفارەی ئۆتۆمبێلە مارسیدسەکان و ئەمبالاسەکان ئاپوورەکەی بە هات و هاوارتر دەکرد، هەندێ لە ئامادەبووان جنێویان بە بابارازی دەدا، دورزیە ویستی وێنەگرەکان دوور بخاتەوە، بەڵام (کریستیان مارتینیزی) وێنەگری هاواری کردە سەریان و وتی:

ڕێگەم بدەن، کارەکەی خۆم بکەم..!!



**دەکرا رزگار بکرابووایە:**

لە ناو تونێلەکە دەنگی ماتۆرێک هەر دەهات، ماتۆر سوارەکە ژنێک بوو، پیستێکی رەشی لەبەربوو، دوایی زانرا، ئەو ژنە ماتۆر سوارە (مۆد کۆجار) ی نائیبی گشتی بوو. کۆجار توانی وێنەگرەکان راگرێت، ئەوانەی کەوتنە بەردەستی رەوانەی لێکۆڵینەوەی کردن، ژمارەیەکیش رایان کرد، دوایی پۆلیسی فەرەنسی لێکۆڵینەوەی لەگەڵ نۆ وێنەگرو پەیامنێرێک بە تاوانی (کوشتنی متعمد) کردبوو، گلەییش لە تیمە تەندروستییە فەرەنسییەکەش کرا، کە نەیتوانی دەستوبرد چارەسەری پێویستیان بۆ بکەن، دیاربوو تیمەکە تیمێکی سادەو بێ ئیمکانیات بوون، ئەگەر دیانا لەبەر دەستی تیمێکی بەریتانی یان ئەمەریکی بووایە ئەگەری ئەوە هەبوو، لە مردن رزگار کرابووایە، ئەوەش بابەتی سیستەمی فریاگوزاری تەندروستی قسەو باسی لێوەکرا. لە بەریتانیاو ئەمەریکا نەخۆشی لەو جۆرە یەکسەر دەگەیێندرێتە نەخۆشخانە، بەڵام لە سیستەمی فریاگوزاری فەرەنسی ئەو سیستەمە پەیڕەو ناکرێت، دیارە ئەوان شانازیش بە بەرنامەکەی خۆیانەوە دەکەن، شۆخیشیان بە تیمەکانی خۆیانەوە دەکەن، ئەوان وا دەزانن کە نەخۆش لە شوێنی کارەساتەکە رەوشی بەرەو ئارامی رۆیشت، ئینجا بەرەو نەخۆشخانە بگوازرێتەوە.

ئەو بیردۆزەش خرایە ژێر لێکۆڵینەوەو تاقیکردنەوە، پاش ئەوەی دکتۆر (ئەرنولد دی) رەوشی رێکخەری خزمەتگوزاری فریاکەوتنی خێرا، بەیارمەتی دکتۆر (جان مارک مارتینۆ) سەرپەرشتی رەوشەکەی دیانایان کردبوو.

**وەستانی دڵ:**

دکتۆر مارتینۆ دیانای بە هوشیارییەوە بینیبوو، بەڵام نیگەران و شێواو بوو، خۆی پێ رانەدەگیرا، کە ویستبوویان لە ڕێگەی بردنی بۆ نەخۆشخانە دەرزییەکی لە قۆڵی بدەن، لاساری کردبوو.

دەستی راستی دیانا داکەلابوو، بۆیە زۆر بە زەحمەتی لە ناو ئۆتۆمبێلەکە دەردەهات، لە سەعات یەکی بەیانی دکتۆرەکان توانییان پاڵەپەستۆی خوێنی وەرگرن. هەناسەدانەکەی ئاسایی بۆوە. بە یارمەتی دوو پیاوانی فریاکەوتن لەنێوان

دوو کوشنەکەی ئۆتۆمبێلەکە دەریانهێنابوو، لەسەر تەختەی نەخۆش گواستنەوەی درێژیان کردبوو.

بەڵام بەداخەوە، هەر کە لە ناو ئەمبولانسەکەیان دانابوو، دڵەکەی لە لێدان وەستابوو. ئەگەر زووتریش دکتۆرە فەرەنسییەکان لە ناو ئۆتۆمبێلەکە دەریان هێنابوایە یەکسەر دەمرد.

پرۆفیسۆری پزیشکی سەریری و نەشتەرگەری دڵ، لە کۆلێژی وایلی پزیشکی لە زانکۆی کۆرنال (ئایزادۆر رۆزینفیلد)، وتبووی:

لەبەر ئەو شکانانەی لە سەری ئەو رووی دابوو، ئەگەر یەکسەر گەیاندرابووایە نەخۆشخانە، نەدەمرد. دیارە کارە فریاگوزارییەکانی بۆ کرابوو، تەنها ١٨ خولەکی خایاندبوو، بەوەندەش رەوشەکەی ئاسایی ببۆوە، پاشان گواسترابۆوە نەخۆشخانە.

دکتۆر مارتینۆ ئامێرێکی هەناسەدانی بۆ دیانا لە ناو ئەمبولانسەکە بۆ دانابوو، کە پاڵەپەستۆی خوێنی دابەزیبوو، دەرزییەکی دیبۆمینی لێدابوو، بەوەش پاڵەپەستۆیەکەی بەرز کرابۆوە. سەرەتا دیار نەبوو کەوا دیانا لای چەپی سینگی لێدرابوو، کە فەحسی بۆ کرابوو، بۆیان روون ببۆوە. بوونی خوێن پرژانەکەی ناوەوەشی مەترسی پەیدا کردبوو، بەڵام خەمی گەورەیان ئەوە بووە، بە زووترین کات بگاتە نەخۆشخانە، لە نەخۆشخانە هەموو پێویستییەکانی بۆ ئەو جۆرە رووداوانە ئاسایی بوو، بەڵام دکتۆرەکە لەوە دەترسا دووبارە دڵی لە وەستان بکەوێت.

لە سەعات ١،٤١ی بەیانی دکتۆر مارتینۆ داوای لە ئەمبولانسەکە کردبوو، بریندارەکەیان بەرەو نەخۆشخانەی piti Salpetriere لە بەشی چەپی پشت کاتدرائیەی نۆتردامی نزیک ئیستگەی ئوسترلیتز ببات. لەو نەخۆشخانەیەدا دەستەیەک لە دکتۆری وەک دکتۆر (برونو ریو) دکتۆری سڕکردن و فریاکەوتنی سەرەتایی کار دەکەن، ئەوانەش تایبەتن بە چارەسەکردنی لەو جۆرە پێکدادانانە، لەوەی بەسەر دیانا هاتبوو.

**رێگە ڤاڵا کردن:**

ئەگەرچی پۆلیس هەموو رێگەکانی چۆڵ کردبوو، بەڵام دکتۆرەکە پێشنیازی کردبوو لەسەرخۆ بڕوات، چونکە رەوشی دیاناو دڵی ئەو بەرگەی جوولەی خێرا



ناگرێت. هەر کە گەیشتنە نزیک نەخۆشخانەکە پاڵەپەستۆی دڵی دیانا بە شێوەیەکی ترسناکانە دابەزیبوو، بۆیە لە سەعات دووی بەیانیدا، دکتۆرەکە ئەمبولانسەکەی راگرتبوو، دووبارە دکتۆرەکە بۆ راگرتنی پاڵەپەستۆیەکەی دڵی دەرزییەکی تری دیبۆمینی لێدابوو، هەواڵەکەش گەیشتە نەخۆشخانە، بە هاوکاری دەستی وەزیری ناوخۆ (جان بیار شۆفمان) و یاریدەدەرەکەی (سامی نیر)، دیانا لەسەر عارەبانەکەی بۆ ناو نەخۆشخانەکە پاڵدرایەوە ناو نەخۆشخانە، وەزیرەکە دوا نیگاشی لە دیانا کردبوو. بە ئامێری تایبەتی هەناسەدان هەناسەی وەردەگرت، ئەگەرچی هەردوو چاوەکانی ئەستووریش ببوون، بەڵام هەر جوان بوون، دەموچاوی پرشنگێکی جوانی پێوەبوو، هێمن دیاربوو، بەڵام دیمەنەکە خەمبارییەکی کوشندە بوو. وەزیرەکە وتبووی:

جوانە،، بەڕاستی جوانە.. زۆر جوانی..؟؟!

لە تیشکەکەی سینگی دەرکەوتبوو، خوێن پرژانێکی زۆر لە هەناویدایە، ئەوەش پاڵەپەستۆی لەسەر دڵ و سی راستی داناوە. دکتۆرەکە خوێنی زۆری بە دیانا بەخشیبوو، بەڵام دووبارە دڵی راوەستایەوە، لە سەعات ٢،١٠ دکتۆر ریۆ داوای لە پرۆفیسۆر (ئالان بان) ی کردبوو، بە یارمەتی دکتۆر (منصف دەمان) سینگی دیانا شەق بکەن، تا بزانن بۆچی خوێن پرژانەکەی ناوەستێت.

**بەیانی زوو مردبوو:**

کە دیانا بۆ ژووری نەشتەرگەری دەبردرا، پرۆفیسۆر بانی گەیشتە سەری. بانی دەرزەکەی سینگی دیانای گەورەتر کردبوو، تا بڕانی خوێنهێنەری سەروو تەماشا بکەن، خوێنەکەی لەوێوە دەچوو، دڵی دیانا لەو بڕان و خوێنپژانەدا لە لای چەپەوە جووڵابووەوە لای راستی سینگی. پرۆفیسۆرەکە برینەکەی دووریبۆوە، خوێنپرژانەکە وەستابوو، بەڵام بۆ جاری دووەم دیانا تەسلیم بوو، دکتۆرەکان بۆ یەک سەعات دڵیان هەڵدەپلۆشی، دەرزییەکی تری ئادرینالینیان بۆ ژیاندنەوەی لێدابوو، بەڵام هەموو کۆششەکانیان سوودی نەبوو. لە سەعاتی چواری بەیانی بە رەسمی مردنی دیانا ڕاگەیاندرا.

تەرمی دیانا نەبردرایە مەشرەحە، لە ژوورێکی لاچەپی تەنها لە نهۆمی یەکەمەوە دانرا. تا گەردەنی بە سەرپۆشێکی پەمۆ داپۆشرابوو. پاش تەشریحەکەی ١٢ سەعات تەرمەکەی دیانا مایەوە. یەکێک لە پاسەوانەکانی کۆشکی پاشایەتی لە بالمورال لە سەعات سێی بەیانی کە هەواڵی مردنی دیانای بیستبوو، (کۆلین تیبیت)ی ئاگادار کردبۆوە، کەوا شوفێرەکەی دیانا لە ڕووداویکی ئۆتۆمبێلدا مردووە، ئەو وای زانی مردووەکە تیبیتە. ئەویش بەڕاکردن بۆ کۆشکی کینسنگتۆن رۆیشتبوو، لەوێ دوایین سکرتێری تایبەتی دیانا، (مایکل جیبینزو) هەندێ لە فەرمانبەرە دڵسۆزەکانی دیانای بینیبوو، لەوانە (بۆل بۆریل)، لە پیش تەلەڤزێون لە دیار کەناڵێکی فەرەنسی دانیشتبوون بۆ بیستنی دوا هەواڵی ڕووداوەکەی دیانا لە پاریس، لە ژوورەکە کۆببوونەوە.

لەو دەمانەی وەزیری دەرەوەی بەریتانیا (رۆبین کۆک)، لە تەلەڤزیۆنەوە هەواڵی پێکدادانی ئۆتۆمبێلەکەی دیانای رادەگەیاند، لەو دەمانەدا جیبینز تەلەفۆنێکی بۆ هات، پێیان ڕاگەیاند کەوا دیانا مردووە، بە بیستنی ئەو هەواڵە هەموو ئامادەبووان دەستیان بە گریان کردبوو، هەموویان ئاکاریان شێوابوو، بەڵام تیبیت لەبەرئەوەی کەسێکی پۆلیس بوو، بۆیە زۆر بەسەر خۆی نەهێناو کۆنترۆڵی خۆی کردبوو. بەیەکەوە لەگەڵ بوریل چوونە ژوورەکەی دیانا، تا کەسانی مشەخۆر نەچنە ژوورەکەی، پاشان بەرەو پاریس بەرێکەوتن تا بە ئەرکی سەرشانی خۆیان هەڵسن، بۆ کاری پێویست.

**لە نێوان تشارلزو کامیلا:**

کامیلا: تۆ ئەمجارە زۆر هەڵکەوتووی.

تشارلز: ئاە... تکایە راوەستە با هەست بە جەستەت بکەم.

کامیلا: ئەی خودایە..!

تشارلز: من بێ تۆ ناتوانم، ئەو هەفتەیە بێ تۆ ناکرێتەوە.

کامیلا: منیش هەمان سۆزم هەیە، بە درێژایی هەفتە تۆم پێویستە.. ئەی خۆشەویستەکەم، ئێستا چەند پێویستم بە تۆ هەیە.



تشارلز: بەڕاستی..!؟

کامیلا: ئێئمم...

تشارلز: منیش هەر وام.

کامیلا: من زۆر زۆر زۆر پێویستم بە تۆیە.

***

**خزمەتکارو پاسەوانەکە:**

شوفێرەکە وەک چەتەیەک ئۆتۆمبێلەکەی لێدەخوڕی.

بورال بە هاوڕێیەتی تیبیت لە پاریس چوونە باڵوێزخانەی بەریتانی، دوو کەسەکە گەیشتنە پاریس، هەموو لایەک چاوەڕوانی گەیشتنی کۆمەڵەیەک لە وەسیفە بوون بگەنە سەر دیانا، نەک تەنیا خزمەتکارێک و شوفێرەکەی. ژمارەیەکی زۆر لە وەسیفەکان دەچوون ئەگەر دیانا وەک جاران پرێنسیسی خاوەن شکۆ بووایە. (مایکل جا) ی باڵوێزی بەریتانی لە پاریس پێشوازی لە هەردوو مێوانەکە کردبوو، ئەویش ئەو شەوە لە نەخۆشخانە مابۆوەو تووشی شۆک هاتبوو. فەرمانبەرێکی سەفارەتەکەی وتبووی، کە دکتۆرەکان لای دیانا هاتبوونە دەرەوەو وتبوویان، دیانا ئێستا بووراوەتەوە، بەڵام وا دیارە ناژیت و دەمرێت. ئەو ژنە پرێنسیسەی ماوەیەکی زۆر ئیلهامی زۆربەی دیزاینەری زۆربەی مۆدەکانی جیهان بوو، بۆ کاتی مردنی دەستە جلێکی تایبەتی نەبوو لەبەری بکەن. سەفیری بەریتانیا لەگەڵ بورال لە ناو دۆڵابی جلەکانی ژنەکەیدا، بۆ فستانیک و پێڵاوێکی رەش دەگەڕان، تا دیانای پێ پۆشتە بکەن.

دوو پۆلیس ئەو ژوورەیان دەپاراست و چاودێرییان دەکرد، کە تەرمەکەی تێدا دانرابوو. لە تەنیشت تەرمەکەش چەپکە گوڵی سەرۆکی فەرەنسی ئەو کات جاک شیراک و ژنەکەی دانرابوو. کەشەکە بێ دەنگ بوو، دەنگی پانکەی ژوورەکە هێمنییەکەی شلەقاندبوو، هەوای ژوورەکە ناساز بوو، بۆیە تیبیت، داوای هاتنی یەکەی ساردو گەرمی ناو نەخۆشخانەکەی کرد، تا هەواکەیان بۆ بگۆڕێت، کە زانی چەند وێنەگرێک بە نیازبوون لە دەرەوە وێنەی دیانا وەرگرن، بۆ لای پەنچەرەکە رۆیشت و پەردەکانی داخستەوە، لە گەڕانەوەی بۆ شوێنەکەی خۆی نیگایەکی لە

دیانا کردبوو. کە تەماشای کرد، بینی هەردوو چاوەکانی دیانا داخراون، دەموچاوی زۆر بە جوانی و بە بێگەردی دەبینرا. وەک چۆن بە درێژایی ژیانی برینەکانی ناوەوەی دەشاردەوە، لە مردنیشدا برینەکانی ناوەوەی هیچ دیار نەبوون.

**شوفێرە سەرخۆشەکە:**

میدیاکان لەوە دەترسان یاسای تایبەتمەندی دەستیان ببەستێتەوە، بەپێی ئەو یاسایە ڕۆژنامەنووسان بۆیان نییە، زۆر وێنەی کەسایەتی ناوداری گشتی بگرن، ئەوەش بواری زۆرتر لێکۆڵینەوە دەگرێت.

ڕۆژنامە ڕووزەردەکان ئارام بوونەوە، کە بەپێی ڕاپۆرتی دکتۆرەکان ڕوون بۆوە، کەوا شوفێرەکە سێ جار لە ڕێژەی بواردراو لە یاسای فەرەنسی شەرابی خواردیتەوە، کەواتە شوفێرەکە (هنری بۆل) سەرخۆش بووە. ڕۆژنامەی (ستار) نووسیبووی شوفێرەکەی دیانا بە سەرخۆشی مارسیدسەکەی لێخوڕیوە.

بەڵام هاووڵاتیانی بەریتانی ئەوەیان نەدەچووە عەقڵی کەوا دیانا ڕازی بێت، لەگەڵ شوفێرێکی سەرخۆش سوار بێت، بەڵام لە ڕاستیشدا شوێنەواری سەرخۆشی بە هنری بۆلی شوفێرەوە دیار نەبوو، ئەگەرنا دەیانگۆڕی، ئەوانەی بینیبوویان وتبوویان ئەو دەمە شوفێرەکە ئاسایی بووە، بەڵام ئەوەی ڕاست بێت هنری کحولەکەی بە مادەی ئارامکەرەوە تێکەڵ کردووە، ئەوەش بۆ مەشروب خۆرێک قەدەغە بووە، ئەوەش مەترسی زۆری لەسەر شوفێر پەیدا دەکات.

پرۆفیسۆر لە زانستی ژەهری شەرعی (ڕۆبرت فۆرست)، وتبووی:

ڕەنگە هنری بۆل پێش ئەوەی بچێتە بارەکە، چوار هەتا شەش بەرداخی خواردبێتەوە. ئەوەش لە کاتژمێری حەوت تا دەی شەو بووە. هنری بۆی نەبووە لەو ڕەوشەدا لەو تونێلە ئۆتۆمبێل لێبخوڕێت، چونکە لەو شوێنەدا ٣٤ ڕووداوی ئۆتۆمبێلی تێدا ڕوو داوە، کە تێدا لە ماوەی ١٥ ساڵی ڕابردوودا هەشت کەسی تێدا مردووە. وێنەگرێک بە کەناڵێکی تەلەڤزیۆنی ئەڵمانی ڕاگەیاندبوو، کەوا من هەرگیز نەمدیبوو کەسێک هەبێت، بەو خێراییە ئۆتۆمبێل لێبخوڕێت، وەک کەسێکی چەتە دەیهاژووت.! سەبارەت بە ڕووداوەکەش تیبیت وتبووی:



هنری بەو جۆرە خێراییە ئۆتۆمبێلی لێ نەخوڕیوە.. تا لە دەست وێنەگرەکان ڕا بکات..؟ ئایا کامێراکان ئەو ژنەیان بەکوشتن دا...؟؟!

**پشدێنی ئەمان:**

کە کان وارف لە دەنگوباسەکانیدا زانی دیانا تووشی ئەو کارەساتە بووە، وتبووی:

(تریفۆر ری جۆنز) ی پاسەوانی تایبەتی دودی ئەرکی ئەوە بوو گیانی دیانا بپارێزێت، نەک ڕۆژنامەنووسان و سوپا زۆرەکەی وێنەگران دوور بخەنەوە. ڕاستییەکەش وا بوو، ئەگەر دیاناو دودی پشدێنی ئەمانیان بەکارهێنابووایە، ڕزگاریان دەبوو و نەدەمردن.

ئەگەر دیانا بواری دابووایە، پۆلیسی سکۆتلاند یارد پاسەوانی کردبووایە، ئەوان ڕێگەیان نەدەدا بەو ڕەوشە هنری بۆل، لە شەوە نەفرەتییەکەی ٣١ ی ئۆگستی ئۆتۆمبێلەکە لێبخوڕێت، ئەگەر دیانا ئاگاداری باڵوێزخانەی بەریتانیای لە پاریس کردبایەوە، ئەوا سیر مایکل جای لە پۆلیسی فەرەنسییەوە پارێزگاری بۆ دابین دەکردو هاوڕێیەتیان دەکرد. بۆل لە هاژووتنی ئۆتۆمبێلی جۆری لیۆزین شارەزا نەبوو. (جان هنری هۆکیث) ی سەرپەرستاری پێشووی کارکردنی، جارێکیان بۆ کارێکی خێرای مێوانێکیان، بواری نەدابوو، مێوانەکەیان بگەیێنێت، لەبەرئەوەی دەیزانی ئەو لەو جۆرە کارانەدا شیاو نییە. چەند ساڵێکیش پاش مردنەکەی دیانا، ئاشکرابوو کەوا هنری بۆل لە ژیانیدا کێشەی زۆری لە بانکەکان هەبوو، ئەو کەسە شۆخەش گوایە پەیوەندی بە هەواڵگری فەرەنسییەوە هەبوو.

**کارەساتێک بۆ فاید:**

بۆل ڕاستییەکەی پیاوێکی تەنهاو کەساس و بە تەمەنیش گەورە بوو، ژنیشی نەهێنابوو، خزمەتی مێوانەکانی ئەو هوتێلەی دەکرد، ئەوانیش بڕێ پارەیان وەک دیاری پێشکەش دەکرد، هەروەها لە بەرامبەر ئەوەی هەندێ زانیاری بە پیاوانی هەواڵگری و پۆلیسیش داوە، لەوەش پارەی وەردەگرت. کە زانرا بۆل لە لێخوڕینی مارسیدس شارەزاو لێهاتوو نەبووە، کێشەی بۆ محەمەد ئەلفاید پەیدا کرد، هەروەها دەروازەیەک بوو بۆ لێکۆڵینەوەی ڕۆژنامەنووسەکان.

ئەلفاید کە زانی دودی کوڕی مردووە، بەرەو پاریس بەڕێکەوت، تا تەرمی کوڕەکەی پێش خۆر ئاوابوون بنێژرێت، تا بگاتەوە ئینگلتەرا، دەبوایە لە وەرگرتن و ئامادەکارییەکان دەستوبرد بێت. محەمەد ئەلفاید پاش ٩٠ دەقە لە مردنی دیانا گەیشتە نەخۆشخانەکە، لەوێ پێیان وتبوو، تەرمی کوڕەکەی ئەو لە ژووری تەشریحە. (کیز وینجفیلد) ی پاسەوانی تایبەتی ئەلفاید، وتبووی:

ئەو پیاوە بە رووخاوی لەبەردەم ژوورەکە وەستابوو، تا دەرگاکەی بۆ بکەنەوە..!

لەو دەمانەدا هەموو جیهان لە چارەنووس و هەواڵی دیانایان دەپێچایەوە، ئەو پیاوەش وەک کەسێکی بێگانە بەتەنها چاوەڕوانی وەرگرتنەوەی تەرمی کوڕەکەی بوو.

**پەیوەندی کوڕو باوکەکە:**

پەیوەندی محەمەد ئەلفاید بە دودی کوڕی زۆر ئاڵۆز بوو، لە لایەکی تریشەوە ئەو کوڕە زۆر بە ناز گەورە کرابوو، لە بەرامبەر ئەو ناز و خۆشەویستییەوە باوکی هیچ هیوای بەو نەبوو. دودی کوڕێکی بەخشندەو بنیات باش بوو، ئەو لەسەر داوای باوکییەوە پەیوەندی بە دیاناوە کردبوو، ئێستاش ئەو کوڕە تەنها تەرمێکەو ژمارەی ٢١٤٦ لە مەشرەحەیەکی فەرەنسی بۆ دانراوە. پاشان ئەلفاید وتبووی:

دودیم بینی بە ئارامی خەوی لێکەوتبوو، وەک مناڵێکی گچکە وابوو، وام هەست کرد بۆ ساتێک رووحی هاتەوە بەر، دووبارە دەژیتەوە، بەڵام شکانەکەی سەری زۆر گەورەو کاریگەر بوو.! لەو ڕۆژە بەدواوە تەنها کاری بۆ ئەوە دەکرد، بزانێ کێ کوڕەکەی بەو کارەساتە فەوتاند.

**سزاو... ترس:**

(مایکل کۆل) بەرپرسی پەیوەندییە گشتییەکان لە لای محەمەد ئەلفایدو پەیامنێری پێشوو لە بی بی سی، رایگەیاندبوو، کە هۆکاری سەرەکی ڕوودانی کارەساتەکە بۆ بابارازی دەگەڕێتەوە، سەبارەت بە شوفێرەکەش وتبووی هنری بۆل شوفێرێکی کارامە بووە، لە هاژووتنی مارسیدس گرفتی نەبووە. کەواتە کەسی سەرەکی بەرپرس بێت لەو کارساتە تەنها محەمەد ئەلفاید بووە. هنری بۆل لە هوتێلەکەی



محەمەد ئەلفاید کاری کردووە، بۆ محەمەدو کارمەندەکانی تری هوتێلەکە ئۆتۆمبێلی لێخوڕیوە. دیارە کەوا سزاو ئازارەکان بۆ باوکەکە قورستر دەبێت، کە مردنی دیاناشی بکەوێتە ئەستۆ، ئەو پرێنسیسە خۆشەویستە.

کە هەڵمەتەکەی مایکل کۆل بۆ نەهێشتنی مەسەلەی سەرخۆشی شوفێرەکەی بەرەو قەناعەتکردن دەبرد، بیرۆکەی ئەگەری بوونی پلان دەهاتە ئاراوە.

**ئەگەرەکانی تر، یان پڕۆپاگەندەکان..!؟**

هۆکاری شوفێرەکە و تەحلیلی خوێنەکەی، بە بوونی پلانێک لە هەواڵگری بەریتانیاوە گۆڕا، ئەو ئەگەرە هاتە باسکردن! ئەوەش بۆ ئەوەبوو تا ئاوسییەکەی دیانا گوم بکەن. رەنگە یەکێک گلۆپێکی بە رووی بۆل داگیرساندووە، بەوەش پێشی خۆی نەبینیوە، ڕێگەی لە بەردەم تاریک بووە. دوو کەسی سەر بە هەواڵگری بەریتانی لەسەرووی تونێلەکەوە تەقەیان لە ئۆتۆمبێلەکەی پێش ئۆتۆمبێلەکەی دیانا و دودی کردووە، بەوەش ئۆتۆمبێلێکی جۆری فیات، مارسیدسەکەی بەرەو ئەستوونی تونێلەکە پاڵ داوە، بە خێراییش بەرەو باڵیۆزخانەی بەریتانی رۆیشتووە.! رەنگە ئەوەیان ماتۆڕێک بووبێت! ئەوەشیان بە دەستی (سیر رۆبیرت فیلۆز) ی سکرتێری تایبەتی پێشووی پرێنسیس دیانا ئەنجام درابێت.

**راستییەکی تر:**

دەستەی پەیوەندی گشتییەکەی محەمەد ئەلفاید، کۆششیان زۆر کردبوو، بۆ خوڵقاندنی بەدیلێکی تری راستی لە هۆکاری ڕووداوەکە، کاریان بۆ دۆزینەوەی بژاری تر دەکرد. لە شوێنی بوونی واقیعی بەردەستە، کاریان بۆ داڕشتنی تەونی خەیاڵ دەبرد، بواری گومانیان لە جیاتی یەقین دانا، نەبوونی بەڵگەی دروست و سەلمێنراو، جێگەی گوومبوون و شێواندنی راستییەکانیان دەگرتەوە.

دیانا نیازی هەبوو شوو بە دودی بکات، لەو پیاوەش سکی پڕبووە، بۆیە دەبوایە ئەو پرۆسەیە جێبەجێ نەبێت، تا پاشای داهاتووی ئینگلتەرا لەو گرفتە دەرباز بکرێت، بۆ ئەو کوڕانەی لەو ژنەن، کە لە داهاتوودا دەبێتە پاشای ئەو وڵاتە، لە پیاوێکی موسڵمان و میسری زڕ برایەکی نەبێت.

ئەلفاید وتبووی:

پرێنس فیلیپ فەرمانی ئەو کوشتنەی داوە، لەبەرئەوەی ئەو پیاوە نەژادی ئەڵمانی تێدابووە، بۆیە ئەو زۆرتر دەمارگیر بووە. من دڵنیام لەگەڵ نازییەکان هاوسۆزی هەبووە. ئاشکراشە رۆبیرت فیلۆز رۆڵی سەرەکی هەبووە، چونکە ئەو راسپۆتینی پاشایەتی بەریتانی بوو.

## بیردۆزەکانی پلانەکە:

بۆ ماوەیەکی زۆر محەمەد ئەلفاید هەڵمەتەکەی بەردەوام بوو، لە فەرەنسا و بەریتانیا کۆششی دەکرد، تەونی پلانەکە و بیردۆزەکان، بوونە سەرچاوەی زۆرتر لە ٣٥ هەزار ماڵپەڕی ئەلکترۆنی، چەند رۆژنامەنووسێکی سادەی دایلی ئەکسپرێسی وەک (ریتشارد دیسمۆند)، کە دۆست و کەسێکی نزیک بوو لە محەمەد ئەلفاید.

لە مانگی فبرایری ١٩٩٨ دا، رۆژنامەی میرور ئەو ناونیشانەی لە دیمانەیەکی ئەلفاید وەرگرتبوو: کارەساتەکە پلانی بۆ داڕێژرابوو. ١٢ ملێون کەس ئەو درامایەی بینی کە رۆژانەی دیانای تێدا بەرجەستە کردبوو، کە لە شاشەی ITV پەخش کرا. نمایشەکە بەناوی دیانا لە دوا رۆژەکانیدا، کە لە ساڵی ١٩٩٨ بەرهەم هاتبوو.

پاش ئەوەی دراماکە لەو کەناڵە نیشاندرا، لە راپرسییەکدا ٩٧٪ بینەرەکانی رایان وابوو، کە مردنەکەی دیانا وەک چۆن ئەلفاید وتوویەتی داڕێژراو بووە. نووسەری ژیاننامەی ئەلفاید (تۆم بارو)، بۆچوونی وا بووە، کەوا خەیاڵ فراوانییەکەی ئەلفاید لە ئەنجامی ئەوە بەرجەستە بووە، کە خەڵکێکی زۆر هاوسۆزی ئەو بووینە.!

## کارەساتەکە رووداوێکی هاتوچۆ بووە:

پاش ئەوەی پۆلیسی بەریتانی بە سەرپەرشتی سەرۆکی پێشووی پۆلیسی میترۆ بۆلیتان (لۆرد ستیفنز)، ماوەی دە ساڵ لێکۆڵینەوەی لە رووداوەکە کردبوو، ئاشکرای کردبوو، کەوا رووداوەکە تەنها رووداوێکی هاتوچۆ بووەو بەس، هەروەها پۆلیسی فەرەنسیش لە لێکۆڵینەوەکانیان ئەوەیان بۆ بەرجەستە بووە، هەردوو لا بۆچوونەکانی ئەلفایدیان بە دروست نەزانیوە.

لە ئەنجامی لێکۆڵینەوە و توێژینەوە لە ترشی نەوەوی بۆل دەرکەوتبوو، کەوا ئەو



شوفێرە زۆر مەست بووە، کەسیش رووناکی لە چاوی نەداوە، تا ئەو لە کاتی هاژووتنی ئۆتۆمبێلەکەی پێشەوەی خۆی نەبینێت. ئەو قسەیەش سەرچاوەکەی (فرانسوا لیڤی) بوو، ئەویش روون بوویتەوە، کەوا پیاوێکی نەخۆش بووە، لە دەزگاکانی تاوانیش دۆسیەی پێشتری بۆ کراوەتەوە. بە تیشکی لیزەری سێ لایەن، لەسەر نموونەی ئەو رێگەیە بۆیان ئاشکرا بووە، کەوا بۆل پێش ئەوەی بچێتە ناو تونێلەکە کۆنترۆڵی لەسەر ئۆتۆمبێلەکەی نەمابوو.

ئەلفاید یەک بیانووی مەعقولی لەدەست بوو، ئەویش بوونی ئۆتۆمبێلە فیاتەکەی ناو تونێلەکەو لە لای راستی مارسیدسەکەی بۆل، بۆیەش بۆل خێراییەکەی بۆ ٧٥ میل زیاد کردووەو لە سایدی خۆیدا پەڕیوەتەوە، تا خۆی لەو فیاتە دوور بخاتەوە، بۆیەش ئۆتۆمبێلەکەی بۆل وەری گرتووەو بە ستوونی سێیەمی تونێلەکە کەوتووە، دووبارە گەڕاوەتەوە بەرەو راست و بە ستوونی سێزدەمینی تونێلەکە کەوتیتەوە، پاشان ئۆتۆمبێلە فیاتەکە دیار نەماوە.

## پاش نۆ ساڵ:

پۆلیسی فەرەنسی لێکۆڵینەوەی لەگەڵ فیتەرێک و پاسەوانێکی ڤێتنامی کردووە، بە بیانووی ئەوەی ئەو خاوەنی ئۆتۆمبێلە فیاتەکە بووە. ئەو لێکۆڵینەوەیە نۆ ساڵی خایاندبوو، تا خاوەن فیاتەکەیان بانگ کردووە، هۆکاری دواکەوتنی خاوەن فیاتەکەش بۆ لێکۆڵینەوە تەنها لە ترسان بووە، نەک دەستی لە کارەساتەکە هەبووبێت، چونکە یاسا بەبێ بەڵگەش، ئەوانەی لە تەنیشت رووداوەکەش گوزەریان کردبوو سزای دابوون.

لە لێکۆڵینەوەکانی باجیەدا ئاشکرابوو، دیانا ئاووس نەبوو، وەک چۆن ئەلفاید بانگەشتی بۆ دەکرد. ئەو قسانەی پەرستارە فەرەنسییەکە لە زاری دیاناوە بۆ ئەلفایدی گێڕاوەتەوە، هەموو دارشتنی خەیاڵی خۆی بوون، گوایە دیانا لە لای ئەو وتبووی:

هەموو کەلوپەلەکانی ناو شوقەکەی دودی با بۆ سارای خوشکم بێت، لەوانە زێرو گەنجینەکانم، با خوشکەکەم چاوی لە منداڵەکانم بێت.!

ئەو قسانەی کە پەرستارەکە بە ئەلفایدی وتبوو، زۆر لای ئەو گرینگ بوون، بڕوای تەواوی پێیان هەبوو، چونکە ئەلفاید وتبووی، دیانا نزیکەی دوو سەعات لە ژووری نەشتەرگەری ژیابوو، دەیزانی رووح دەدا، من یەکەم کەس بووم لەوێ گەیشتمە سەری.

## پرسیار و خەیاڵ:

تا دوا ساتەکانی پێش بەڕێکەوتنیان دودی بڕیاری نەدابوو، بۆل ئۆتۆمبێلەکەیان لێبخوڕێت، ئەو شەوەش بۆل سەرخۆش نەبوو..؟ بە هەمان ڕێگەی ئاساییەکەی شوقەکەی دودی نەڕۆیشتبوو..؟ دەستە زۆرەکەی بابازاری لە ناو ئۆتۆمبێلەکان و لەسەر ماتۆرەکانیان، تا دوا ساتەکانیش، نەیاندەزانی بەرەو کام ئاراستە دەڕۆن..؟ دیاناو دودی پشدێنی ئەمانیان نەبەستابوو..؟

محەمەد ئەلفاید لەسەر ئەو هەموو پرسیارو رامانانەشدا، ئەو خۆی بە هۆکاری کارەساتەکە نەدەزانی، پەیوەستیش بوو بە بیردۆزو خەیاڵەکانی خۆی.

## وێنەی زۆر تایبەت:

تیبیت لەو دەمانە هەستی بەوە کردبوو، دیانا زیندووە. رەوشی بورال زۆر ئاڵۆزبوو، خۆی پێ ڕانەدەگیرا، تا شەنگ و وزە بداتە بەر خۆی داوای لە تیبیت و پەرستارەکە کرد، ورەی بەرز بکەنەوە. فستان و پێلاو و کەرەستەکانی مکیاژەکەی داوەتە دەست پەرستارەکە، داواشی کردبوو بازنەیەک لە دەستی دیانا بکات. ژمارەیەکی زۆر لە ڕۆژنامەنووسانی جیهانی لە نزیک نەخۆشخانەکە کۆبوونەوە، ئەوانەی لە ناو دەستی پۆلیسەکان دەربازیان دەبوو، لە ژوورەکەی تەرمەکەی دیانا نزیک دەبوونەوە، هەڕەشەیان لە ئارامی ناوچەکە دەکرد، هێدی هێدی ژمارەیان زۆرتر دەبوو. هەموو لایەک هۆکاری مردنەکەی دیانایان بۆ بابارازی دەگەڕاندەوە. (رۆمولد رات)، پەیوەندی بە سەرنووسەری ڕۆژنامەی ژی سن (بکین لینۆکس) کردبوو، کەوا کارەکەی تەواوبوو، بە تەواوبوونی کارەکەی داوای ٣٠٠ هەزار جنیە ئەسترلینی کردبوو، بۆ فرۆشتنی وێنەیەکی دیانا لە ناو ئۆتۆمبێلەکەدا، کە لە دووری ٢٠ پێیەوە گیرابوو، رات لە دەنگییەوە دیاربوو ئەرکەکەی بە باشی کردووە، بۆیە



سەرنووسەرەکە لەگەڵی پێکهاتبوو، تا وێنەکە لە ڕۆژنامەکە بۆ یەک ڕۆژ بڵاوبکرێتەوە، کە رێکەوتن، وێنەگرەکە یەکسەر بۆ نووسینگەکەی بەڕێکەوتبوو. ئەو دەمانەی دیانا لەگەڵ ئازاری برینەکانی کۆششی بۆ ژیان و مان دەکرد، وێنەکەی بە مافی تایبەتییەوە دەفرۆشرا. ئەو دەمانەدا کەس لە بابارازی لە نزیک ئۆتۆمبێلەکەی دیانا نەبوون، ئەوانیش هەموو لە لایەن قازی (هیرڤی ستیڤان) ئازاد کران، لەگەڵ ئەوەشدا وتبووی:

پرێنس تشارلز کەسێکی زانابوو، زوو زانی ئەو بە هۆکاری ڕووداوەکە تاوانبار دەکرێت، بۆیە بە سکرتێرە تایبەتییەکەی (ستیڤن لامبۆرت) ی وتبوو:

هەموو لایەک لۆمەی من دەکەن، ئەوانە هەموو لە کۆتایی شێت دەبن.! سیر (رۆبین جانفران)، یاریدەری تایبەتی شاژن ئالیزابێثی دووەم هەواڵەکەی بە پرێنس ڕاگەیاندبوو، لە سەعات یەکی شەویش بە دایکیان وتبوو. بۆ زانینی رەوشی تەندروستی دیانا، تشارلزو مەترسییەکانی سەر ژیانی، یەکەم کەس لە لەندەنەوە تەلەفۆنی بۆ (مارک بۆلاند) کردبوو، تەلەفۆنەکەی لە نیوان سەعات یەک و سێی بەیانی بوو.

***

تشارلز بە پێچەوانەی دایکی جەنازەکەی دیانای دەویستەوە.

ولیام لەسەر پەیوەندییەکەی دایکی بە ئەلفاید لەگەڵیدا مشتومڕی کردبوو.

## پرێنس نیگەرانە:

تشارلز نیگەران و بەپەلە بوو سکرتێرەکەی هەواڵی تازەو نوێی بۆ پەیدا بکات، ئەو هەواڵی زۆرتری لە میدیاکان دەویست، پەرۆش بوو بزانێت، دایکی مناڵەکانی بە شەلەلی دەگەڕێتەوە لەندەن، یان مێشکی زیانی بەردەکەوێت. جارێک تشارلز بە بۆلندی وتبوو؛

ئەو ژنە ڕۆژێک دەگەڕێتەوە لامان پێویستی زۆری بە ئێمە دەبێت.

لە سەعات سی و چارەگێ بەیانی سیر مایکل جای بە تەلەفۆن لە پاریسەوە بە پرێنسی ڕاگەیاندبوو، کەوا دیانا مردووە.

بەو هەواڵە تشارلز چەند هزرو ئەندێشەی بەبیردا هات، وەک هەستکردن بە تاوان،

ترس له دواڕۆژی مناڵەکانی، ترس له قسەو پرسیارە زۆرەکانی خەڵک.

دەستە خوشکێکی کامیلا بە نووسەر (کاتۆلین جراهام) ی وتبوو:

ئەو دەمانە تشارلز تووشی شۆکێکی مەزن هاتبوو، ویلیام و هاری گەورەترین خەم بوون بۆ ئەو، ئەوان لە تەمەنێکی وا بوون، زۆر پێویستییان بە دایکیان هەبوو.!

تشارلز پیاوێکی ناسک و سۆزداربوو، ئەگەرچی دیانا دەیویست ژیانی لەسەرنوێ دروست بکاتەوە، ئەو زۆرجار بیری لەو کردیتەوە، ئەگەر ڕۆژێک تووشی ئەڤینێکی شێت هات، ئەو ئەڤینەشی مرد، چی دەکات.!

## ژنە دۆستەکەی:

سەبارەت بەکامیلاش، هەواڵی مردنی دیانا ئەو ژنەی رووخاند، تازە ئاشکراببوو، کەوا کامیلا دۆستی پرێنسە، زۆر نەبوو بەیەکەوە دەردەکەوتن، کە مردنی دیانا هاتە ئاراوە، بە ناچاری دیداری ئەو دوو دۆستە دووبارە دەکەوێتەوە رەوشی نهێنی و کەسنەزانم. هێشتا ویلیام و هاری کامیلایان نەدەناسی، کە دیانا مرد، ناسینەکەش دوور دەکەوێتەوە. کە دیانا مرد، بەریتانییەکان رقیان لە کامیلا پەیداکرد، بۆیە ئەویش کەم دەردەکەوت، بە ناچاری خۆی دەشاردەوە، لە ماڵەکەی دەرنەدەچوو، لە ویلشایر لە سکۆتلاند یارد دوو پۆلیس پاسەوانییان دەکرد.

لە سەعات حەوت و چارەگێک، تشارلز بۆ ڕاگەیاندنی زەحمەتترین و ناخۆشترین کار چووە ژووری هەردوو کوڕەکەی. سەرەتا ویلیامی بەئاگا هێنابوو، کوڕی دووەمیان، تازە لەگەڵ دایکی لەسەر بوونی پەیوەندی بە دودی بە تەلەفۆن مشتومڕی ببوو، بۆیە ئەو بە ئاسانی لە دایکی نەدەبووری، تشارلزو ویلیام بەیەکەوە بۆ لای هاری چوون، گەیشتنە لای تا هەواڵەکەی پێ ڕابگەیێنن، دیارە زانینی هەواڵەکە بۆ کوڕەکەی تریش خەم و ترس و پەژارەیەکی زۆری پێ دەدا. نەدەکرا بڕوا بکات، یان ڕووداوەکە وەرگرێت، چونکە زۆر لەگەڵ دایکی بەیەکەوە لەسەر یەک تەختە دادەنیشتن، بۆ سەیرکردنی تەلەڤزیون، ئەو دانیشتنانەی زۆر لا خۆش بوو.

تشارلز بە هەردوو کوڕەکەی وت، من بەرەو فەرەنسا دەچم بۆ هێنانەوەی تەرمی دایکتان ئێوەش لەگەڵ خۆما نابەم.

ڕۆژی گوڵ لە لەندەن

## کام جەنازە:

پرێنس لە ترسی لۆمەی هاووڵاتیان دەیویست، هێنانەوەی تەرمەکەی دیانا بە شکۆوە بکات، شاهانە دیانا بەڕێ بکات، بەڵام شاژنی دایکی بواری نەدەدا، بۆ هێنانەوەی تەرمەکە، ناکۆکی کەوتە نێوان کوڕەکەو دایکی، ئەوەی تا دیانا لە ژیانی دابوو، تەنها رق و تووڕەیی و پەشیمانی بەرامبەری هەبوو.

تشارلز سووربوو لەسەر ئەوەی، پێش پرسە میللییەکە، تەرمەکەی دیانا بهێندرێتە کەنیسەی سان جیمس. بەڵام دایکی دەیوت، کە تەرمەکە لە مەشرەحە وەرگیرایەوە، یەکسەر بدرێتەوە بنەماڵەکەیان، بنەماڵەی سبینسر، چونکە دیانا پێش مردنەکەی بووکی بنەماڵەی پاشایەتی نەمابوو، ئەو نەدەبووە، شاژنی ئەو وڵاتە، وەک کەسێکی سادەو ئاسایی وایە، هیچ پەیوەندی بە کۆشک و بنەماڵەکەیان نەماوە، ئەو قسانەی شاژن لە لایەن پرێنس فیلیپەوە پشتیوانی لێ دەکرا، ئەویش هاوسۆزی شاژن بوو، کەوا تەرمەکەی وەک ئەندامێکی بنەماڵەی پاشایەتی مامەڵەی لەگەڵ نەکرێت.

بەنیازبوو بە فڕۆکەیەکی بازرگانی تشارلز بەرەو پاریس بەڕێ بکەوت. بۆ یەکەم جارە پرێنس تشارلز لەسەر دیانا شەڕێک دەکات، لەبەر هیچ نەبێت دایکی ویلیام و

هارییە. پاش مشتومڕێکی زۆر، شاژن ڕەزامەندی نیشاندابوو، کوڕەکەی بە فڕۆکەی پاشایەتی سەفەر بکات، دارە مەیتەکەشی بێتەوە کەنیسەی سان جیمس.

کەس لە ئەندامانی بنەماڵەی پاشایەتی ئامادە نەبوون، ئەو هەواڵە بە بنەماڵەی سبینسر دابگەینیت. کەسیشیان لەگەڵ تشارلز نەچووبوون بۆ هێنانەوەی تەرمەکەی دیانا. کە برادەرێکی دایکی هەواڵەکەی لە تەلەڤزیۆنەوە بیستبوو، بە دایکی دیانای وتبوو، کەوا کیژەکەی لە پاریس ئۆتۆمبێلەکەی وەرگەڕاوە. بە گەیشتنی بۆ پاریس تشارلز پرسەنامەی لە خەڵکەکە وەردەگرتەوە، بەوەش کەمێک هێور بۆوە. سیر مایکل جای و سەرۆکی فەرەنسی جاک شیراک و ژنەکەی و وەزیری دەرەوە رۆبرت فیدرین و وەزیری ناوخۆ جان بیار شۆفینمان و وەزیری تەندروستی برنارد کۆشنیر لەوێ بوون.

**رووبەڕووبوونەوە:**

تشارلز سوپاسی ئامادەبووانی کرد، پاشان چووە ئەو ژوورەی دیانای تێدا درێژ کرابوو. کە چووە ژوورەوە پیاوێکی ئارام بوو، بەڵام کە هاتە دەرەوە، کەسێکی تر بوو، بەڕاستی رووخابوو. ئەوەندەی بەتەنها لەگەڵ تەرمەکەی دیانا لە ژوورەکە مابووەوە رووخابوو، کە هاتبووە دەرەوە، لەبەر خۆی قسەو هوڕینەی دەکرد، هەر دەیوت، چۆن دەبێ تاکە گوارەکەی دیار نییە، دیانا بێ گوارە نابێت، بە شێواویی ئەو قسەی دووبارە دەکردەوە.

پاشان بۆ کامیلای گێڕابۆوە، دیتنی تەرمەکەی دیانا زۆر زەحمەت بوو، ئەزموونێکی زۆر گران بوو لە ژیانمدا. کە بینیم وام زانی تازە ئەو کیژم ناسیوە، هەموو ناکۆکییەکانم لە بیرنەما، زۆر فرمێسکم بۆ خۆی و بۆ کوڕەکانمان هەڵڕشت. کە لە نەخۆشخانە هاتە دەرەوە، رووی زۆر شێواو دەبینرا، پێیان وت، تەرمەکە بە فڕۆکە دەگوازنەوە، ئەو بە خێراییەوە وەڵامی دایەوە:

نەخێر خەڵکێکی زۆر دیانایان خۆشدەویست، لە دەرەوە چاوەڕوانن.!

لە نۆڤمبەری ١٩٨٣ تشارلزو دیانا ناکۆکی نێوانیان دەستی پێ کردبوو، کە پەیوەندی تشارلز بە کامیلا ئاشکرابوو، بەردەوام شەڕیان بوو، دیانا زۆر دەگریا. لە



تەلەفۆنەکانیەوە دیانا گومانی ئەو پەیوەندییەو دیدارەکانی پەیدا کردبوو، چونکە بیانووی دواکەوتن و نەهاتنەوەکانی لاواز بوون، ئەگەرچی گۆڕانی سادەو لاوەکی لە تشارلز سەری هەڵدەدا، بەڵام ئەوانە بۆ ژیانی رۆژانەیان و بەردەوامییان وەک ژن و مێردێک زۆربوون.

دیانا دەیوت:

من دەزانم بەڵگەم هەیە، کەوا تشارلز پەیوەندی بە کامیلاوە هەیە، من هەستم دەکرد، ئەوانە گەڕاونەتەوە بۆ یەکتری.

سەرنووسەری رۆژنامەی (سن) سیتوارت هادجینز نووسیبووی:

کامیلا زانیاری ئەوەی پێ داوم پەیوەندی و نێوانی ئەو ژن و مێردە لە نێوان سالانی ١٩٨٢ تا ١٩٩٢ چۆن بووە، من بڕوا ناکەم ساتێک کامیلا لە ژیان و بەرنامەی تشارلز دوور بووبێت، بەڵام ماوەیەکیش دابڕابوون، بەڵام پرێنس تشارلز کۆششی زۆری دەکرد پرۆسەی هاوسەرگیرییەکەی بمێنێتەوە.

**تشارلز کامیلا دەهێنێت:**

لە ٨ ی ئەپریلی ساڵی ٢٠٠٥ تشارلزو کامیلا بارکر پرۆسەی هاوسەرگیری پێکەوە دەنێن، ئاهەنگە شاهانەکەیان لە ویندسۆر بە ئامادەبوونی شاژنی دایکی کردبوو، لەو رۆژەوە کامیلا بووە بە پرێنسیسی ویلزو دۆقی کۆرنوول. گوایە کە پرێنس تشارلز تاجی وڵاتی لەسەر کراو بووە پاشا، ئەو دەمانە کامیلا نازناوی شکۆدار پرێنسیس کۆنسورت وەردەگرێت. بەو بۆنە شاژن لە وتەکەیدا وتبووی:

ئەگەرچی کوڕەکەم کێشەو گرفتی زۆری هاتە پێش، بەڵام توانی بەسەریاندا زاڵ بێت.

کە کامیلا هاتە ناو ماڵەکەی تشارلز، هەست کرا ئەو ژنە کەسایەتییەکی تیژی هەیە، بەردەوام داواکاری هەیە. دەستەواژەی (کامیلا دەیەوێت)!، (کامیلا پێویستی بە)! زۆر لە ناو ئەو ماڵەدا دەگوترایەوە. یەکێک لە دەستە خوشکەکانی کامیلا وتبووی:

کامیلا کە هاتبووە ناو کۆشکەکە، هەستی بە ناخۆشی ژیانی ناو کۆشک کردبوو،

بێزاری خۆی دەربڕیبوو، هەستی بەوە کردبوو، ئەو لە ناو ئەو کۆشکەدا ناحەوێتەوە، نازانی چۆن لەو ژیانە رزگاری بێت.

کامیلاو تشارلز
(لە قەڵاتی ویندسۆرەوە لە کۆشکی پاشایەتی لە بالمورال لە سکۆتلاندەوە، بووک و زاوا، پاش ٣٠ساڵ خۆشەویستی بەرەو بەسەربردنی مانگی هەنگوینی بەڕێکەوتن. ٢٠ هەزار کەس لە بەردەم هۆڵەکە بۆ پیرۆزبایی وەستابوون). ئەو هەواڵە لە دەرەوەی کتێبەکە وەرگیراوە.

## خۆشەویستی خەڵک:

دیانا ئەو کیژە شەرمنە هەرزەکارە، ئەو ناسکە مناڵە، لە ماوەی ١٦ ساڵدا، بووە خۆشەویستی ملیۆنەها کەس، توانی ببێتە بەشێک لە هەڵسوکەوت و ژان و ژیانیان، دیانا وەک پرێنسیس و دایک و ژنە بەستەزمانێک بەردەوام خیانەتی لێ کراوە، بەردەوام شەیدای ئەڤین بووە، ئەو تێکۆشەرە نازدارە بۆ ژیان و خۆشی هاووڵاتیان خەباتی بەردەوام بووە. ئەو نازدارەی بەردەوام جوانتر دەبوو، وا ئیمڕۆ بە یەکجاری



کۆچی دوایی کرد، هەموو لە لەندەن بۆ پێشوازی وەستاون، دەست بە چەپکە گوڵ، بە دیاری، بە بووکە شووشەوە وەستاون، ماڵئاوایی لێ دەکەن، دەروازەی کۆشکی کینسنگتۆن بە هەزارەها چەپکە گوڵ و وێنەو هەڵبەستی ئەڤین و نامەی وەفا رازاوەتەوە، بەڕاستی ئەو ژنە پاشای هەموو دڵێک بوو، هەموو بەڕاستی و بە سۆزەوە بۆی گریان. ئەگەرچی دیمەنەکە زۆر سەرنجڕاکێش بوو، لە هەمان کاتیشدا مەترسیش بوو، ئامادەبووانی بەڕێکردنی دیانا زۆر زۆر بوو، هەموو نەژادو رەگەزێک، رەش و سپی، هاووڵاتیانی ئاسیایی، گەورەو گچکە، پیرو گەنج، بە جۆرەها جلوبەرگ راوەستابوون، شەرواڵ لەبەر، ساری لەبەر، پانتۆڵ کورت، شەپقە لەسەرو رووپۆش لەسەرەکان، هەموو لایەک هاتبوون. مردنی کیژە ئورستقراتییەک، ئەوەی ببووە پرێنسیس، بەڵام لە ناو دیوارەکانی ئەو کۆشکە نەژیا، بەڕێکردنی تەرمەکەی لەو ڕۆژە بووە، ئاهەنگێکی مێژوویی مەزن.

## یەکێتی نەژادەکان:

دکتۆر (تریفۆر فیلیپس)، ئەوەی پاشان بووە سەرۆکی لیژنەی یەکسانی و مافەکانی مرۆڤ. بەو شێوەیە پێناسەی پرێنسیس دیانای کردبوو:

دیانا ئەو پاڵەوانە بوو لە ڕۆژێکدا توانی بەریتانییەکان، بە هەموو نەژادەکان و رەنگەکان و کەلتوورەکان بەبێ پەرواز کۆبکاتەوە.! پاش ئەو کۆبوونەوە جەماوەرییە بۆ ماڵئاواییکردنی دیانا، زۆر کەسایەتی ناودار بەو دیمەنە سەرسام ببوون، لەوانە سەرۆکی نووسینگەی ڕۆژنامەی نیویۆرک تایمز لە لەندەن، (وارن هۆج)، زۆر بە دیمەنی کۆبوونەوەی خەڵکەکە سەرسام ببوو، لەو دیمەنەوە وڵاتێکی تازەو نوێی دۆزیبۆوە، بۆیە بۆ ئەو دۆزینەوەیە وتبووی:

هیچ ڕۆژێک بەریتانیا ئەوەی نەزانیبوو، لەو وڵاتەدا ئەوەندە رەگەزو نەژادی هەمەڕەنگ و هەمەجۆر هەیە، هەمووش بۆ ئەو ژنە خەمبارو هاوسۆز بوون، بۆیە پرسیارێک لە خودی خۆی دەکاتەوە، ئەو هەموو خەڵکە بۆ خۆشەویستی دیانا کۆبوونەتەوە.!!؟ دیارە دیانا سمبولێکی مەزن بووە، لە سەردەمی گەشەی میدیا ژیاو مرد، ئەوەی هەموو وردەکارییەکانی بڵاو دەکردەوە.

کە هەواڵەکە لە ناکاو و بە بڵاوی، بە زۆری لەسەر تۆڕەکانی نێت و لەسەر شاشەکانی تەلەڤزیۆن و لە لاپەڕەکانی بڵاوکراوەکانی وەک ڕۆژنامەو گۆڤارەکان و پۆستی ئەلکترۆنییەکان و بە تەلەفۆنە دەستییەکان گەیشتە هاووڵاتییان، بە خێرایی یەکەمین پرسەو خەمگینی گەورەی دروست کردبوو.

**کەسایەتییە گرێدراوەکان:**

مردنەکەی دیانا لە کاتێکدا بوو، گۆڕانی سیاسی لە ئارادا بوو، لە ساڵی ١٩٩٧ گەلی بەریتانی لە کەسە سیاسییەکانی جارانی خۆیان، ئەوانەی ماوەیەکی زۆرە دەستەڵاتیان قۆرخ کردبوو، بێزار ببوون، کە بە سیاسەتمەداری گرێدراو و سست دەناسران. بۆیە لە حزبی کرێکاران، لە هەڵبژاردنەکانی مایۆدا (تۆنی بلێر) ریکۆردی دەنگەکانی لە سەدەی بیستەم لە زۆری شکاند، پاش ئەوەی

(مارگرێت تاتشر) دوازدە ساڵ و (جۆن میجەر) حەوت ساڵان لە حکوم مابوونەوە. هاتنە پێشەوەی کەسایەتییەکی وەک تۆنی بلێر، ئەگەری گۆڕان و نوێکاری سیاسی بوو لە مەیدانی سیاسەتی ئەو وڵاتەدا. سەبارەت بە بنەماڵەی پاشایەتیش، شازدە ساڵ بوو، ئەو کیژە ناسکە گەرمە جوانە خۆشەویستە چالاکە، هاتبووە ناو خێزانەکەیان نەیاندەتوانی وەک کەسێک، وەک ئەندامێکیان وەری بگرن، ئەوەش باشتر بوو لەوەی لە پاش دانانی تشارلزی دووەم بۆ سەر تاجی ئەو وڵاتە تووشیان هاتبوو، کە دووبارە نەبێتەوە.



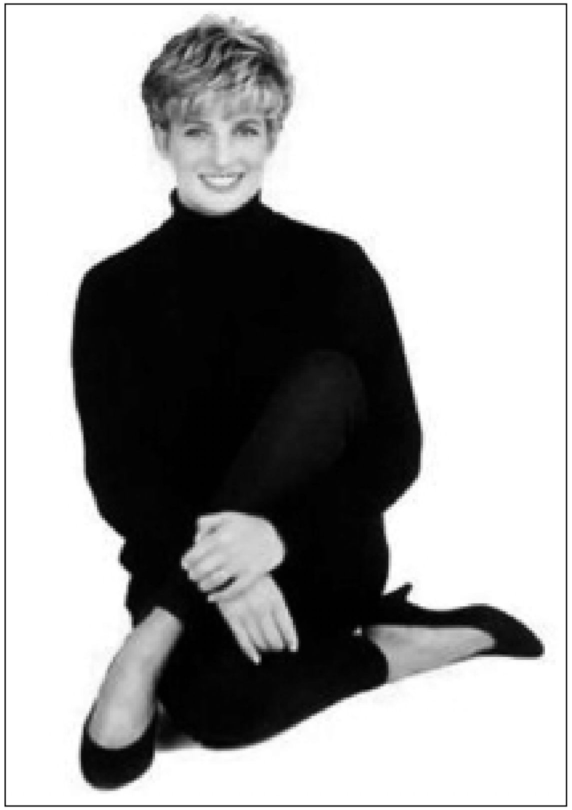

دیانا مرد، یان کوژرا..؟!

## وا باشتربوو:

وەک چۆن دیانا بواری دابوو، خەڵکی هەست و بۆچوونەکانیان ئازادانە دەربڕن، پاش مردنەکەشی گەلی بەریتانی بیرو بۆچوونەکانیان دەربڕی. بە ئاشکرا قسەکانی دڵی خۆیان دەوت، وەک یەکێک لەو لافیتانەی لەسەر دەرگای کۆشکی کینسنگتۆن بەناوی (دیڤید هارس) و هاوڕێکانی لە گرتووخانەی دارتمور هەڵواسرابوو، نووسیبوویان:

خۆشەویستەکەمان دیانا... سوپاس بۆ تۆ کە وەک مرۆڤ مامەڵەت لەگەڵ دەکردین، نەک وەک تاوانبار، تۆ لە هەموویان باشتر بوویت.!

پەیامنێری کەناڵی ئێن بی ئێن، (جۆن هۆکنبری) ئاماژەی بە هەست دەربڕینێکی کەسێکی نەخۆشی ئایدز داوە، کە لە نەخۆشخانە بینیویەتی، لەوێ وێنەیەکی خۆی و برادەرێکیان لەگەڵ پرێنسیس دیانا هەڵواسیبوو، دیانا بە خۆشییەوە پێکەنیوە، لە وەڵامی ئەوەی دیانا ئەو دەمە لەگەڵ ئێوە بە چی پێکەنیوە، ئەو لە وەڵامدا وتبووی:

من زۆر نارەحەت بوم، زۆر تووڕەبووم، لەگەڵ هاوڕێیە نەخۆشەکەما دانیشتبووم، بە دیانام وت، تۆ کێیت، ئەویش لە وەڵامدا وتبووی، من پرێنسیسم، منیش پێم وتبوو، منیش پاشام، گریانم هاتبوو، ئەویش بۆ رەوشی من زۆر دڵگران و نارەحەت ببوو، ئەو ژنە سیمبولی سووککردنی ئازارو خەمەکان بوو، ئەو رەمزی ئەو قسەیە بوو، بایەخ بە هیچ مەدە، شتەکان ئەوەندە ناهێنێت.

## ڕووداوە مەزنەکە:

سیر (مایکل جای) بۆ بەیانییەکەی بەیانی ڕۆژی یەکشەممە تەلەفۆنی بۆ تۆنی بلێر کردبوو، هەواڵی مردنی دیانای پێ ڕاگەیاندبوو، ئەویش وەک پرێنس تشارلز کاردانەوە نەتەوەییەکەی هەبووە، کە وتبووی:

مردنی دیانا کارەسات و ڕووداوێکی مەزن بوو، مەزنتربوو لەوەی رەچاو و مەزندە دەکرا.!

لەو پێشهاتەدا تۆنی بلێر لەوە تێگەیشت، پێویستە لە ماوەی چەند هەفتەی داهاتوو، بە وردی نەفسیەتی تاکی بەریتانی شرۆڤە بکات. دەبووایە بە سۆزێکی



خەمگینییەوە، وتارێک پێشکەش بە میللەتەکەی بکات، بۆیە لە وتارەکەیدا وتبووی:

ئەو پرێنسیسە وەک سونبلی هەستی ناسک و قووڵی سۆزەکان و مرۆڤایەتی دەمینێتەوە، ئەوەش بە جوولەو رامانێکی سادەوە دیار دەکەوێت، بەڕاستی دیانا پرێنسیسی ئەو گەلە بوو، ئەو هەستەش هەتا هەتایێ یادی وا دەمینێتەوە.

## هستیریایەک لە شێوەی دیانا:

هەموو لایەک بۆ مردنەکەی دیانا گریانیان نەدەهات، چونکە بەشێکیان مردنەکەیان بە رەحمەت دەزانی، وەک چۆن یەکێکیان وتبووی:

خەمگینی بۆ مردنەکەی دیانا، لە ئاست هەموو رادەیەک تێپەڕی کردبوو.!

پرێنسیس مارگرێت لە پشوودانی تایبەتی خۆی بوو لە ئیتالیا، کە هەواڵەکەی بیستووە، گەڕاوەتەوە شوقەکەی خۆی لە کۆشکی کینسینگتۆن، بەڵام کە بۆنی گوڵ گەیشتووەتە باڵکۆنی شوقەکە تووڕە بووە.

وەسیفەکەی وتوویەتی:

مارگرێت کەسی عاتیفی خۆش نەدەویست، بۆیە وتبووی، ئەو هیستریای بە مردنەکەی دیانا خەڵکەکە تووشی هات، وەک ژیانی دیانا بوو بەر لە مردنی، وەک ئەوەی بە مردنەکەی هەمووی تووشی هیستریا کرد.

ئەگەر زۆر جاران بۆچوونەکانی مارگرێت هەڵە بووبێت، لەوەیان راست بوو، شاش نەبوو. کاتی ئەوە هاتبوو، کەوا بنەماڵەی پاشایەتی بگۆڕێن و زۆرتر عاتیفی و هاوچەرخ بن. ئەوەش داوای گەلی بەریتانیش بوو، ئەوەش بوو، ڕۆژنامەی نیویۆرک تایمز ئەوەی ناونا، هێزی گوڵان. هەموو کەناڵە تەلەڤزیونەکانی بەریتانیا لە سەعات یازدەی بەیانی، بنەماڵەی پاشایەتی لە کەنیسەی کرایثی نزیک بالمۆرال نیشان دا.

## هاری و تشارلز:

دیانای خۆشەویستی ئەو خەڵکە مردووە، هەموو بۆ مردنەکەی نیگەران و خەمگینن، بەڵام بنەماڵەکەیان، ئەندامانی کۆشک بە هیج شێوەیەک نیشانەی خەم و پەژارەیان لە ئاکارو بەرنامەیان نەدەبینرا، ئەوەش خەڵکەکەی تووڕە کردبوو، لە ئاکامدا، هاری بە باوکی وتبوو:

بەڕاستی دایکی من مردووە،،،؟؟!!

شازادەی وڵات بەڕاستی لە دووری هاوولاتییەکانی دەژیا، بە رووح و بەگیان لە دووری ئەوان دەژیا. بەتایبەتی کە لە سکوتلاندا دەژیا. شاژن فەرمانی دابوو لە بالمورال لە ماڵەکەیاندا، هەموو ئامێرەکانی بڵاوکردنەوەو پەخشی وەک رادیۆو تەلەڤزیۆنی قەدەغە بکرێت، تا کوڕەکانی دیانا هیچ هەواڵێک لەسەر مردنی دایکیان نەبیستن. شاژن و پرێنس فیلیپ بەیەکەوە لە تەلەڤزیۆنە تاقانەکەی ناو کۆشک، کە لە ژووری دانیشتنی تایبەتی شاژن بوو، سۆراخی بەدواچوونەکانی هەواڵی مردنی دیانایان دەکرد.

بنەماڵەی پاشایەتی سازکاری زۆریان بۆ ویلیام و هاری دەکرد، تا باشتر بخافڵێن و بیر لە دایکیان نەکەنەوە. یەکێک لە فەرمانبەرانی کۆشک لە بالمورال، ئاشکرای کردبوو، کەوا پرێنس فیلیپ، ئەوەی لە تەمەنی دە ساڵییەوە دایکی نەمابوو، دەستی بەسەر مناڵەکانی دیانا دادەهێناو نازی دەکێشان، وەک باپیرێک سۆزی دەدانێ، لە چالاکییان بەشداری دەکردن. پرێنسیس (ئانا) ش زۆرتر بایەخی بە هاری دەدا، چونکە ئەویان زۆرتر بە مردنەکەی دایکیان نارەحەت ببوو، لە ئاکارییدا بێ دایکی زۆری پێوە دیاربوو.

## ماوەی دڵتەنگی نییە:

بە هەموو شێوەیەک بوار نەدەدرا، ئەو دوو مناڵە بیر لە دایکیان بکەنەوە. لەبەرئەوەی تایبەتییەکانی ئەو بنەماڵەیە بەشێکی دانەبڕاوی ئەو میللەتەیە، بۆیە بواریان نەدەدا، چیتر ئەوانە تەنهاو دوورەپەرێز بژین، ناکرێ چیتر ئەو بنەماڵەیە خۆیان لە میللەتەکە دوور راگرن، ئەوان لە دیاناوە راهاتبوون، لەناکاو و زۆر بەشداری میللەتەکەی دەکرد.

سام ستارک ئەوەی زۆر بە مردنەکەی دیانا خەمگین ببوو، وتبووی:

بە درێژایی هەفتە چاومان لەوەبوو، شاژنی وڵات بەشداری ژانەکانمان بکات.. بەڵام بەداخەوە ئەوەی نەکردووە.! زوو تۆنی بلێر هەستی بە بوونی مەترسییەک کرد، داوای لە کۆشک کرد بۆ سازکردنی پێشوازییەکانی تەرمەکەو کارە پێویستەکانی



ئەو مەسەلەیە هاوکارییان بکات. یەکێک لە ئامادەبووانی کۆبوونەوەکەی سازگاریکەرەکان وتبووی:

زۆر باسی ئەو دوو کوڕە کرا، لە کاتی بەڕێکردنی تەرمەکە، بنەماڵەی ویندسور نارەزاییان هەبوو لە بەشداری ئەو دوو کوڕە پارچەلەیە، بیانووکەشیان ئەوە بوو، دوو کوڕەکە مناڵن، بۆیان نییە بەشداربن، ئەوان بەرگەی ئەوە ناگرن، بەڵام بنەماڵەی سبینسر بۆچوونی تریان هەبوو، بۆیە بە تووڕەییيەوە پرێنس فیلیپ هاواری کردبوو:

بەسە، واز لەو مەسەلەیە بهێنن، ئەو دوو مناڵە دایکیان لەدەست داوە، ئێوە باسی بەشداری پرسەکەیان دەکەن، وا دەزانن ئەو دووانە کەرەستەیەکن، وا مامەڵەیان لەگەڵ دەکەن، ئێوە نازانن ئەوانە هەست و سۆزیان چییە.!

لە قسەکانی سۆزو هەستێکی ناسکی راستەقینەی باپیرانە هەستی پێ دەکرا، کەشەکە بە ناسکی دەبینرا، لەسەر ئەو مەسەلەیە فیلیپ دووبارە وتبووی:

ئێمە لەبەر رەوشی ویلیام نیگەرانین، دیانا نەماوە، هەڵاتووە، نایدۆزینەوە، ئەوە ئێستا پەرێشان و سەرقاڵی کردووین.!

ڕۆژنامە رووزەردەکان، بە دوای ئەوەدا دەگەڕان چۆن شاژن لە ناو کۆشکەکەی لە لەندەن دێتە دەرەوە، چۆن بەشداری پرسەکە دەکات، هەموویان لەسەرە داوی ئەو بابەتە دەگەڕان، چۆن شاژنی وڵات هاوخەمی خۆی لەگەڵ میللەتەکەی دەکات. زۆر لە ڕۆژنامەکان لە مانشێتەکان نووسیبوویان:

پێمان نیشان بدە، چەند بایەخ بەو مەسەلەیە دەدەیت..!

شاژنەکەمان لە کوێیە..!؟

ئەی شاژنەکەمان، وا میللەتەکەت ژان گرتوویەتی، تۆش دەی قسەیەکمان بۆ بکە..!

هەموو لایەک رایان وابوو، ئەگەر کۆششەکانی تۆنی بلێر نەبووایە، ناکۆکییەکە دەتەقییەوەو پاشایەتییەکە دەڕووخا، وڵات دەبووە کۆماری. من گومانم هەیە، یەک کەسی بەریتانی هەبێت حەز بکات، سیستەمی حکومی وڵاتەکەیان لە پاشایەتی بگۆڕدرێت بۆ کۆماری، یان هەر سیستەمێکی تر. چونکە ئەو میللەتە وا بیر دەکەنەوە، پاشایەتی و تاجەکەی ئەو داوە زێڕینەیە، میللەتەکە بە ساتە

مێژووییەکەی گرێ دەدات، ئەو سیستەمەیە وڵاتەکە لە ناو ئەو گێژاوە سەخت و گۆڕانکاری و دژوارەی جیهان ئارام رادەگرێت.

مردنەکەی دیانا رووی راستەقینەی خراپی حوکمی پاشایەتی لەو وڵاتە نیشان دا، ئاشکرای کرد، ئەوان چەند لە میللەتەکەیان دوورن، خۆیان دوورەپەرێز لە خەڵکەکە رادەگرن. هەر دیانا نەبوو داوای گۆڕانی دەکرد، میللەتەکەش رازی نەبوو، ناکرێ ئەوەش پشت گوێ بخرێت. ئەگەرچی سیستەمی پاشایەتی نازناوەکەی خاوەن شکۆی لە دیانا وەرگرتبۆوە، بەڵام وا میللەتەکە دەیەوێت، ئەو نازناوەی بۆ بپارێزێت و کەرامەتی وەرگرێتەوە.

بەناچاری شاژن لە بالمورال دابەزییە لەندەن، بەناچاری بەشداری مەراسیمی ماڵئاواییەکەی دیانای کردو هاتە ناو میللەت، ئەویش لە ناو تاجە گوڵینەکان بەشداری حاڵەتی خەمی هەموویانی لە دەرەوەی کۆشکی باکینگهام کرد.

بەناچاری لە پەیامێکی تەلەڤزیۆنی ڕادیۆیی، هاوسۆزی لەگەڵ میللەتەکەی بۆ خەمەکان ڕاگەیاند، کە بڕواشی پێ نەبوو، هەستیشی پێ نەدەکرد. مردنەکەی دیانا پێویستی گۆڕان و نوێکاری ترادیسیۆنەکانی سیستەمی پاشایەتی هێنایە ئاراوە. مردنەکەی دیانا کۆشکی پاشایەتی ناچار کرد گوێ لە میللەت راگرن، کە لە ژیانیدا گوێیان لێ رانەگرتبوو.

هەر باندۆری مردنەکەی دیانا بوو شاژن لە ٧ ی یولیۆی ساڵی ٢٠٠٥، بۆ یەکەم جار لە ناکاو و لە کارێکی چاوەڕوان نەکراودا، پاش تەقینەوەکانی لەندەن، بێ ئەوەی پلانی بۆ دانابێت، سەردانی بریندارەکانی کارەسات و تەقینەوەکەی کرد، زووتر ئەوەی نەکردبوو، بە هیلیکۆپتەرێکەوە بۆ نەخۆشخانەی پاشایەتی فڕی و سەردانی کردن، لە کافتریاکەیدا بۆ یەکەم جار وتارێکی پێشکەش کرد. دیانا لەوە دەگەیشت کەوا دەستەڵات، مانای بەشداری و قبووڵکردنی میللەتە، هەروەها دیانا ئەوەی کردە دیاری بۆ ئەو بنەماڵە دەستەڵاتدارە.

ئەو کتێبە بۆ ڕۆژنامەی (القبس) ی کۆیتی بە ٨ بەش ئامادە کرابوو، لە ڕۆژانی ٢٠٠٧/٧/٨ تا ٢٠٠٧/٧/١٥ بڵاو کراوەتەوە.

دیانا لە ٢٩ ی یولیوی ١٩٨١

پرێنس ولیەم و دیانا- یولیۆ ١٩٨٢

دیانا هاوکاری مین هەڵگرتنەوەکان دەکات

دیانا مەلەوانی دەکات. ١٤ی یولیۆ ١٩٩٧



**لەو چەند برگـەیەش پێناسـەی کەسـەکانی ناو کۆشک و ڕووداوەکـە دەکـەین، بابەتەکان لە ماڵپەڕەکان ئامادە کراوە.**

لە یادی ٦٠ ساڵەی شـووکردنی شـاژن ئالیـزابیـثی دووەم لە کۆشکی باکنگهـام پێشانگایەک بۆ گەنجینەکانی کراوەتەوە.

لە یادی ٦٠ ساڵەی بووکینی ئالیزابیثی دووەم لە پرێنس فیلیپ، پێشانگایەک بۆ گەنجینە نازدارەکانی دەکرێتەوە. ئەو فستانەی بووکەکە لە ڕۆژی ٢٠ ی نۆڤمبەری ١٩٤٧ لەبەری کردبوو، یەکێکە لە گەنجینە نایابەکان. بە جوانترین فستانی بووکینی لە جیهان دەژمێردرێت، چونکە ئەو فستانە شتێکی ئاسایی نەبووە، بە ماوەیەکی کورتیش نەدووراوە، بە ١٠ هەزار بەردی یاقووت و بەردی گرانبەها کراوە. (نورمان هارتنل) دیزاینەری بووە، بیرۆکەکەی بۆ (تابکۆی بریمافیرا) دەگەڕێتەوە، کە هونەرمەند (بوتشیللی) لە سەدەی پازدەهەم دروستی کردبوو. تابلۆیەکە سونبلی گەڕانەوەی ژیانە پاش شەڕ، ئەوەش لە راگەیاندنێکی دەستەی ڕۆژنامەگەری پاشایەتییەوە ئاشکرا کراوە، رەنگە سپییە عاجییەکەشی بۆ ئەو سەردەمی پاش شەڕەکە، کە شاژن لە سپی بەفرین دوور کەوتیتەوە، دەگەڕێتەوە.

فستانی بووکینی شاژن
بە درێژیی١٣ پێ

دیارە پاش شەڕەکە، دەست بەسەر پارە سەرفکردنەوە کراوە، ئەوەش لە جۆری قوماشەکە، لە جۆری حەریرەکەی، لە کریستاڵ و لوئلوئەکەش دیارە، کلکی پشتەوەشی لەسەر شانیەوە ١٣ پێ شۆڕدەبێتەوە. تاجەکە بۆ ماری دایکی لە رووسیاوە دروست کرابوو، لە ئاهەنگی هاوسەرییەکەشی ٢٥٠٠ دیاری نایابی بەدەست گەیشتووە. بەپێی زانیارییەکی (هیو روبرتس)، لە کۆشکی باکنگهامەوە، ئەو دیارییانەی لە بورسلین دروست کراون تا ئیمڕۆش بەکاردەهێنرێن.

ساڵانە هاوینان ١٧ ژوورەکەی کۆشکی پاشایەتی بۆ خەڵک دەکرێتەوە، نمایشەکانیش پەیوەست دەبن بە مێژووی بنەماڵەکە، پەیوەندی بەریتانیا بە وڵاتانەوە دەبەستێتەوە. لە یادی ٦٠ ساڵەی هاوسەرییان هەرچی گەنجینەی زێڕو زیو هەیە نمایش دەکرێن، یەکێک لەو دیارییانەش ئەو دانتێلەیە کە بە دەستی خودی (مەهاتما گاندی) یەوە رێستراوە، ئەو دیارییانەی لە دایک و باوکییەوە بە دیاری وەری گرتووە، وەک گەردانەی یاقوت و ئەلماس.

ئەو تاجە بوو شاژن ماری لە بووکینی کیژەکەی پێشکەشی کردبوو

ئەو پێشانگایە تا ٢٨ ی سپتمبەر کراوەتەوە، بینەران بۆ ماوەیەک هەست بە ژیانی پاشایەتی دەکەن، دیکۆرە نایابەکان و کەرەستەکان شکۆی پاشایەتییان پێوە دیارە، لەو دیکۆرانەدا گەنجینەی پاش شۆڕشی فەرەنسییان پێوە دیارە، لە ناو ساڵۆنەکەدا تابلۆی رومبراندت، ڤان داک و کانالیتۆش دانراون، بەشێکی ئەو کۆشکە بۆ یەکەم جار پاش سووتانەکەی کۆشکی ویندسۆر ساڵی ١٩٩٣ کراوەتەوە، بۆ پارە کۆکردنەوەش هاتنە ژوورەوە تەنها ١٥ جونەیهی ئەسترلینییە.

ئەو بابەتە لە رۆژنامەی الشرق الاوسطی رۆژی ٢٨ی یولیۆی ٢٠٠٧ وەرگیراوە.



شاژن کەم وتار پێشکەش دەکات، لە یادی ٥٠ ساڵەی کۆتایی شەڕی دووەمی جیهانی وتاری پێشکەش کردووە، هەروەها لە یادی ٥٠ ساڵەی پاشایەتیشی وتارێکی بۆ ئەندامانی پەرلەمانی بەریتانی داوە، ئەم ساڵە لەوێ وتوویەتی:

ئێمە شانازی بە میللەتە لێبووردەو بە ئینسافەکەمان دەکەین، ئەو وڵاتەی فرە کەلتوور و بڕواو ئاینە..

ئالیزابیپی دووەم (ئالیزابیث ئالیکسندەر ماری وندسۆر لە ٢١ ی ئەپریلی ١٩٢٣ لە دایک بووە، پاش مردنی جۆرجی پێنجەمی باوکی، لە ٦ ی فبرایری ١٩٥٢ کراوە بە شاژنی مەملەکەتی یەکگرتوو و ١٥ وڵاتی تری وەک:

(مەملەکەتی بەریتانیای مەزن و ایرلندای باکور، کەندا، استرالیا، نیوزلندا، جامایکا، باربادوس، الباهاما، غرینادا، بابوا غینیای نوێ، دوورگەکانی سولومون، توفالو، سانت لوسیا، سانت فنسینت والجرینادینز، انتیغا وبربادو، بیلیز، سانت کیتس ونیفیس).

ئەویش بەپێی یاسای ویست منستری ساڵی ١٩٣١ حاکمی ئەو وڵاتانەیە.

لە رۆژانی شەڕی دووەمی جیهانیدا، پرێنسیس ئالیزابیث، سوور بووە لەسەرئەوەی هاوکاری شەڕەکە بکات، بۆیە وەک ئیحتیات و بە ژمارەی ٢٣٠٨٧٣ سەرباز بووە، راهێنانی سەربازی کردووە، ئەویش یەکەم مێینە بووە، لەو بنەماڵەیە سەربازی بکات، یەکەم گەشتی رەسمیشی بۆ خوارووی ئەفریقیا بووە، لە ساڵی ١٩٤٧ بە سەردان گەیشتووتە کیب تاون.

لەو وڵاتەدا. لە ٢٠ی نۆڤمبەری ساڵی ١٩٤٧ شووی بە دۆقی ئەدنبرە پرێنس فیلیپ کردووە، پرێنس (تشارلز لە ١٤ ی نۆڤمبری ١٩٤٨ لەدایک بووە) جێنشینی وڵات و پرێنسی ویلزو پرێنس (ئەندرۆ) و (ئیدوارد) و پرێنسیس (ئان) ی بووە. باوکی جۆرجی پێنجەم بە نەخۆشی کانسەری سیەکان لە ٢ ی فبرایری ساڵی ١٩٥٢ مردووە، ئەویش لە ٦ ی فبرایری هەمان ساڵ تاجی مەملەکەتی لەسەر نراوە.

شاژن لە ئاهەنگی هاوسەرگیرییەکەی تشارلزو کامیلا ئامادە نەبوو.

شاژن لەگەڵ ژمارەیەک لە سەرۆک وەزیرانی پێشووی بەریتانیا

لە کۆشکی باکنگهامەوە ڕاگەیاندرابوو، کەوا شاژن ئالیزابیث لە ئاهەنگی مەدەنی ژنهێنانەکەی کوڕە گەورەکەی ئامادە نابێت، بەڵام لەو بۆنەیەدا، بۆ پیرۆزکردنی هاوسەرگیریی کوڕەکەی دەچێتە کەنیسە و بە پێشنوێژی قەشە (کانتربری روان ولیامز)، بۆنەکە و ڕێورەسمەکان لە ڕۆژی ٨ ی ئەپریلدا. لە ڕۆژنامەکان زۆر باسی ئەوە کرا، کەوا کوڕو دایکەکە مشتومڕیان بوو، لەسەر شێوەو چۆنیەتی بەڕێکردن و پێشوازیکردنی بۆنەکە. شاژن داوای کردبوو، مەراسیمەکە بە بەرتەسکی بکرێتەوە. بۆیە پرێنس تشارلز بەناچاری ئاهەنگەکەی لە قەڵاتی ویندسۆر لە خۆرهەڵاتی لەندەن گواستەوە بارەگای شارەوانی ویندسۆر، دیارە نەیتوانیبوو بە ئاسانی ڕەزامەندی ئاهەنگ گێڕانەکە لە قەڵاتەکە وەرگرێت. لەو کاتانەشدا شارەزایانی دەستووری بەریتانی سەرقاڵی ئەوە بوون، ئایا دەکرێ بنەماڵەی پاشایەتی ئاهەنگی هاوسەرگیری مەدەنی سازبکەن. زۆریش لە هاووڵاتیانی ئەو وڵاتە ناڕازی بوون پرێنسی ویلز ئەو ژنە بهێنێت، کە ماوەیەکی زۆریش یەکتریان خۆشویستبوو. ئەوان هەر لە ساڵی ١٩٧٠ وە پەیوەندییان هەبووە، بۆیەش لەگەڵ دیانا بەختیار نەبوو.



### تاجی شاژنی بەریتانی:

تاجەکەی ئالیزابیث لە ساڵی ١٩٣٧ داڕێژراوەتەوە، پێشتر چەندین پاشای تر لەسەریان داناوە، بۆ شاژن ڤیکتۆریا لە ساڵی ١٨٣٨ داڕێژراوەتەوە، پاش ئەو ئادواردی حەوتەم و جۆرجی پێنجەم لەسەریان داناوە، لە ساڵی ١٩٣٧ بۆ جۆرجی پێنجەم ئەو شێوەی ئێستای لە ساڵی ١٩٥٣ وەرگرتووە. پاش ئەوەی کەمێک نەوی کراوەو ٢٨٠٠ پارچە ئەلماسی تازەو ١٧ بەردی زفیرو ١١ زەمرودو ٥ یاقووت و ٢٧٣ دەنکە لوئلوئی بۆ زیاد کراوە.

عیمادەدین محەمەد عەبدولمونعیم ئەلفاید (١٥ ئەپریل ١٩٥٥ – ٣١ ئۆگسستی ١٩٩٧) بە دودی ئەلفاید ناسرابوو، کوڕی ملیاردێری میسری محەمەد ئەلفایدی خاوەن کۆگاکانی (هارودز) لە لەندەن و یانەی فۆلهام و هوتێلی ریتز لە پاریس بوو، دایکی ناوی سەمیرە خاشقچی بوو. خوشکی ملیاردیر و بازرگانی چەکی ناوداری سعودی عەدنان خاشقچی و سەرنووسەری ڕۆژنامەی الوطن جەمال خاشقچییە. لە ئەسکندەرییەی وڵاتی میسر لە دایک بووە، لە ئامۆژگای لاروزی لە سویسرا خوێندوویەتی، لە ئاکادیمیای ساندهیرستی پاشایەتی سەربازی لە ئینگلترا دەرچووە، لە بواری سینەمادا کاری کردووە، چەند فیلمێکی دەرهێناوە.

لەگەڵ دیانا (١ی یولیۆی ١٩٦١–٣١ ی ئۆگسستی ١٩٩٧) بە کارەساتەکە مردووە.

قسەی ئەوەش هەبوو، گوایە بەپلان بووە، دیاناش لەو سکی هەبووە. لە گۆڕستانی بروکوود لە کینگ بسیوری نێژراوە، پاشان باوکی تەرمەکەی گواستۆتەوە سەر مولکەکانی خۆی لە سکۆتلاند، لە ١٢ ی ئەپریلی ١٩٩٨ باوکی بۆ دودی و دیانا پەیکەرێکی بۆ کردوون، هەروەها لە ساڵی ٢٠٠٥ یەکێکی گەورەتری سازکردووە.

# پێڕست


پرێنسیس ماساکۆ ..... 5
کۆشک یان قەڵاتە پەرژینکراوەکە..؟ ..... 12
لە نێوان دیانا و ماساکۆدا ..... 14
هەڵمەتێکی دڕندانە ..... 16
باڵندەیەک لە ناو قەفەسێکی زێڕیندا ..... 19
نەبوونی مانگی هەنگوینی ..... 20
فێربوون، فێربوون، فێربوون ..... 22
حاکمە راستەقینەکان ..... 24
سامورای ..... 25
وڵاتێکی نوێ و زمانێکی نوێ ..... 27
پرێنسە کەنەدییەکە ..... 29
لاساییکردنەوەیەکی ئەمەریکایی ..... 31
بەڕاستی بنەماڵەیەکی شایستەن ..... 32
فەزیلە گەورەکە ..... 34
ژاپۆن ژمارە یەک ..... 37
ترێنە خێراکەی سەرکەوتن ..... 38
باڵندەیەکی ناو قەفەس ..... 40
بەدوای دڵت بکەرەوە ..... 42
دیپلۆماسیەتێکی شاهانە ..... 45
پیاوە ڕەشپۆشەکان ..... 47
لەدایکبوونی پرێنسیس ..... 48
ناڕێکی بەلانس ..... 50
هەنگاوێکی بێهوودە ..... 55
هێمایەکی نیشتیمانی ..... 56
بیردۆزی پلانگێڕی ..... 57
گۆشەگیری و تەنیایی ..... 61
گرێ کوێرە ..... 62





ئاشی پرۆپاگەندەکان ..... 62
پاشکۆ ..... 73
بەسەرهاتی دوو پرێنسیسەکە ..... 73
ناروهیتۆ کتێبەکەی لەسەر ماساکۆی ژنی نەخوێندیتەوە ..... 82
دیانا ..... 83
ئایا پرێنس تشارلز دیانای خۆشدەویست..؟ ..... 88
چ جۆرە سۆزێک..؟ ..... 89
مەرجەکانی سەرکەوتن ..... 95
خانووەکەی تەژی بوو لە بیرەوەرییەکانی لەگەڵ دۆستەکەی ..... 96
سەرچاوەی بێزارییەکە ..... 98
دیانا ساڵی ١٩٨١ ..... 97
سەرچاوەی بێزارییەکە ..... 98
نووسەری ژیاننامەی دیانا نووسیویەتی ..... 98
ئازارو فرمێسکەکانی ..... 99
بەڵام چۆن ئەو پاسەوانە بۆ ئەو پرێنسیسە نازدارە جوانە دانرا..؟ ..... 100
ماناکی پیاوێکی شۆخ بوو، لە چاوەکانیدا سۆزو گەرمی و ناسکی سادە دەبینرا ..... 100
گەمەکردن بە ئاگر ..... 102
دۆستە نوێیەکەی ..... 103
داوەکە لە ئەسپسوارییەکەوە بوو ..... 105
بەختیارە بە جیابوونەوەکە ..... 107
پەیوەندییە سەرپێیەکانی ..... 107
سەرچاوەی ئیلهام ..... 108
لەگەڵ سەربازێکدا ..... 108
بای بای... تەواو بووین ..... 109
کێ باوکی هاری یە..! ..... 109
جیابوونەوە ..... 110
دووبارە خۆشەویستییەکی تر ..... 112
پەیوەندییە بەردەوامەکانی لە ناو کۆشکدا ..... 112
دیمانەیەک لەگەڵ ئەو دۆستەی شەرمەزاری دەکرد ..... 114
راهێنەرە رۆکبییەکەی ..... 114
رۆژنامە رووزەردەکان ..... 114

لەگەڵ بازرگانێکی ئەمەریکی ..... 115
خاتوونە یەکەمەکە ..... 116
هەستکرد بە گومان و ستەم ..... 117
خووگرتن بە تەلەفۆنکردن ..... 117
لەبەرئەوەی هوار درۆی لەگەڵ نەدەکرد، بۆیە دەستبەرداری بوو ..... 118
ئارەزووی هەبوو، بەڵام دەترسا ..... 119
پرێنسیسە عاشقەکە ..... 119
رووبەڕوو ..... 121
بوونی بە ئیسلام ..... 121
فریشتەی نیوە شەوێک ..... 122
باشترین عاشق ..... 123
قەشەیەک بۆ مارەکردنی موسڵمانێک! ..... 125
هەڕەشە نەژادییەکان ..... 125
من لێهاتووم لە چارەسەرکردنی گرفتەکانی خەڵک ..... 128
ئامۆژگاری برادەرێک ..... 129
نیازی نەبوو جارێکی تر دیانا ببینێتەوە ..... 130
دانپێدانانی دۆستە ئەرجەنتینییەکە ..... 130
ئەو و سارا ..... 131
بێزاربوون لەیەکتری ..... 131
چەواشەکردنی وێنەگران ..... 132
دەیپرسی، بۆچی کامیلا هەموو شتەکانی بۆ دەستەبەر دەکرا..؟ ..... 132
لە ئامێزی ئەلفایدا ..... 134
دیانا زۆر بڕوای بە خۆی هەبوو ..... 135
یەکشەممە بێدەنگەکە ..... 136
وێنەکانی مردن ..... 137
بواری رزگاربوون ..... 138
روون بۆوە ژنەکە دیانایە ..... 138
کۆشش بۆ رزگاربوون ..... 139
دەکرا رزگار بکرابووایە ..... 140
وەستانی دڵ ..... 140
ڕێگە ڤاڵا کردن ..... 141





بەیانی زوو مردبوو ..... 142
لە نێوان تشارلزو کامیلا ..... 143
خزمەتکار و پاسەوانەکە ..... 144
شوفێرە سەرخۆشەکە ..... 145
پشدێنی ئەمان ..... 146
کارەساتێک بۆ فاید ..... 146
پەیوەندی کوڕو باوکەکە ..... 147
سزاو... ترس ..... 147
ئەگەرەکانی تر، یان پڕۆپاگەندەکان..!؟ ..... 148
راستییەکی تر ..... 148
بیردۆزەکانی پلانەکە ..... 149
کارەساتەکە ڕووداوێکی هاتوچۆ بووە ..... 149
پاش نۆ ساڵ ..... 150
پرسیار و خەیاڵ ..... 151
وێنەی زۆر تایبەت ..... 151
پرێنس نیگەرانە ..... 152
ژنە دۆستەکەی ..... 153
کام جەنازە ..... 154
رووبەڕووبوونەوە ..... 155
تشارلز کامیلا دەهێنێت ..... 156
خۆشەویستی خەڵک ..... 157
یەکێتی نەژادەکان ..... 158
کەسایەتییە گرێدراوەکان ..... 159
وا باشتربوو ..... 161
ڕووداوە مەزنەکە ..... 161
هستیریایەک لە شێوەی دیانا ..... 162
هاری و تشارلز ..... 162
ماوەی دڵتەنگی نییە ..... 163
تاجی شاژنی بەریتانی ..... 172